

Community Livestock Assistant Technician

(सामुदायिक पशुसेवा सहायक प्राविधिक)

छोटो अवधिको

पाठ्यक्रम

(दक्षतामा आधारित)

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

पाठ्यक्रम विकास महाशाखा

सानोठिमी, भक्तपुर

२०७१

विषय सूची

परिचय.....	३
लक्ष्य.....	३
उद्देश्य.....	३
पाठ्यक्रमको वर्णन.....	३
तालीम अवधि.....	३
लक्षित समूह.....	३
प्रशिक्षार्थी संख्या.....	३
प्रक्षिणको माध्यम.....	३
हाजिरीको स्वरूप.....	३
प्रवेशका आधारहरू.....	३
सीप परीक्षामा व्यवस्था.....	४
प्रमाण पत्र.....	४
प्रशिक्षकको योग्यता.....	४
प्रशिक्षक प्रशिक्षार्थी अनुपात.....	४
तालीम संचालन गर्न आवश्यक भौतिक पुर्वाधारहरू.....	४
सीप तालीमको लागि सुभाब.....	४
अन्य सुभाबहरू.....	४
पाठ्य संरचना.....	५
मोड्युल र सब मोड्युलहरूको सूचि.....	६
पशुपालन परिचय.....	७
पेशागत सुरक्षा.....	८
औजार उपकरण पहिचान र प्रयोग.....	११
पशु व्यवस्थापन.....	१२
पशु आहारा व्यवस्थापन.....	३२
प्राथमिक उपचार.....	३८
परजीवि नियन्त्रण तथा उपचार.....	४५
नमुना परिक्षण.....	५०
औषधिको प्रयोग.....	५९
पशुको उपचार.....	६५
दूध/दुग्ध पदार्थको व्यवस्थापन.....	७६
नश्ल सुधार.....	८५
पशु बन्ध्याकरण.....	९१
कुखुरा पालन.....	९५
पशु सेवा प्रसार.....	१०३
संचार.....	१११
व्यवसायिकता विकास.....	११३
उच्चमशिलता विकास.....	११६
व्यवसायमा आवश्यक तालीम गुणस्तर सूचक.....	११७
सामान्य गुणस्तर सूचक.....	११८
प्रकृयागत तक.....	११९
परीणामउपलब्धी तह.....	१२०
उपकरण तथा औजार.....	१२१
घाँसको विवरण.....	१२३

परिचय:

यो “सामुदायिक पशुसेवा” व्यवसायसँग सम्बन्धित छोटो अवधीको सीपमा आधारित पाठ्यक्रम हो । यस पाठ्यक्रममा सामुदायिक पशुसेवा प्रदान गर्ने कार्यसँग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरू समावेश गरीएका छन् । प्रशिक्षार्थीहरूले यो पाठ्यक्रमको आधारमा सीप सिकेपछि, सम्बन्धित व्यावसायमा रोजगार (स्वरोजगार तथा वैतनिक रोजगार) हुन सक्नेछन् ।

लक्ष्य:

सामुदायिक पशुसेवाको लागि आवश्यक सीप र ज्ञानयुक्त प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्ने ।

उद्देश्यहरू:

प्रशिक्षण प्राप्त गरिसकेपछि, प्रशिक्षार्थीहरू तलका कुराहरू गर्न समर्थ हुनेछन् :

१. यस पेशामा प्रयोग हुने विभिन्न औजार उपकरण र सामग्रीहरूको प्रयोग र साधारण मर्मत गर्न ।
२. स्वस्थकर र पेशागत सुरक्षाका उपायहरू अपनाई सामुदायिक पशुसेवा व्यवस्थापन गर्न ।
३. पशु, पशु आहारा एवं पशु स्वास्थ्यको व्यवस्थापन गर्न ।
४. दुध तथा दुग्ध पदार्थ उत्पादन एवं व्यवस्थापन गर्न ।
५. पशु नस्ल सुधार गर्न ।
६. कुखुरा पालन गर्न ।
७. पशु सेवा प्रसार गर्न ।
८. संचार गर्न ।
९. व्यवसायिकता विकास गर्न ।
१०. उद्यमशिलता विकास गर्न ।

पाठ्यक्रमको वर्णन:

यो पाठ्यक्रममा उल्लेखित ज्ञान तथा सीपहरू सामुदायिक पशुसेवा प्राविधिकले गर्नुपर्ने कामहरूमा आधारित छ । यस पाठ्यक्रममा पशु पालन व्यवस्थापन तथा सरसफाई, पेशागत सुरक्षाका उपायहरू अपनाउन, आवश्यक औजार उपकरण पहिचान र प्रयोग, पशु तथा पशु आहारा एवं पशु स्वास्थ्यको व्यवस्थापन, परजीवि नियन्त्रण तथा उपचार, दुध तथा दुग्ध पदार्थ उत्पादन एवं व्यवस्थापन, पशु नस्ल सुधार, कुखुरा पालन, तथा पशु सेवा प्रसारसँग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

पाठ्यक्रमको संरचनामा उल्लेख गरिए जस्तै निर्दिष्ट मोड्युलको समयवधि हुनेछ । यो तहका प्राविधिकहरूले प्रशिक्षकहरूबाट गरिने प्रदर्शनहरू मार्फत आवश्यक सीप/कार्यहरू अभ्यास गर्ने अवसर पाउने छन् । पेशाका लागि आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू प्रयोग गरी प्रशिक्षार्थीहरूले सीप सिकने र अभ्यास गर्दै जानेछन् ।

तालीम अवधि:

५२० घण्टा ।

लक्षित समूह:

न्यूनतम दश कक्षा सम्मको शिक्षा हासिल गरी ३ वर्षको पशुसेवा प्राविधिकको अनुभव प्राप्त व्यक्तिहरू वा सीप तह-१ उत्तीर्ण गरेका व्यक्तिहरू यो तालिम कार्यक्रमको लक्षित समूहमा पर्नेछन् । तिनमा पनि ग्रामीण, गरिव, महिला, दलित, जनजाति, सुविधा विहिन समूह, द्वन्द्व प्रभावित र अपांगहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

प्रशिक्षार्थी संख्या:

- अधिकतम २० जना ।

प्रशिक्षणको माध्यम:

- नेपाली (अंग्रेजी शब्दावली सहित) ।

हाजिरीको स्वरूप:

- सैद्धान्तिक: ८० प्रतिशत ।
- व्यावहारिक: ९० प्रतिशत ।

प्रवेशका आधारहरू:

- न्यूनतम दश कक्षा उत्तीर्ण गरी ३ वर्षको पशुसेवा प्राविधिकको अनुभव प्राप्त व्यक्तिहरू वा
- सीप तह-१ उत्तीर्ण गरेका व्यक्तिहरू ।

सीप परीक्षणमा व्यवस्था:

यो तालिमको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका प्रशिक्षार्थीहरूले राष्ट्रिय सीप परीक्षण समितिद्वारा निर्धारण गरिएको मापदण्ड/पूर्व शर्तहरू पुरा गरेमा उक्त पेशाको तह दुईको सीप परीक्षण परीक्षामा सहभागि हुन सक्नेछन् ।

प्रमाण-पत्र:

यो तालिम सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्ने प्रशिक्षार्थीहरूलाई सम्बन्धित तालीम दिने संस्थाले “सामुदायिक पशुसेवा सहायक प्राविधिक” को प्रमाणपत्र प्रदान गर्नेछ ।

प्रशिक्षकको योग्यता:

- सामुदायिक पशुसेवा प्राविधिक तह-३ को सीप परिक्षा उत्तीर्ण र कम्तिमा २ वर्षको अनुभव वा भि.जे.टि. र कम्तिमा १ वर्षको कार्य अनुभव भएको वा भि.जे.टि.ए. र कम्तिमा ५ वर्षको कार्य अनुभव भएको ।
- राम्रो संचार तथा प्रशिक्षण सीप भएको ।
- सम्बन्धित व्यावसायमा अनुभवी ।

प्रशिक्षक-प्रशिक्षार्थी अनुपात:

- प्रयोगात्मक कक्षा :- १ प्रशिक्षक : १० प्रशिक्षार्थी
- सैद्धान्तिक कक्षा :- आवश्यकता अनुसार ।

तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक भौतिक पूर्वाधार (भवन तथा कोठाहरू):

क. कार्यालय कोठा	-	१ वटा
ख. कक्षा कोठा २० जना अट्ने (कम्तीमा प्रति प्रशिक्षार्थी १ वर्गफिट स्थानको हिसाबले २० वर्ग फिटको कक्षा कोठा हुनुपर्नेछ । कक्षा कोठामा पर्याप्त प्रकाश तथा हावाको व्यवस्था हुनुपर्नेछ ।	-	१ वटा
ग. आगन्तुक कक्ष	-	१ वटा
घ. प्रशिक्षक तयारी कक्षा	-	१ वटा
ङ. पशु फर्म (पशु फर्ममा कार्य गर्ने व्यवस्था)	-	१ वटा
च. कच्चा पदार्थ राख्ने गोदाम	-	१ वटा
छ. सामानहरू दिने/लिने कोठा	-	१ वटा

(ग) सीप-तालीमको लागि सुझाव:

१. कार्य सम्पादन प्रदर्शन गर्ने
 - कार्य सम्पादन स्वाभाविक गतिमा प्रदर्शन गर्ने ।
 - क्रमानुसार कार्यसम्पादन कदमक्रमहरू मन्द गतिमा मौखिक वर्णन गर्दै प्रश्नोत्तर विधि अपनाएर प्रत्येक कार्य सम्पादन कदमक्रमहरूलाई प्रशिक्षार्थी समक्ष प्रदर्शन गर्ने ।
 - आवश्यकतानुसार दोहोर्याउने वा तेहेर्याउने ।
 - अन्तिम पटक कार्यसम्पादन प्रदर्शन गर्ने ।
२. प्रदर्शित कार्य सम्पादन अभ्यास गर्न प्रशिक्षार्थीहरूलाई यथेष्ट मौका दिने
 - प्रशिक्षार्थीहरूलाई पथ प्रदर्शित अभ्यास (गाईडेड प्राक्टिस) गराउने ।
 - कार्य अभ्यासको क्रममा प्रशिक्षार्थीहरूलाई कदम कदममा सहयोग वा पथ प्रदर्शन (गाईड) गर्ने ।
 - कार्य संपादन गर्न निपूर्ण हुनका लागि प्रशिक्षार्थीहरूलाई दोहोर्याउने वा पुनः दोहोर्याउने मौका प्रदान गर्ने
 - दिइएको कार्य संपादन गर्न प्रशिक्षार्थीहरू निपूर्ण भएपछि मात्र प्रशिक्षकले अर्को कार्यसंपादन प्रदर्शन गर्ने

(घ) अन्य सुझावहरू:

१. सीप तालीमका सिद्धान्तहरू प्रयोग गर्ने ।
२. प्रशिक्षण गर्दा २० प्रतिशत समय सैद्धान्तिक र ८० प्रतिशत समय प्रयोगात्मक कक्षामा प्रयोग गर्ने
३. वयशक सिकाईका सिद्धान्तहरू प्रयोग गर्ने
४. आन्तरिक अभिप्रेरणाका सिद्धान्तहरू प्रयोग गर्ने

पाठ्य संरचना
(सामुदायिक पशुसेवा सहायक प्राविधिक)

क्र.स	मोड्युल/सब मोड्युल	स्वभाव	समय (घण्टा)		
			सैद्धान्तिक	व्यावहारिक	जम्मा
१	पशु पालन				
	पशु पालन परिचय	सै	५	२०	२५
	पेशागत सुरक्षा	सै+व्या	२	८	१०
	औजार, उपकरण तथा सामग्री	सै+व्या	३	१२	१५
२	पशु तथा पशु आहारा व्यवस्थापन				
	पशु व्यवस्थापन	सै+व्या	१२	६०	७२
	पशु आहारा व्यवस्थापन	सै+व्या	७	४०	४७
३	पशु स्वास्थ्य				
	प्राथमिक उपचार	सै+व्या	६	२०	२६
	परजिबि नियन्त्रण तथा उपचार	सै+व्या	५	१५	२०
	नमुना परिक्षण	सै+व्या	३	४०	४३
	औषधि प्रयोग	सै+व्या	३	१४	१७
	पशुको उपचार	सै+व्या	१०	४०	५०
४	दुध तथा दुग्ध पदार्थ व्यवस्थापन	सै+व्या	५	४५	५०
५	पशु नस्ल सुधार				
	नस्ल सुधार	सै+व्या	७	२८	३५
	पशु बन्ध्याकरण	सै+व्या	२	८	१०
६	कुखुरा पालन	सै+व्या	३	१२	१५
७	पशु सेवा प्रसार	सै+व्या	५	२०	२५
८	संचार तथा ब्यवसायिकता बिकास				
	संचार	सै+व्या	४	६	१०
	ब्यवसायिकता बिकास	सै+व्या	४	६	१०
९	उच्चमशीलता बिकास	सै+व्या	१८	२२	४०
	जम्मा		१०४	४१६	५२०

सै= सैद्धान्तिक/व्या= व्यावहारिक

मोड्युल र सब-मोड्युलहरुको सूची

मोड्युल १: पशु पालन

सब मोड्युल १.१: पशु पालन परिचय

सब मोड्युल १.२: पेशागत सुरक्षा

सब मोड्युल १.३: औजार, उपकरण र सामग्री

मोड्युल २: पशु तथा पशु आहारा ब्यवस्थापन

सब मोड्युल २.१: पशु ब्यवस्थापन

सब मोड्युल २.२: पशु आहारा ब्यवस्थापन

मोड्युल ३: पशु स्वास्थ्य

सब मोड्युल ३.१: प्राथमिक उपचार

सब मोड्युल ३.२: परजिवि नियन्त्रण तथा उपचार

सब मोड्युल ३.३: नमुना परिक्षण

सब मोड्युल ३.४: औषधि प्रयोग

सब मोड्युल ३.५: पशुको उपचार

मोड्युल ४: दुध तथा दुग्ध पदार्थ ब्यवस्थापन

मोड्युल ५: पशु नस्ल सुधार

सब मोड्युल ५.१: नस्ल सुधार

सब मोड्युल ५.२: पशु बन्ध्याकरण

मोड्युल ६: कुखुरा पालन

मोड्युल ७: पशु सेवा प्रसार

मोड्युल ८: सञ्चार तथा ब्यवसायिक बिकास

सब मोड्युल ८.१: सञ्चार

सब मोड्युल ८.२: पेशागत ब्यवसायिकता बिकास

मोड्युल ९: उच्चमशीलता बिकास

बिस्तृत पाठ्यक्रम

मोड्युल १: पशु पालन सब मोड्युल १.१: पशु पालन परिचय

समय : ५ घण्टा (सै) + २० घण्टा (ब्या) = २५ घण्टा

बर्णन:

यसमा पशु पालनसंग सम्बन्धित सिप र ज्ञानहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु:

यो मोड्युलको समापन पछि प्रशिक्षार्थीहरु सामुदायिक पशुसेवा प्राविधिकसंग सम्बन्धित निम्न सिप र ज्ञानहरु बुझ्न/गर्न समर्थ हुनेछन्

पशु पालन परिचय

- नेपालमा पशु पालनको अवस्था
- बायोसेकुरिटी
- पशु ढुवानी
- विरामी पशुलाई छुट्याई अलग राख्ने
- पशु सेवासंग सम्बन्धि ऐन नियम
- माछा पालन
- बजार व्यवस्थापन
- जुनोसिस रोग
- पशु बध गर्ने तरिका
- हानिकारक र उपयोगी औषधिहरुको परिचय, महत्व, प्रकार र कार्य
- पशु व्यवस्थापन
- पशु आहारा व्यवस्थापन
- पशुको प्राथमिक उपचार
- परजिवि नियन्त्रण तथा उपचार
- नमुना परिक्षण
- पशुको उपचार
- दुध तथा दुग्ध पदार्थ
- नस्ल सुधार
- बन्ध्याकरण
- कुखुरा पालन
- पशु सेवा प्रसार

सब मोड्युल १.२: पेशागत सुरक्षा

समय : २ घण्टा (सै) + ८ घण्टा (ब्या) = १० घण्टा

वर्णन:

यो मोड्युलमा पेशागत सुरक्षा सम्बन्धी आवश्यक ज्ञान र सीप समावेश गरिएको छ ।

उद्देश्यहरू:

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरू निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री प्रयोग गर्न
२. जैविक सुरक्षा गर्न
३. औजार तथा उपकरणको सुरक्षा गर्न
४. कार्यस्थल सुरक्षा गर्न
५. वातावरण प्रदूषण नियन्त्रण गर्न
६. विद्युतीय सुरक्षा अपनाउन
७. आगलागीबाट हुने क्षती न्यूनीकरण गर्न
८. साधारण प्राथमिक उपचार गर्न

कार्यहरू :

१. व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरणहरू प्रयोग गर्ने ।
२. जैविक सुरक्षा गर्ने ।
३. औजार तथा उपकरणको सुरक्षा गर्ने ।
४. कार्यस्थल सुरक्षा गर्ने ।
५. वातावरण प्रदूषण नियन्त्रण गर्ने ।
६. विद्युतीय सुरक्षा अपनाउने ।
७. आगलागीबाट हुने क्षती न्यूनीकरण गर्ने ।
८. साधारण प्राथमिक उपचार गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

क्र. सं.	कार्यहरू	अन्तिम कार्य संपादन सूचक उद्देश्य	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान	समय घण्टामा		
				सै	प्र	जम्मा
१	व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरण प्रयोग गर्ने ।	<p>अवस्था (दिइएको): व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरणहरू (PPE), सुरक्षा संकेत</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के) : व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरण प्रयोग गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> व्यक्तिगत सुरक्षाका उपकरणहरू प्रयोग गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> व्यक्तिगत सुरक्षाको आवश्यकता र महत्व व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरणहरू विभिन्न जोखिमहरू (Hazards) र त्यसबाट बच्ने उपायहरू सुरक्षा संग सम्बन्धित विभिन्न प्रकारका संकेत चिन्हहरू दुर्घटना हुने कारणहरू 	०.१५	२	२.१५
२	जैविक सुरक्षा अपनाउने ।	<p>अवस्था (दिइएको): जैविक सुरक्षाका सामाग्री, सुरक्षा संकेत</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के): जैविक सुरक्षा अपनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> जैविक सुरक्षाका सामाग्रीहरू प्रयोग गरिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> जैविक सुरक्षाको आवश्यकता र महत्व जैविक सुरक्षा उपकरणहरू विभिन्न जोखिमहरू (Hazards) र त्यसबाट बच्ने उपायहरू सुरक्षा संग सम्बन्धित विभिन्न प्रकारका संकेत चिन्हहरू दुर्घटना हुने कारणहरू 	०.१५	२	२.१५
३	औजार तथा उपकरणको सुरक्षा गर्ने ।	<p>अवस्था (दिइएको): सुरक्षित भण्डारण स्थल</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के): औजार तथा उपकरणको सुरक्षा गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो): सही कामको लागि सही औजारहरूको प्रयोग भएको ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> औजार तथा उपकरणहरूको सुरक्षाको आवश्यकता र महत्व औजार तथा उपकरणको सुरक्षा गर्ने विधि 	०.१५	०.३०	०.४५
४	कार्यस्थलको सुरक्षा गर्ने ।	<p>अवस्था (दिइएको): कार्यस्थल</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के): कार्यस्थलको सुरक्षा गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यशाला सफा र तेल तथा चिप्लो पदार्थ रहित पारिएको । आकस्मिक दुर्घटनाबाट बच्ने उपकरणहरू उपलब्ध भएको । सुरक्षाका पोस्टरहरू भित्तामा टागेको । 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यस्थलको सुरक्षाको आवश्यकता र महत्व कार्यस्थल सुरक्षा गर्ने विधि 	०.१५	०.३०	०.४५

क्र. सं.	कार्यहरू	अन्तिम कार्य संपादन सूचक उद्देश्य	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान	समय घण्टामा		
				सै	प्र	जम्मा
५	वातावरण प्रदुषण नियन्त्रण गर्ने	<p>अवस्था (दिइएको): आवश्यक सामग्री उपलब्ध भएको ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के): वातावरण प्रदुषण नियन्त्रण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> काम गर्दाखेरि ध्वनि प्रदुषण नियन्त्रण गरिएको । हावा र प्रकाश खुल्लारूपमा आवत जावत हुने व्यवस्था मिलाइएको । प्रदुषण मुक्त पानी व्यवस्थापन गरिएको । हानिकारक विषादि तथा रसायनहरू सुरक्षित भण्डारण गरिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> वातावरण प्रदुषणको परिचय वातावरण प्रदुषणका प्रकारहरू वातावरण प्रदुषणले पार्ने असरहरू वातावरण प्रदुषण नियन्त्रण गर्ने विधि । 	०.१५	०.३०	०.४५
६	बिद्युतीय सुरक्षा अपनाउने ।	<p>अवस्था (दिइएको): आवश्यक सामग्री उपलब्ध भएको ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के): बिद्युतीय सुरक्षा अपनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो): काम गर्दाखेरि बिद्युतीय सुरक्षा अपनाएको ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> बिद्युतीय जोखिम आउनसक्ने कारणहरू बिद्युतीय जोखिम न्यूनीकरण गर्ने उपायहरू बिद्युतीय सुरक्षा अपनाउने विधि 	०.१५	०.३०	०.४५
७	आगलागी बाट हुने क्षती न्यूनीकरण गर्ने ।	<p>अवस्था (दिइएको): आवश्यक सामग्री उपलब्ध भएको ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के): आगलागीबाट हुने क्षती न्यूनीकरण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो): आगलागीबाट हुने क्षती न्यूनीकरण गरेको ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> आगलागी हुनसक्ने कारणहरू आगलागी न्यूनीकरण गर्ने उपायहरू अग्नि नियन्त्रक उपकरण तथा सामानहरू प्रयोग गर्ने विधि आगलागीबाट सुरक्षा अपनाउने विधि 	०.१५	१	१.१५
८	साधारण प्राथमिक उपचार गर्ने ।	<p>अवस्था (दिइएको): आवश्यक सामग्री उपलब्ध भएको ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के): साधारण प्राथमिक उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो): बिभिन्न किसिमका साधारण प्राथमिक उपचार गरेको ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> साधारण प्राथमिक उपचारको परिचय साधारण प्राथमिक उपचारहरू First Aid Kit प्राथमिक उपचारमा प्रयोग हुने औषधी र सामग्रीहरू साधारण प्राथमिक उपचार गर्ने विधि 	०.१५	१	१.१५
			जम्मा	२	६	१०

सब मोड्युल १.३: औजार, उपकरण तथा सामग्री

समय : ३ घण्टा (सै) + १२ घण्टा (ब्या) = १५ घण्टा

वर्णन:

यो मोड्युलमा मुख्य मुख्य औजार, उपकरणहरूको कामका लागि तयारी हालतमा बनाउने र औजार, उपकरण र सामग्रीहरू प्रयोग सम्बन्धी आवश्यक ज्ञान र सीप समावेश गरिएको छ।

उद्देश्यहरू:

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरू निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. विभिन्न औजार, उपकरण र सामग्रीको पहिचान गर्ने।
२. अन्य औजार, उपकरण र सामग्रीहरूको प्रयोग गर्ने।

कार्यहरू :

१. विभिन्न औजार, उपकरण र सामग्रीको पहिचान गर्ने।
२. सम्पूर्ण औजार, उपकरण र सामग्रीहरूको प्रयोग गर्ने।

कार्य विश्लेषण

क. सं.	कार्यहरू	अन्तिम कार्य संपादन सूचक उद्देश्य	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान	समय घण्टामा		
				सै	प्र	जम्मा
१	विभिन्न औजार, उपकरण र सामग्रीको पहिचान गर्ने।	<p>अवस्था (दिइएको): औजार उपकरण र सामग्रीहरू।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के) : विभिन्न औजार, उपकरण र सामग्रीको पहिचान गर्ने।</p> <p>स्तर (कति राम्रोसँग):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● विभिन्न औजार, उपकरण र सामग्रीको कार्यहरू उल्लेख गरेको। ● विभिन्न औजार, उपकरण र सामग्री पहिचान गरेको। 	<ul style="list-style-type: none"> ● विभिन्न औजार, उपकरण र सामग्रीहरूको काम (पेज नं. १२१ र १२२ मा दिएको अनुसार) ● विभिन्न प्रकारका औजार, उपकरण र सामग्रीहरूको पहिचान (पेज नं. १२१ र १२२ मा दिएको अनुसार) ● 	१	३	४
२	विभिन्न औजार, उपकरण र सामग्रीको प्रयोग गर्ने।	<p>अवस्था (दिइएको) : औजार र उपकरण र सामग्रीहरू</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): विभिन्न औजार, उपकरण र सामग्री को प्रयोग गर्ने।</p> <p>स्तर (कति राम्रोसँग):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● औजारहरू/उपकरणहरूको पहिचान भएको। ● औजारहरू र उपकरणहरू प्रयोग भएको। 	<ul style="list-style-type: none"> ● विभिन्न प्रकारका औजार, उपकरण र सामग्रीहरूको पहिचान ● औजार र उपकरणहरूको प्रयोग गर्ने (पेज नं. १२१ र १२२ मा दिएको अनुसार) ● औजार उपकरणहरूको सुरक्षा गर्ने विधि 	२	९	११
			जम्मा	३	१२	१५

मोड्युल: २: पशु तथा पशु आहारा व्यवस्थापन सब मोड्युल २.१: पशु व्यवस्थापन

समय : १२ घण्टा (सै) + ६० घण्टा (ब्या) = ७२ घण्टा

बर्णन:

यसमा पशु व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु पशु व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन् ।

१. दाँत हेरी पशुको उमेर पत्ता लगाउन
२. सिंग हेरी पशुको उमेर पत्ता लगाउन
३. नाप विधिबाट पशुको तौल पत्ता लगाउन
४. जोखेर पशुको तौल पत्ता लगाउन
५. Format मा दिए अनुसार रेकर्ड व्यवस्थापन गर्न
६. रासायनिक विधिबाट खोरगोठको निसंक्रमण गर्न
७. साइट (स्थान) छनौट गर्न
८. गाई भैसीको गोठको लेआउट गर्न
९. भेडा बाखाको खोरको ले-आउट गर्न
१०. बंगुरको खोरको लेआउट गर्न
११. Branding गर्न
१२. Ear Notching गर्न
१३. Tagging गर्न
१४. Tattooing गर्न
१५. गर्भिणी पशुको हेरचाह गर्न
१६. दुहना पशुको हेरचाह गर्न
१७. बंगुरको पाठापाठीको हेरचाह गर्न
१८. पाडापाडि/बाच्छाबाच्छीको हेरचाह गर्न
१९. भेडाबाखाको पाठापाठीको हेरचाह गर्न
२०. प्रजनन रांगो/सांढेको हेरचाह गर्न
२१. Reuff's विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउन
२२. Reuff's विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउन
२३. Criss Cross विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउन
२४. भेडा/खरायोको ऊन काट्न
२५. पशुको खुर काट्न
२६. पशुको सिंग काट्न
२७. रासायनिक विधिबाट पाडापाडी/बाच्छा बाच्छीको सिंग आउन नदिन
२८. डामेर बाच्छाबाच्छी/पाडा पाडीको सिंग उम्रन नदिन
२९. कुकुर/बंगुरको पुच्छर काट्न
३०. बंगुरको पाठापाठीको दाँत काट्न
३१. पशु बस्तुलाई छालामा खोप लगाउन
३२. पशु बस्तुलाई मासुमा खोप लगाउन
३३. पशु बस्तुलाई नोजल स्प्रे विधिबाट खोप दिन

कार्यहरु :

१. दाँत हेरी पशुको उमेर पत्ता लगाउने
२. सिंग हेरी पशुको उमेर पत्ता लगाउने
३. नाप विधिबाट पशुको तौल पत्ता लगाउने
४. जोखेर पशुको तौल पत्ता लगाउने
५. Format मा दिए अनुसार रेकर्ड व्यवस्थापन गर्ने
६. रासायनिक विधिबाट खोरगोठको निसंक्रमण गर्ने
७. साइट (स्थान) छनौट गर्ने
८. गाई भैसीको गोठको लेआउट गर्ने
९. भेडा बाखाको खोरको ले-आउट गर्ने
१०. बंगुरको खोरको लेआउट गर्ने
११. Branding गर्ने
१२. Ear Notching गर्ने
१३. Tagging गर्ने
१४. Tattooing गर्ने
१५. गर्भिणी पशुको हेरचाह गर्ने
१६. बहना पशुको हेरचाह गर्ने
१७. बंगुरको पाठापाठीको हेरचाह गर्ने
१८. पाडापाडि/बाच्छावाच्छीको हेरचाह गर्ने
१९. भेडाबाखाको पाठापाठीको हेरचाह गर्ने
२०. प्रजनन रांगो/साढेको हेरचाह गर्ने
२१. Reuff's विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउने
२२. Reuff's विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउने
२३. Criss Cross विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउने
२४. भेडा/खरायोको ऊन काट्ने
२५. पशुको खुर काट्ने
२६. पशुको सिंग काट्ने
२७. रासायनिक विधिबाट पाडापाडी/बाच्छा बाच्छीको सिंग आउन नदिने
२८. डामेर बाच्छावाच्छी/पाडा पाडीको सिंग उम्रन नदिने
२९. कुकुर/बंगुरको पुच्छर काट्ने
३०. बंगुरको पाठापाठीको दाँत काट्ने
३१. पशु बस्तुलाई छालामा खोप लगाउने
३२. पशु बस्तुलाई मासुमा खोप लगाउने
३३. पशु बस्तुलाई नोजल स्प्रे विधिबाट खोप दिने

कार्य विश्लेषण

(पशु व्यवस्थापन)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. दाँत हेरी पशुको उमेर पत्ता लगाउने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको दाँत सुक्ष्मतापूर्वक अवलोकन गर्ने । ४. १५ महिनाको उमेरमा सानो अस्थायी दाँत आए/नआएको हेर्ने । ५. १-२ वर्षको उमेरमा दुई वटा ठूलो दाँत आए/नआएको हेर्ने । ६. २-२.५ वर्षको उमेरमा ४ वटा ठूलो दाँत आए/नआएको हेर्ने । ७. २ वर्ष र ६-९ महिनाको उमेरमा ६ वटा ठूलो दाँत आए/नआएको हेर्ने । ८. ३/३½ वर्षको उमेरमा ८ वटा ठूलो दाँत आए/नआएको हेर्ने । ९. बुढेसकालमा दाँत खिइए/नखिइएको हेर्ने । १०. सावधानीपूर्वक पशुलाई छाड्ने । ११. पशुको उमेर पत्ता लगाउने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): उमेर पत्ता लगाउनु पर्ने पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): दाँत हेरी पशुको उमेर पत्ता लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएको । ● पशुको उमेर पत्ता लगाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● पशुको उमेर पत्ता लगाउने सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● पशु नियन्त्रण गर्ने जानकारी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, कलम, पशुलाई नियन्त्रणका लागि सरसामानहरू ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. सिंग हेरी पशुको उमेर पत्ता लगाउने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई काबुमा ल्याउने । ४. १० देखि १२ महिनामा सिङ्गको पहिलो रिंग (घेरा) आए/नआएको हेर्ने । ५. २० देखि २४ महिनामा सिङ्गको दोश्रो रिंग (घेरा) आए/नआएको हेर्ने । ६. ३० देखि ३२ महिनामा सिङ्गको तेश्रो रिंग (घेरा) आए/नआएको हेर्ने । ७. ४० देखि ४६ महिनामा सिङ्गको चौथो रिंग (घेरा) आए/नआएको हेर्ने । ८. ५४ देखि ६० महिनामा सिङ्गको पाँचौ रिंग (घेरा) आए/नआएको हेर्ने । ९. आठ वर्षमा सबै रिंग (घेरा) आए/नआएको हेर्ने । १०. पशुको सिंग हेरी उमेर पत्ता लगाउने । ११. सावधानीपूर्वक पशुलाई छाड्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): उमेर पत्ता लगाउनु पर्ने पशु (गाई, भैंस), आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): ● सिंग हेरी पशुको उमेर पत्ता लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएको । ● पशुको उमेर पत्ता लगाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● पशुको उमेर पत्ता लगाउने सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● पशु नियन्त्रण गर्ने जानकारी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, कलम, पशुलाई नियन्त्रणका लागि सरसामानहरू ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. नाप बिधिबाट पशुको तौल पत्ता लगाउने ।

कुल समय : १.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई काबुमा ल्याउने । ४. पशुको छातीको गोलाईको नाप लिने । ५. पशुको हेड अफ स्क्यापुला देखि पुट्टाको पिन बोनसम्मको (head of scapula to the pin bone near the hip) लम्बाई नाप्ने । ६. रजिष्टरमा नाप रेकर्ड गर्ने । ७. सावधानीपूर्वक पशुलाई छोड्ने । ८. फर्मूला अनुसार पशुको तौल हिसाब गर्ने । ९. पशुको तौल पत्ता लगाउने । १०. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): गाई, भैंसि, भेडा, बाखा, आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू, Nisco-Holstein tape, Calculator Machine ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): नाप बिधिबाट पशुको तौल पत्ता लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । ● पशुको तौल पत्ता लगाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● पशुको तौल पत्ता लगाउने सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● Calculation Method बारे ज्ञान ।

ज्यावल तथा उपकरण: Nisco-Holstein tape, Calculator Machine, कागज, कलम, पशुलाई नियन्त्रणकालागी सरसामानहरू ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. जोखेर पशुको तौल पत्ता लगाउने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई काबुमा ल्याउने । ४. पशुलाई नहल्लिने गरी तराजुमा राख्ने । ५. सावधानीपूर्वक तराजुको रिडिङ्ग लिने । ६. रजिष्टरमा रिडिङ्ग रेकर्ड गर्ने । ७. सावधानीपूर्वक पशुलाई छोड्ने । ८. पशुको तौल पत्ता लगाउने । ९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू, तराजु (Weighing Balance)</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): जोखेर पशुको तौल पत्ता लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । ● पशुको तौल पत्ता लगाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● पशुको तौल पत्ता लगाउने सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● Balance Reading सम्बन्धि ज्ञान ।

ज्यावल तथा उपकरण: तराजु (Weighing Balance), Calculator Machine, कागज, कलम, पशुलाई नियन्त्रणकालागी सरसामानहरू ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. Format मा दिए अनुसार रेकर्ड व्यवस्थापन गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. दिइएको Format मा सावधानीपूर्वक तथ्यांक भर्ने वा रेकर्ड गर्ने । ४. Format मा दिए अनुसार रेकर्ड व्यवस्थापन गर्ने । ५. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): Format हरू, आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू, कागज , कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Format मा दिए अनुसार रेकर्ड व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । • Format मा दिए अनुसार रेकर्ड व्यवस्थापन गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> • पशुको फार्म रेकर्ड सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी । • विभिन्न Farm Record Format वारे जानकारी ।

ज्यावल तथा उपकरण: आवश्यक फार्म Formats, कागज, कलम, पेन्सिल, इरेजर, क्यालकुलेट, आवश्यक सरसामानहरू ।
सुरक्षा तथा सावधानी: सावधानीपूर्वक रेकर्ड भर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. रासायनिक विधिबाट खोरगोठको निसंक्रमण गर्ने ।

कुल समय : १.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पि.पि.ई. लगाउने । ४. खोरगोठको क्षेत्रफल यकिन गर्ने । ५. औजार/उपकरण सफा गर्ने । ६. उपयुक्त रसायन (Chemical) छनौट गर्ने । ७. आवश्यक मात्रामा रसायन सिसाको भाँडामा लिने । ८. आवश्यक पानीमा रसायन घोल्ने । ९. सावधानीपूर्वक खोरगोठ निसंक्रमण गर्ने । १०. औजार/उपकरण सफा गर्ने । ११. उपयुक्त ठाउमा औजार/उपकरण भण्डारण गर्ने । १२. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): खोरगोठ, आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): रासायनिक विधिबाट खोरगोठको निसंक्रमण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । • रासायनिक विधिबाट खोरगोठको निसंक्रमण गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> • रासायनिक विधिबाट खोरगोठको निसंक्रमण गर्ने सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: आवश्यक Chemicals, बाल्टिन, मग, स्प्रेयर, मिजरिङ्ग सिलिण्डर, PPE, Clean Water ।
सुरक्षा तथा सावधानी: सावधानीपूर्वक निसंक्रमण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. साइट (स्थान) छनौट गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. स्थानको अवलोकन गर्ने । ४. चार किल्ला छुट्याउने । ५. भू-बनोटको अवलोकन गर्ने । ६. सडकको अवस्थिती हेर्ने । ७. पानीको उपलब्धता यकिन गर्ने । ८. बिजुलीको उपलब्धता यकिन गर्ने । ९. सुरक्षा अवस्था यकिन गर्ने । १०. ज्यामीको उपलब्धता यकिन गर्ने । ११. निकासको व्यवस्थाको यकिन गर्ने । १२. प्रकाश (घाम) को अवस्था यकिन गर्ने । १३. साइट छनौट गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): स्थानहरू, कागज, पेन्सिल, नोटबुक ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): साइट छनौट गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । ● साइट छनौट गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● खोरगोठ/कुखुरा फार्मको लागि स्थान छनौटको ज्ञान । ● गाईभैँस, भेडावाखा, बंगुर, कुखुरा फार्मको लागि स्थान छनौट सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक, स्केल, Measuring Tape ।

सुरक्षा तथा सावधानी: सावधानीपूर्वक साइट छनौट गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. गाई भैँसीको गोठको लेआउट गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको जात यकिन गर्ने । ४. पशुको संख्या यकिन गर्ने । ५. गोठ/खोरको साइज यकिन गर्ने । ६. कोठा (Compartment) संख्या निर्धारण गर्ने । ७. स्केच तयार गर्ने । ८. आवश्यक परेमा विज्ञसंग सम्पर्क राख्ने । ९. आवश्यक परेमा डिजाइन परिमार्जन गर्ने । १०. डिजाइनलाई अन्तिम रुप दिने । ११. गाई भैँसीको गोठको लेआउट गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): सेडको ले आउट गर्न आवश्यक सामग्रीहरू कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, स्केल, क्याल्कुलेटर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): गाई भैँसीको गोठको लेआउट गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएको । ● गाई भैँसीको गोठको लेआउट गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>गोठ/खोर निर्माणको ले आउट:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गोठ/खोर ले आउट डिजाइन सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, स्केल, क्याल्कुलेटर ।

सुरक्षा तथा सावधानी: तथ्याङ्क सहि र सत्य हुनु पर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ९. भेडा बाखाको खोरको ले-आउट गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको जात यकिन गर्ने । ४. पशुको संख्या यकिन गर्ने । ५. खोरको साइज यकिन गर्ने । ६. कोठा (Compartment) संख्या निर्धारण गर्ने । ७. स्केच तयार गर्ने । ८. आवश्यक परेमा विज्ञसंग सम्पर्क राख्ने । ९. आवश्यक परेमा डिजाइन परिमार्जन गर्ने । १०. डिजाइनलाई अन्तिम रूप दिने । ११. भेडा बाखाको गोठको लेआउट गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): खोरको ले आउट गर्न आवश्यक सामग्रीहरू कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, स्केल, क्याल्कुलेटर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): भेडा बाखाको खोरको ले-आउट गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएको । ● भेडा बाखाको खोरको ले-आउट गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>खोर निर्माणको ले आउट:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भेडा बाखाको ले-आउट सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, स्केल, क्याल्कुलेटर ।

सुरक्षा तथा सावधानी: तथ्याङ्क सहि र सत्य हुनु पर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १०. बंगुरको खोरको लेआउट गर्ने ।

कुल समय : १.५० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको जात यकिन गर्ने । ४. पशुको संख्या यकिन गर्ने । ५. खोरको साइज यकिन गर्ने । ६. कोठा (Compartment) संख्या निर्धारण गर्ने । ७. स्केच तयार गर्ने । ८. आवश्यक परेमा विज्ञसंग सम्पर्क राख्ने । ९. आवश्यक परेमा डिजाइन परिमार्जन गर्ने । १०. डिजाइनलाई अन्तिम रूप दिने । ११. बंगुरको खोरको लेआउट गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): खोरको ले आउट गर्न आवश्यक सामग्रीहरू कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, स्केल, क्याल्कुलेटर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): ● बंगुरको खोरको ले-आउट गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएको । ● भेडा बाखाको खोरको ले-आउट गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>खोर निर्माणको ले आउट:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बंगुरको खोर ले-आउट सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/ डटपेन, इरेजर, नोटबुक, स्केल, क्याल्कुलेटर ।

सुरक्षा तथा सावधानी: तथ्याङ्क सहि र सत्य हुनु पर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ११. Branding गर्ने ।

कुल समय : १.५० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको जात यकिन गर्ने । ४. पशुको शरीरमा Branding गर्ने स्थानको पहिचान गर्ने । ५. Branding iron प्रयोग गर्ने भए आगोमा रातो हुने गरी तताउने । ६. पशुलाई काबुमा लिने । ७. Branding गर्ने स्थानलाई सुख्खा बनाउने वा पुच्छने । ८. तताएको Branding iron ले पशुको शरीरमा Branding गर्ने स्थानमा स्पर्श (१० देखि १५ सेकेण्ड) गर्ने । ९. Antiseptic औषधि लगाउने । १०. Branding गर्ने । ११. पशुलाई सजिलो गरी छोड्ने । १२. औजार/उपकरणको सरसफाई गर्ने । १३. औजार/उपकरण उपयुक्त स्थानमा भण्डारण गर्ने । १४. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १५. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, Branding iron, Sprit, Cotton, Antiseptic, spray, Stove, Casting rope, Scissors ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Branding गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • Branding गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> • Branding सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/ डटपेन, इरेजर, नोटबुक, Branding iron, Sprit, Cotton, Antiseptic spray, Stove, Casting rope
सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १२. Ear Notching गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. प्रत्येक Notch/Cut को अंक तय गरी रजिष्टरमा नोट गर्ने । ४. पशुलाई काबुमा लिने । ५. कानलाई एन्टिसेप्टिकले सफा गर्ने । ६. तय गरीएको प्वाइन्टमा Notching गर्ने । ७. Antiseptic औषधि लगाउने । ८. Ear Notching गर्ने । ९. पशुलाई सजिलो गरी छोड्ने । १०. औजार/उपकरणको सरसफाई गर्ने । ११. औजार/उपकरण उपयुक्त स्थानमा भण्डारण गर्ने । १२. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, Ear notcher, Antiseptic liquid, Cotton, Forceps ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Ear Notching गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • Ear Notching गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Ear Notching</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ear Notching सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/ डटपेन, इरेजर, नोटबुक, Ear notcher, Antiseptic, Cotton, Forceps ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • चोटपटक लाग्नबाट बच्ने । • कानको नशाहरूलाई जोगाउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १३. Tagging गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. ट्याग नम्बर रजिष्टरमा नोट गर्ने । ४. Tagging Machine मा Tagg लोड गर्ने । ५. पशुलाई काबुमा लिने । ६. कानमा Tagg लगाउने ठाउँमा एन्टिसेप्टिकले सफा गर्ने । ७. Tagging Machine ले कानमा Tagg लगाउने । ८. Antiseptic औषधि लगाउने । ९. Tagging गर्ने । १०. पशुलाई सजिलो गरी छोड्ने । ११. औजार/उपकरणको सरसफाई गर्ने । १२. औजार/उपकरण उपयुक्त स्थानमा भण्डारण गर्ने । १३. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, Metal/Plastic Tag, Tagging Machine, Antiseptic liquid, Cotton, Forceps ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Tagging गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • Tagging गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Tagging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tagging सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, Metal/Plastic Tag, Tagging Machine, Cotton, Forceps ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • चोटपटक लाग्नबाट बच्ने । • Tagg को नम्बर देखिने गरी कानको माथिल्लोपट्टि लगाउने । • कानको नशाहरू बचाउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १४. Tattooing गर्ने ।

कुल समय : १.२५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.१० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई काबुमा लिने । ४. कानमा Tattooing गर्ने स्थानमा एन्टिसेप्टिकले सफा गर्ने । ५. Tattooing Ink कानमा लगाउने । ६. Tattoo pliers मा अंक वा अक्षर लोड गर्ने । ६. कानमा Tattoo pliers ले Punch गर्ने । ७. फेरी Tattooing Ink कानमा Punch गरेको ठाउँमा लगाउने । ८. Tattooing गर्ने । ९. पशुलाई सजिलो गरी छोड्ने । १०. औजार/उपकरणको सरसफाई गर्ने । ११. औजार/उपकरण उपयुक्त स्थानमा भण्डारण गर्ने । १२. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, कागज, पेन्सिल/ डटपेन, नोटबुक / रजिष्टर, Tattoo Kit, Tattooing Machine, Tattoo Ink, Antiseptic liquid, Cotton, Forceps ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Tattooing गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • Tattooing गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Tattooing</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tattooing सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक, Metal/Plastic Tag, Tagging Machine, Cotton, Forceps, Gloves ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • चोटपटक लाग्नबाट बच्ने । • कानको नशाहरू बचाउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १५. गर्भिणी पशुको हेरचाह गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. गर्भिणी पशुलाई दैनिक प्रशस्त हरियो घाँस दिने । ४. प्रशस्त सफा स्वच्छ पानी दिने । ५. साविकको भन्दा पाँचौ महिनाबाट (शारीरिक तौल अनुसार) थप दाना (Concentrate) दिने । ६. गर्भिणी पशुलाई आठौ महिनाबाट (शारीरिक तौल अनुसार) थप दाना दिने । ७. आवश्यकता अनुसार मिनरल, भिटामिनहरू दिने । ८. गर्भिणी पशुलाई कम्तिमा ब्याउनु भन्दा पहिला ६० दिनसम्म दुध नदुहने । ९. गर्भिणी पशुलाई छुट्टै हावादार, सुख्खा, सफा ब्याउने कोठामा राख्ने । १०. अनुमानित ब्याउने मितिलाई ख्याल गर्ने । ११. गर्भिणी पशुको हेरचाह गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): गर्भिणी पशु, कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक / रजिष्टर, संतुलित दाना, मिनरलस</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): गर्भिणी पशुको हेरचाह गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएको । ● गर्भिणी पशुको हेरचाह गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>गर्भिणी पशुको हेरचाह गर्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गर्भिणी पशुको हेरचाह सम्बन्धी ज्ञान । ● गर्भिणी दिने पशुको लागि पोषणबारे परिचय । ● गर्भिणी दिने पशु व्यवस्थापनबारे जानकारी । ● आवश्यक सामग्री । ● ब्याउने दिनको व्यवस्थापन ● पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक/रजिष्टर, संतुलित दाना, मिनरलस ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १६. दुहुना पशुको हेरचाह गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. दुध दिने पशुलाई दैनिक प्रशस्त हरियो घाँस दिने । ४. प्रशस्त सफा स्वच्छ पानी दिने । ५. दुहुना पशुलाई प्रति २.५ लि.को लागि थप १ के.जी. दाना (Concentrate) दिने । ६. आवश्यकता अनुसार मिनरल, भिटामिनहरू दिने । ७. प्रत्येक दिन पशुलाई सरसफाई तथा Grooming गर्ने । ८. खोर गोठलाई प्रत्येक दिन डिसइन्फेक्टेन्टले सफा गर्ने ९. दैनिक पशुलाई शारीरिक व्याम (Exercise) गराउने । १०. पशुलाई दुध दुहुनु भन्दा पहिला पोटास पानीले थुन सफा गर्ने । ११. दुध दुहुदा सकभर नतर्साईकन, शान्तसंग, छिटो करीब ७ मिनेट भित्र दुहुने । १२. पशु ब्याएको करीब साठी दिन पछिमात्र वाली लगाउने । १३. दुहुना पशुको हेरचाह गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): दुहुना पशु, कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक, रजिष्टर, संतुलित दाना ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): गर्भिणी पशुको हेरचाह गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● दुहुना पशुको हेरचाह गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>दुहुना पशुको हेरचाह गर्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● दुध दिने पशुको लागि पोषणबारे परिचय । ● दुध दिने पशु व्यवस्थापनबारे जानकारी । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● Cleaning & Hygiene Making

ज्याबल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक/रजिष्टर, संतुलित दाना, मिनरलस ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १७. बंगुरको पाठापाठीको हेरचाह गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पाठापाठी बस्ने खोरको व्यवस्था गर्ने । ४. भखैरै जन्मेका पाठापाठीको नाक, मुख सफा गर्ने । ५. पाठापाठीलाई आवश्यक परेमा कृत्रिम श्वास प्रश्वास दिने । ६. पाठापाठी नाभी काट्ने । ७. माउलाई दुध चुसाउन सहयोग गर्ने । ८. आवश्यक परेमा अर्को माउलाई पाल्न दिने । ९. पाठापाठीको कुकुर दाँत काट्ने । १०. चिनो लगाउने । ११. पाठापाठीलाई जन्मिएको ३ दिन पछि आइरन सुई लगाउने । १२. पाठापाठी जन्मिएको ७ देखि १० दिन भित्रमा खसी पार्ने । १३. पाठापाठीलाई ३ देखि ५ हप्तामा दुध छुटाउने । १४. जुका विरुद्ध औषधि खुवाउने (३० दिनमा) । १५. बंगुरको पाठापाठीको हेरचाह गर्ने । १६. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): बंगुरको पाठापाठी, कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक, रजिष्टर, संतुलित दाना, मिनरलस, आइरनको सुई ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): बंगुरको पाठापाठीको हेरचाह गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • बंगुरको पाठापाठीको हेरचाह गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>बंगुरको पाठापाठीको हेरचाह गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> • बंगुरको पाठापाठीको पोषणबारे परिचय । • खोर व्यवस्थापनबारे जानकारी । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी । • आइरन सम्बन्धि ज्ञान ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक/रजिष्टर, संतुलित दाना, मिनरलस, आइरनको सुई ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १८. पाडापाडि/बाच्छावाच्छीको हेरचाह गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पाडापाडि/बाच्छावाच्छी बस्ने खोरको व्यवस्था गर्ने । ४. भखैरै जन्मेका पाडापाडि/बाच्छावाच्छीको नाक, मुख सफा गर्ने । ५. पाडापाडि/बाच्छावाच्छीलाई आवश्यक परेमा कृत्रिम श्वास प्रश्वास दिने । ६. पाडापाडि/बाच्छावाच्छीको नाभी काट्ने । ७. पाडापाडि/बाच्छावाच्छीलाई दुध चुसन सहयोग गर्ने । ८. पाडापाडि/बाच्छावाच्छी चिनो लगाउने । ९. आवश्यकता अनुसार ७-१० दिन भित्रसिंगउम्रन नदिन बनाउने । १०. जुका विरुद्ध औषधि खुवाउने (१५ दिनमा) । ११. पाडापाडि/बाच्छावाच्छीको हेरचाह गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पाडापाडि/बाच्छावाच्छी, कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक/रजिष्टर, संतुलित दाना, मिनरलस ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पाडापाडि/बाच्छावाच्छीको हेरचाह गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • बंगुरको पाठापाठीको हेरचाह गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पाडापाडि/बाच्छावाच्छीको हेरचाह</p> <ul style="list-style-type: none"> • पाडापाडि/बाच्छावाच्छीको पोषणबारे परिचय । • खोर व्यवस्थापनबारे जानकारी । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक/रजिष्टर, संतुलित दाना, मिनरलस ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १९. भेडाबाखाको पाठापाठीको हेरचाह गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । भेडाबाखाको पाठापाठीको बस्ने खोरको व्यवस्था गर्ने । भखरै जन्मेका भेडाबाखाको पाठापाठीको नाक, मुख सफा गर्ने । भेडाबाखाको पाठापाठीलाई आवश्यक परेमा कृत्रिम श्वास प्रश्वास दिने । भेडाबाखाको पाठापाठीको नाभी काट्ने । भेडाबाखाको पाठापाठीलाई दुध चुसन सहयोग गर्ने । तिन हप्ता देखि दुध छुटाउने बेलासम्म दिनको दुई पटक (विहान, बेलुका) दुध खुवाउने । भेडाबाखाको पाठापाठीको हेरचाह गर्ने । जुका विरुद्ध औषधि खुवाउने (३० दिनमा) । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): भेडाबाखाको पाठापाठी, कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): भेडाबाखाको पाठापाठीको हेरचाह गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । भेडाबाखाको पाठापाठीको हेरचाह गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>भेडाबाखाको पाठापाठीको हेरचाह</p> <ul style="list-style-type: none"> भेडाबाखाको पाठापाठीको पोषणबारे परिचय । खोर व्यवस्थापनबारे जानकारी । आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक/रजिष्टर ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २०. प्रजनन रांगो/साढेको हेरचाह गर्ने ।

कुल समय : १.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । प्रजनन रांगो/साढेलाई प्रशस्तमात्रामा इनर्जी, प्रोटीन, मिनरल तथा भिटामिन भएको दाना दिने । प्रशस्तमात्रामा हरियो घाँस, हे, साईलेज दिने । प्रजनन रांगो/साढेलाई गोठको व्यवस्था गर्ने । हिडडुल (Exercise) गर्नको लागि व्यवस्था गर्ने । प्रजनन रांगो/साढेको हेरचाह गर्ने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): प्रजननको रांगो/साढे, कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक/रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): प्रजनन रांगो/साढेको हेरचाह गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । प्रजनन रांगो/साढेको हेरचाह गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>प्रजनन रांगो/साढेको हेरचाह गर्न:</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रजनन रांगो/साढेको पोषण सम्बन्धि ज्ञान । गोठ व्यवस्थापनबारे जानकारी । आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी । Breeding Management ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, नोटबुक/रजिष्टर ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २१. Reuff's विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउने ।

कुल समय : १.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई दाम्लोले बाध्ने । ४. लामो डोरी(कास्टिङ रोप) लिने । ५. कास्टिङ रोपको टुप्पाले पशुको गर्धनमा बाध्ने । ६. कास्टिङ रोपले गाईको छातिमा एक फन्का डोरी बेरेर अल्फाउने । ७. सोहि डोरीले गाईको पेटमा एक फन्का बेरेर अल्फाउने । ८. अल्फाइएको डोरीको एक टुप्पा र घाँटीमा बाँधेको डोरी अगाडि र पछाडिबाट तान्ने । ९. पशु बसे पछि पशुको खुट्टा बाध्ने । १०. Reuff's विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): गाई/गोरु, कास्टिङ रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Reuff's विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • Reuff's विधिबाट पशुलाई काबुमा गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Reuff's विधिबाट पशुलाई काबुमा गर्न:</p> <ul style="list-style-type: none"> • पशुलाई काबुमा ल्याउने सम्बन्धि ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कास्टिङ रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, बाँध्ने किला ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • पशुलाई नतर्साउने । • चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २२. Pig Holder द्वारा बंगुरलाई काबुमा ल्याउने ।

कुल समय : १.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पिग होल्डरलाई खोल्ने । ४. पिग होल्डरको डोरी विस्तारै बंगुरको मुखमा अथवा दुई बंगुराको बीचमा पसाउने । ५. पिग होल्डर बंगुरको थुतुनोको माथी, माथिल्लो बंगुरामा राखी कस्ने (Tight) । ६. पिगहोल्डरको डोरीपनि कस्ने । ७. Pig Holder द्वारा बंगुरलाई काबुमा ल्याउने । ८. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): बंगुर, सुंगुर, पिग होल्डर, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Pig Holder द्वारा बंगुरलाई काबुमा ल्याउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • Pig Holder द्वारा बंगुरलाई काबुमा गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Pig Holder द्वारा बंगुरलाई काबुमा गर्न:</p> <ul style="list-style-type: none"> • बंगुरलाई काबुमा ल्याउने सम्बन्धि ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, डटपेन, पिग होल्डर ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • पशुलाई नतर्साउने । • चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २३. Criss Cross विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउने ।

कुल समय : १.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई दाम्लोले बाध्ने । ४. लामो डोरी(कास्टिङ रोप) लिने । ५. कास्टिङ रोपको दुवै टुप्पालाई एक ठाउमा राख्ने वा आधी बनाउने । ६. पशुको गर्धनको माथीबाट डोरीको दुवै टुप्पा तल तिर र अगाडीको दुवै खुट्टाको बीचबाट डोरी माथी ढाडमा लाने । ७. दाहिने तिरको डोरी बाँयापट्टि र बाँयापट्टिको डोरी दायाँपट्टि लैजाने र पछाडी पट्टिको दुवै खुट्टाको बीचबाट पछाडी पट्टि निकाल्ने । ८. पछाडी पट्टिको डोरीको टुप्पा पछाडिबाट तान्ने र घाँटीमा बाँधेको डोरी अगाडिबाट तान्ने । ९. पशु लडे पछि पशुको खुट्टा बाध्ने । १०. Criss Cross विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउने । ११. कार्य सम्पन्न भएपछि सजिलोसंग पशुलाई छाड्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): गाई, भैँस, कास्टिङ रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Criss Cross विधिबाट पशुलाई काबुमा ल्याउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • Criss Cross विधिबाट पशुलाई काबुमा गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Criss Cross विधिबाट पशुलाई काबुमा गर्न:</p> <ul style="list-style-type: none"> • पशुलाई काबुमा ल्याउने सम्बन्धि ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कास्टिङ रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • पशुलाई नतर्साउने । • चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २४. भेडा/खरायोको ऊन काट्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. ऊन काट्ने ठाउको सरसफाई गर्ने । ४. ऊन काट्ने तरिका निर्धारण (Blade shearing or Machine shearing) गर्ने । ५. भेडा/खरायोलाई काबुमा लिने । ६. १० एम.एम.छोडेर ऊन काट्ने । ७. सजिलोसंग पशुलाई छाड्ने । ८. भेडा/खरायोको ऊन काट्ने । ९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): भेडा/खरायो, ऊन काट्ने सिजर वा Electrical wool cutter, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): भेडा/खरायोको ऊन काट्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • भेडा/खरायोको ऊन काटेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>भेडा/खरायोको ऊन काट्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • भेडा/खरायोको ऊन काट्ने सम्बन्धि ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: ऊन काट्ने सिजर वा Electrical wool cutter, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • पशुलाई नतर्साउने । • चिसो याममा ऊन नकाट्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २५. पशुको खुर काट्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई काबुमा लिने । ४. पशुको खुट्टा फल्याक (फराकिलो काठ) माथी राख्ने । ५. खुर काट्ने भागको यकिन गर्ने । ६. हुफ ट्रिमरले खुर काट्ने । ७. रेतिले (Raspier) खुर मिलाउने । ८. एन्टिसेप्टिक औषधि लगाउने । ९. सजिलोसंग पशुलाई छाड्ने । १०. पशुको खुर काट्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, हुफ ट्रिमर (Hoof trimmer), रेतिले (Raspier), एन्टिसेप्टिक औषधि, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन, डोरी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पशुको खुर काट्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • पशुको खुर काटेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पशुको खुर काट्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • पशुको खुर काट्ने सम्बन्धि ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: हुफ ट्रिमर (Hoof trimmer), रेतिले (Raspier), एन्टिसेप्टिक औषधि, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी: • पशुलाई नतर्साउने । • चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २६. पशुको सिंग काट्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई काबुमा लिने । ४. सिंग काट्ने तरिका यकिन गर्ने । ५. कति भागसम्म (एक तिहाईसम्म काट्न सकिन्छ) सिंग काट्ने यकिन गर्ने । ६. सिंग काट्ने । ७. एन्टिसेप्टिक औषधि लगाउने । ८. सजिलोसंग पशुलाई छाड्ने । ९. पशुको सिंग काट्ने । १०. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, Horn cutter knives or Amputation wire or Casting rope or खोर (ट्रिबिज), एन्टिसेप्टिक औषधि, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पशुको सिंग काट्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • पशुको सिंग काटेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पशुको सिंग काट्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • पशुको सिंग काट्ने सम्बन्धि ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: Horn cutter knives or Amputation wire or Casting rope or खोर (ट्रिबिज), एन्टिसेप्टिक औषधि, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • पशुलाई नतर्साउने । • चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २७. रसायनिक विधिबाट पाडापाडी/बाच्छा बाच्छीको सिंग आउन नदिने ।

कुल समय : १.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । पशुलाई काबुमा लिने । ग्लोव लगाउने । सिंग आउने टुसा/टुप्पा (Bud) पहिलाउने । सिंगको टुप्पा वरिपरिको रौं ब्लेडले खुर्कने । खुर्केको भागमा भेसलिन लगाउने । कास्टिक सोडा वा कास्टिक पोटास फोरसेपको सहायताले समातेर सिंगको टुसामा चिरचिर रगत नआउन्जेलसम्म दल्ने । एन्टिसेप्टिक (टिन्चर बेन्जाइन) औषधि लगाउने । बेन्डेजले बाँध्ने । सजिलोसंग पशुलाई छाड्ने । पशुलाई कम्तिमा ४ देखि ६ घण्टासम्म माउबाट छुट्टै राख्ने । रसायनिक विधिबाट पाडापाडी/बाच्छा बाच्छीको सिंग आउन नदिने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पाडापाडी/बाच्छा बाच्छी, Tinture Iodine, Tinture benzoin, Cotton, Anticeptic Ointment, Vaseline, Caustic soda or Caustic Potash, Scissor and forceps, खोर (ट्रेविज) वा कास्टिड रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): रसायनिक विधिबाट पाडापाडी/बाच्छा बाच्छीको सिंग आउन नदिने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । रसायनिक विधिबाट पाडापाडी/बाच्छा बाच्छीको सिंग आउन नदिन बनाएको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>रसायनिक विधिबाट पाडापाडी/बाच्छा बाच्छीको सिंग आउन नदिने:</p> <ul style="list-style-type: none"> पशुको सिंग आउन नदिने सम्बन्धि ज्ञान । आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: Tinture benzoin, Cotton, Bandaze, Anticeptic Ointment, Vaseline, Caustic, soda or Caustic Potash, Scissor and forceps, खोर (ट्रेविज) वा कास्टिड रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • पशुलाई नतर्साउने । • चोटपटक लाग्नबाट बच्ने । • १५ दिन भित्र सिंग आउन नदिन बनाउन ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २८. डामेर बाच्छाबाच्छी/पाडा पाडीको सिंग उम्रन नदिने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । Iron rod प्लेटलाई तताउने । पशुलाई काबुमा लिने । ग्लोव लगाउने । सिङ उम्रने ठाउँ पत्ता लगाई त्यस ठाउँको वरीपरि रा काट्ने । सिङको वरीपरि भ्यासलिन लगाएर घेराबन्दी गर्ने । रातो गरी तातेको Iron rod ले घेरा भित्र वा सिङको डोबमा १० देखि १५ सेकेन्डसम्म डाम्ने । Anticeptic मलहम लगाउने । सजिलोसंग पशुलाई छाड्ने । माउलाई घाउ चाट्न नदिने । डामेर बाच्छाबाच्छी/पाडा पाडीको सिंग उम्रन नदिने कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पाडापाडी/बाच्छा बाच्छी, Hot plate Iron rod, Cotton, Anticeptic Ointment, Vaseline, Scissor and forceps, खोर (ट्रेविज) वा कास्टिड रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): डामेर बाच्छाबाच्छी/पाडा पाडीको सिंग उम्रन नदिने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । डामेर पाडापाडी/बाच्छा बाच्छीको सिंग आउन नदिन बनाएको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>डामेर पाडापाडी/बाच्छा बाच्छीको सिंग आउन नदिने:</p> <ul style="list-style-type: none"> पशुको सिंग आउन नदिने सम्बन्धि ज्ञान । आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: Hot plate Iron rod, Cotton, Anticeptic Ointment, Vaseline, Scissor and forceps, खोर (ट्रेविज) वा कास्टिड रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • पशुलाई नतर्साउने । • चोटपटक लाग्नबाट बच्ने । • १५ दिन भित्र सिंग आउन नदिन बनाउन ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २९. कुकुर/बंगुरको पुच्छर काट्ने ।

कुल समय : १.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई काबुमा लिने । ४. ग्लोव लगाउने । ५. पुच्छर काट्नेको लागि जोर्निको वरिपरिको रौ ब्लेडले खुर्कने । ६. एन्टिसेप्टिकले सफा गर्ने । ७. लोकल एनेस्थेसिया इपिड्यूरल सुई लगाउने । ८. पुच्छर काट्ने ठाउ भन्दा दुई तिन इन्च माथि इलास्टिक थ्रेडले बाँध्ने । ९. पुच्छर काट्ने ठाउको छाला U वा V आकारको काट्ने १०. पुच्छर काट्ने । ११. पुच्छरको छाला सिलाउने । १२. एन्टिसेप्टिक मलहम वा एन्टिबायोटिक मलहम लगाउने । १३. पुच्छरलाई बेन्डेजले बाँध्ने । १४. सजिलोसंग पशुलाई छाड्ने । १५. कुकुर/बंगुरको पुच्छर काट्ने । १६. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कुकुर/बंगुर, Surgical set, Tinture Iodine, Cotton, bandage, Himax, Ointment, Neosporing powder, Scissor and forceps, Antibiotic injection, Local anaesthesia inj., Suturing set, खोर (ट्रेविज) वा कास्टिड रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): कुकुर/बंगुरको पुच्छर काट्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • कुकुर/बंगुरको पुच्छर काट्को । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>कुकुर/बंगुरको पुच्छर काट्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • कुकुर/बंगुरको पुच्छर काट्ने सम्बन्धि ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: Surgical set, Tinture Iodine, Cotton, bandage, Ointment, Neosporing powder, Scissor and forceps, Antibiotic injection, Local anaesthesia inj., Suturing set, खोर (ट्रेविज) वा कास्टिड रोप, १/२ जना सहयोगी मान्छे, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • पशुलाई नतर्साउने । • चोटपटक लाग्नबाट बच्ने । • सानो उमेरमा नै पुच्छर काट्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३०. बंगुरको पाठापाठीको दाँत काट्ने ।

कुल समय : १.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. ग्लोव लगाउने । ४. पाठापाठीलाई देब्रे हातले समात्ने । ५. बिस्तारै मुख खोल्ने । ६. टिथ कटरले दाँत काट्ने । ७. एन्टिसेप्टिक औषधि लगाउने । ८. बंगुरको पाठापाठीको दाँत काट्ने । ९. सजिलोसंग पाठापाठीलाई छाड्ने । १०. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): बंगुरको पाठापाठी, Teeth cutter, Antiseptic solution, Cotton swab, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): बंगुरको पाठापाठीको दाँत काट्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • बंगुरको पाठापाठीको दाँत काट्को । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>बंगुरको पाठापाठीको दाँत काट्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • बंगुरको पाठापाठीको दाँत काट्ने सम्बन्धि ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: Teeth cutter, Antiseptic solution, Cotton swab, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • चोटपटक लाग्नबाट बच्ने । • ब्याएको १/२ दिनमा नै दाँत काट्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३१. पशु बस्तुलाई छालामा खोप लगाउने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. सिरिन्जमा खोप तयारी गर्ने । ४. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ५. सुई लगाउने ठाउँ यकिन गर्ने । ६. स्पिरिट स्वावले सुई लगाउने ठाउँ पुछ्ने । ७. छाला समातेर विस्तारै तात्ने । ८. सुई दिने ठाउँमा निडल घोच्ने । ९. निडल छाला र मासुको बिचमा परे नपरेको यकिन गर्ने १०. निडल छाला र मासुको बिचमा भए विस्तारै पिस्टन धकेलि छाला मुनि औषधि पठाउने । ११. विस्तारै सिरिन्ज निडल भिक्ने । १२. सुई लगाएको ठाउँमा स्पिरिट स्वावले हल्का मालिस गर्ने । १३. पशु बस्तुलाई छालामा खोप लगाउने । १४. पशुलाई सजिलो गरि छोड्ने । १५. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, सिरिन्ज, खोप, स्पिरिट स्वाव, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पशु बस्तुलाई छालामा खोप लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • पशु बस्तुलाई छालामा खोप लगाएको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पशु बस्तुलाई छालामा खोप लगाउन:</p> <ul style="list-style-type: none"> • खोप लगाउने सम्बन्धि ज्ञान • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: सिरिन्ज, खोप, स्पिरिट स्वाव, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३२. पशु बस्तुलाई मासुमा खोप लगाउने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. सिरिन्जमा खोप तयारी गर्ने । ४. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ५. सुई लगाउने ठाउँ यकिन गर्ने । ६. स्पिरिट स्वावले सुई लगाउने ठाउँ पुछ्ने । ७. सुई दिने ठाउँमा ९० डिग्रीमा निडल गहिरो घोच्ने । ८. निडल रक्त नलिमा परे नपरेको यकिन गर्न पिस्टन विस्तारै पछाडि तात्ने । ९. निडल मासुको बिचमा भए विस्तारै पिस्टन धकेलि मासुमा औषधि पठाउने । १०. विस्तारै सिरिन्ज निडल भिक्ने । ११. सुई लगाएको ठाउँमा स्पिरिट स्वावले हल्का मालिस गर्ने । १२. पशु बस्तुलाई मासुमा खोप लगाउने । १३. पशुलाई सजिलो गरि छोड्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, सिरिन्ज, खोप, स्पिरिट स्वाव, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पशु बस्तुलाई मासुमा खोप लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • पशु बस्तुलाई मासुमा खोप लगाएको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पशु बस्तुलाई मासुमा खोप लगाउन:</p> <ul style="list-style-type: none"> • खोप लगाउने सम्बन्धि ज्ञान • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: सिरिन्ज, खोप, स्पिरिट स्वाव, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३३. पशु बस्तुलाई नोजल स्प्रे विधिबाट खोप दिने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ४. नोजल स्प्रे खोप तयारी गर्ने । ५. पशुवस्तुको नाकको अगाडी स्प्रे गर्ने । ६. पशु बस्तुलाई नोजल स्प्रे विधिबाट खोप दिने । ७. पशु बस्तुलाई सजिलो गरी छोड्ने । ८. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<u>अवस्था (दिइएको):</u> पशु, नोजल स्प्रे खोप, कागज, डटपेन । <u>निर्दिष्ट कार्य (के):</u> पशु बस्तुलाई नोजल स्प्रे विधिबाट खोप दिने । <u>स्तर (कति राम्रो):</u> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । • पशु बस्तुलाई नोजल स्प्रे विधिबाट खोप दिएको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	पशु बस्तुलाई नोजल स्प्रे विधिबाट खोप दिने: <ul style="list-style-type: none"> • खोप लगाउने सम्बन्धि ज्ञान • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: नोजल स्प्रे खोप, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

सब मोड्युल २.२: पशु आहारा व्यवस्थापन

समय : ७ घण्टा (सै) + ४० घण्टा (ब्या) = ४७ घण्टा

बर्णन:

यसमा पशुको आहारा व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु पशुको आहारा व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. वर्षभरि हरियो घाँसको उत्पादन गर्न क्यालेन्डर तयार गर्न
२. डाले घाँसको नर्सरी स्थापना गर्न
३. दाना तयार (Ration Formulation) गर्न
४. हे बनाउन
५. साइलेज बनाउन
६. परालमा युरिया उपचार (Urea Treatment) गर्न
७. मिनरल ब्लक बनाउन
८. कोषे घाँसको विऊलाई Slurry बिधिबाट Inoculation गर्न ।

कार्यहरु :

१. वर्षभरि हरियो घाँसको उत्पादन गर्न क्यालेन्डर तयार गर्ने
२. डाले घाँसको नर्सरी स्थापना गर्ने
३. दाना तयार (Ration Formulation) गर्ने
४. हे बनाउने
५. साइलेज बनाउने
६. परालमा युरिया उपचार (Urea Treatment) गर्ने
७. मिनरल ब्लक बनाउने
८. कोषे घाँसको विऊलाई Slurry बिधिबाट Inoculation गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

(पशु आहारा व्यवस्थापन)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. वर्षभरि हरियो घाँसको उत्पादन गर्न क्यालेन्डर तयार गर्ने ।

कुल समय : ६ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको संख्या यकिन गर्ने । ४. पशुको जात यकिन गर्ने । ५. उपलब्ध डालेघाँसको सूची तयार गर्ने । ६. उपलब्ध भुईँ घाँसको सूची तयार गर्ने । ७. अन्य स्थानिय घाँसहरूको उपलब्धताको सूची तयार गर्ने । ८. घाँसको मौसमको सूची तयार गर्ने । ९. कुन कुन मौसममा कुन कुन घाँस खेती गर्ने हो यकिन गर्ने । १०. कुन मौसममा खेती गर्ने र घाँस उपलब्ध हुने समय यकिन गर्ने । ११. बाह्रै महिना हरियो घाँसको तालीका तयार गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): घाँसको तालीका, कागज, कलम, नोटबुक ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): वर्ष भरी हरियो घाँसको उत्पादन तालीका तयार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● बाह्रै महिना हरियो घाँसको तालीका तयार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>बाह्रै महिना हरियो घाँसको तालीका तयारी :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बाह्रै महिना हरियो घाँसको तालीका तयार गर्ने विधि । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, कलम, नोटबुक, घाँसको तालीका ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोटपटक लाग्नबाट बच्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. डाले घाँसको नर्सरी स्थापना गर्ने ।

कुल समय : ६ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. उपयुक्त स्थानको छनौट गर्ने । ४. उपलब्ध तथा उपयुक्त डालेघाँसको सूची तयार गर्ने । ५. डाले घाँसको बिउ संकलन गर्ने । ६. नर्सरी ब्याडको लम्बाई चौडाई यकिन गर्ने । ७. आवश्यक सिंचाई तथा छाहारीको व्यवस्था गर्ने । ८. थैलामा भर्ने माटो तयार गर्ने । ९. थैलामा माटो भर्ने । १०. थैलामा बिउ रोप्ने । ११. लहरमा मिलाई ब्याडमा थैला राख्ने । १२. आवश्यक सिंचाई गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको रेकर्ड राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): घाँसको बिउ, प्लास्टिक थैला, हजारी, कुटो, कोदालो, मल, कलम, नोटबुक ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): डाले घाँसको नर्सरी स्थापना गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● डाले घाँसको नर्सरी स्थापना गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>डाले घाँसको नर्सरी स्थापना</p> <ul style="list-style-type: none"> ● डाले घाँसको नर्सरी स्थापना गर्ने विधि । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: घाँसको बिउ, प्लास्टिक थैला, हजारी, कुटो, कोदालो, मल, कलम, नोटबुक ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. दाना तयार (Feed Formulation) गर्ने ।

कुल समय : ६ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । उपलब्ध अन्न अनाजहरूको सूची तयार गर्ने । अन्न अनाज (Grains)बाट प्राप्त हुने पौष्टिक तत्वको सूची तयार गर्ने । कुन पशु वा पंक्षीको लागि दाना तयार गर्ने हो सो को यकिन गर्ने Grains को कुटानी पिसानी गर्ने । कुन कुन Grains कति मात्रामा मिसाउने हो यकिन गर्ने । आवश्यक मात्रामा Grains मिसाउने । भण्डारण गरि राख्ने/पशु पंक्षीलाई खुवाउने दाना तयार गर्दा विज्ञ संग सम्पर्क राख्ने । दाना बनाउन (Feed Formulation) सहयोग गर्ने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): विभिन्न अन्नहरू (Grains), मिनरल, भिटामिनहरू, तराजु, बोरा, डोरी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): दाना बनाउन (Feed Formulation) सहयोग गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । दाना बनाउन (Feed Formulation) सहयोग गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>दाना बनाउन (Feed Formulation) सहयोग :</p> <ul style="list-style-type: none"> पौष्टिक तत्वहरूको परिचय । दाना तथा दाना बनाउने विधि । आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: विभिन्न अन्नहरू (Grains), मिनरल, भिटामिनहरू, तराजु, बोरा, डोरी, कागज, कलम, नोटबुक ।
सुरक्षा तथा सावधानी: विभिन्न Grains को सही मात्रा हुनु पर्दछ ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. हे बनाउने ।

कुल समय : ५.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ४५ मिनेट
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । फूल फुल्ने अवस्थाको घाँस लिने । घाँसलाई ३-४ दिन सम्म घाममा सुकाउने घाँस लाई बर्काई फर्काई सबै तिर सुकाउने घाँसमा पानीको मात्रा १५ देखि २० प्रतिशतमा भरे पछि हे तयार हुन्छ । तयार भएको हरियो रङ्गको हे लाई बिटा बनाएर भण्डारण गर्ने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): घाँस, डोरी, हँसिया ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): हे बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । हे बनाएको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>हे :</p> <ul style="list-style-type: none"> हे बनाउने सम्बन्धी परिचय आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: घाँसको बिउ, प्लास्टिक थैला, हजारी, कुटो, कोदालो, मल, कलम, नोटबुक ।
सुरक्षा तथा सावधानी: राम्रो संग नसुकेमा हे कुहिने हुदा सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. साइलेज बनाउने ।

कुल समय : ५.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ४५ मिनेट
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । डाँठ भएको अकोषे घाँस लिने । घाँस अलि अलि ओइल्याउने । घाँसलाई २-३ इन्चका टुकामा काट्ने । साइलो पिट तयार गर्ने । पिटमा प्लास्टिक शीट ओढ्याउने । काटेको घाँस पिटमा राख्ने । घाँसलाई राम्ररी खाँदर त्यहा भित्र भएको सबै हावा निकाल्ने (Anaerobic) । माथिबाट प्लास्टिक शीटले छोप्ने । गिलो माटोले लिप्ने । २०-२२ दिन सम्म पिटमा राख्ने । २०-२२ दिन पछि निकालेर पशु लाई खुवाउने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): घाँस, च्याफ कटर, साइलो पिट, प्लास्टिक, शीट, पानी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): साइलेज बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । साइलेज बनाएको । काय सम्पादनका अभिलेख राखिएको । 	<p>साइलेज :</p> <ul style="list-style-type: none"> साइलेज बनाउने सम्बन्धी परिचय आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: घाँस, च्याफ कटर, साइलो पिट, प्लास्टिक शीट, पानी, कागज, कलम, नोटबुक ।

सुरक्षा तथा सावधानी: पिट भित्र हावा रहेमा वा हावाको प्रवेश भएमा साइलेज कुहिने हुदा सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. परालमा युरिया उपचार (Urea Treatment) गर्ने ।

कुल समय : ५.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ४५ मिनेट
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । २-३ इन्चको परालका टुक्रा कट्ने । परालको वजन लिई सफा प्लास्टिक सीटमा राख्ने । २%को युरियाको घोल बनाउने । १०० के.जी. पराललाई १०० लिटर घोल ले भिजाउने । छायाँमा ३-४ घण्टा सुकाउने । उग्राउने पशु लाई खान दिने । भण्डारण गरि राख्ने हो भने ४% को युरिया घोल बनाउने । २०-२२ दिन पछि पशुलाई खुवाउने । युरिया उपचार गर्ने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): युरिया, पराल, पानी, तराजु, प्लास्टिक सीट ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): परालमा युरिया उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । युरिया उपचार गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>युरिया उपचार :</p> <ul style="list-style-type: none"> युरिया उपचार गर्ने सम्बन्धी परिचय आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, कलम, युरिया, पराल, पानी, तराजु, प्लास्टिक शीट ।

सुरक्षा तथा सावधानी: • युरियाको प्रतिशत बढि हुनु हुदैन । • यसको विषालु असर हुने भएकोले सावधान रहनु पर्दछ ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. मिनरल ब्लक बनाउने ।

कुल समय : ६ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । प्लास्टिक सीट टेबलमा ओछ्याउने । एक माना रातो माटो नापेर राख्ने । एक माना आयो नुन नापेर राख्ने । आधा माना गहुँको पिठो नापेर राख्ने । पाँच वटा अण्डाको बोक्राको धुलो लिने । सवै सामग्रीहरू प्लास्टिक शीटमा राखेर राम्रो संग मिसाउने आवश्यक मात्रामा पानी मिसाएर अलि साह्रो हुने गरि मुछ्ने । मुछ्नेको डल्लो लाई गोली, तिन कुनै वा चार पाटे आकार दिने । डल्लोको कुनै एक छेउमा भुण्ड्याउनका लागि प्वाल बनाउने । एक हप्तासम्म घाममा सुकाउने । मिनरल ब्लक तयार गर्ने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): रातो माटो, नुन, अण्डाको बोक्रा, गहुँको पिठो, प्वाल पार्नको लागि रड, प्लास्टिक शीट ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): मिनरल ब्लक तयार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । मिनरल ब्लक तयार गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>मिनरल ब्लक तयार :</p> <ul style="list-style-type: none"> मिनरल ब्लक तयार गर्ने सम्बन्धी परिचय आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: रातो माटो, नुन, अण्डाको बोक्रा, गहुँको पिठो, प्वाल पार्नको लागि रड, प्लास्टिक सिट, कागज, कलम ।

सुरक्षा तथा सावधानी: मुछ्दा गिलो भएमा ब्लक ढिलो सुक्ने भएकोले सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. कोषे घाँसको विऊलाई Slurry विधिबाट Inoculation गर्ने ।

कुल समय : ५.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ४५ मिनेट
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ८ प्रतिशतको सक्खरको भोल बनाउने । उक्त भोल लाई बिटाणु रहित बनाउन उमाल्ने । भोल (Slurry) बाक्लो भए पछि आगो बाट उतार्ने । भोल (Slurry) चिसो भए पछि यसमा राइजोबियम कल्चर राम्ररी मिसाउने । कल्चर मिसाएको भोलमा आवश्यक मात्रामा बिउ मिसाउने । बिउमा भोल (Slurry) राम्ररी टाँसिएको यकिन गर्ने भोल (Slurry) मिसिएको बिउप्लास्टिक शिटमा फिजाउने । भोल (Slurry) मिसिएको बिउ छायाँमा राम्ररी सुकाउने । बिउ सुकिसके पछि सक्को छिटो खेत बारीमा छर्ने । कोषे घाँसका विऊलाई Slurry विधिबाट Inoculation गर्ने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): सक्खर, पानी, उमाल्ने भाँडा, स्टोभ, राइजोबियम कल्चर, बिउ ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): कोषे घाँसको विऊलाई Slurry विधिबाट Inoculation गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । कोषे घाँसको विऊलाई Slurry विधिबाट Inoculation गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>कोषे घाँसको विऊलाई Slurry विधिबाट Inoculation</p> <ul style="list-style-type: none"> Slurry तयार गर्ने सम्बन्धी ज्ञान । आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी । कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: सक्खर, पानी, उमाल्ने भाँडा, स्टोभ, राइजोबियम कल्चर, बिउ ।

सुरक्षा तथा सावधानी: तातो स्लरीमा कल्चर वा बिउ राख्दा बिग्रने हुँदा सावधान हुने ।

मोड्युल ३: पशु स्वास्थ्य सब मोड्युल ३.१: प्राथमिक उपचार

समय : ६ घण्टा (सै) + २० घण्टा (ब्या) = २६ घण्टा

वर्णन:

यसमा प्राथमिक उपचारसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु प्राथमिक उपचारसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. आगोले पोलेको घाउको उपचार गर्न
२. किरा परेको घाउको उपचार गर्न
३. रक्तश्राव घाउको उपचार गर्न
४. सर्पले टोकेको घाउको उपचार गर्न
५. विष लागेकोको उपचार गर्न
६. हाड भाँचिएको उपचार गर्न
७. पिलो (Abscess) को उपचार गर्न
८. हेमाटोमाको उपचार गर्न
९. सिंग भाँचिएको उपचार गर्न
१०. अरिगाल/माहुरीले टोकेको उपचार गर्न ।

कार्यहरु :

१. आगोले पोलेको घाउको उपचार गर्ने
२. किरा परेको घाउको उपचार गर्ने
३. रक्तश्राव घाउको उपचार गर्ने
४. सर्पले टोकेको घाउको उपचार गर्ने
५. विष लागेकोको उपचार गर्ने
६. हाड भाँचिएको उपचार गर्ने
७. पिलो (Abscess) को उपचार गर्ने
८. हेमाटोमाको उपचार गर्ने
९. सिंग भाँचिएको उपचार गर्ने
१०. अरिगाल/माहुरीले टोकेको उपचार गर्ने ।

कार्य विश्लेषण
(प्राथमिक उपचार)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. आगोले पोलेको घाउको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने ४. घाउ एन्टीसेप्टिक भोलले सफा गर्ने । ५. पोलेको घाउमा १ प्रतिशतको जेन्सन भाइलेटको भोल लगाउने । ६. आवश्यकता अनुसार एनालजेसिक सुई लगाउने । ७. आवश्यकता अनुसार एन्टिबायोटिक औषधि दिने । ८. पोलिएको पशु लाई प्रसस्त पानी खान दिने । ९. आवश्यकता अनुसार सलाईन दिने । १०. आगोले पोलेको घाउको उपचार गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): एन्टिसेप्टिक (जेन्सन भाइलेट), एनालजेसिक, एन्टिबायोटिक, कटन, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): आगोले पोलेको घाउको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● आगोले पोलेको घाउको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>आगोले पोलेको घाउको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आगोले पोलेको घाउको उपचार गर्ने सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: एन्टिसेप्टिक (जेन्सन भाइलेट), एनालजेसिक, एन्टिबायोटिक, कटन, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी: ● पशु लाई आराम गर्न दिने । ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. किरा परेको घाउको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.४० घण्टा
सैद्धान्तिक : ४० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने ४. घाउ एन्टीसेप्टिक भोलले सफा गर्ने । ५. किरा परेको घाउमा तारपिन तेल राख्ने । ६. औंसाहरु सलबलाउन थो पछि सबै किरा टिपेर फाल्ने ७. फेरी एन्टिसेप्टिक भोलले सफा गर्ने । ८. घाउमा Fly repelant मलहम लगाउने । ९. आवश्यकता अनुसार एन्टिबायोटिक दिने । १०. किरा परेको घाउको उपचार गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): एन्टिसेप्टिक, एन्टिबायोटिक, तारपिन तेल, कटन, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): किरा परेको घाउको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● किरा परेको घाउको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>किरा परेको घाउको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किरा परेको घाउको उपचार सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: एन्टिसेप्टिक (जेन्सन भाइलेट), एनालजेसिक, एन्टिबायोटिक, तारपिन तेल, कटन, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. रक्तश्राव घाउको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । पशु लाई नियन्त्रणमा लिने घाउ एन्टीसेप्टिक भोलले सफा गर्ने । घाउमा भएका बाहिरी बस्तु निकल्ने । रक्तश्राव रोक्नका लागि घाउ भन्दा माथी टर्निक्वेटले बाँध्ने/तातो फलाम ले डाम्ने/ रक्त नशामा बाध्ने । रक्तश्राव रोकिए पछि एन्टीसेप्टिक भोलले सफा गर्ने । घाउमा Antibiotic मलहम लगाउने । घाउमा पट्टी बाध्ने । १०. रक्तश्राव घाउको उपचार गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): एन्टिसेप्टिक, एन्टिबायोटिक, टर्निक्वेट, क्याटगट, Hot iron brander, कटन, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): रक्तश्राव घाउको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । रक्तश्राव घाउको उपचार गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>रक्तश्राव घाउको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> रक्तश्राव घाउको उपचार सम्बन्धी परिचय । आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्यावल तथा उपकरण: एन्टिसेप्टिक, एन्टिबायोटिक, टर्निक्वेट, क्याटगट, Hot iron brander, कटन, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. सर्पले टोकेको घाउको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । पशु लाई नियन्त्रणमा लिने घाउ १ प्रतिशत पोटासको भोलले सफा गर्ने । टोकेको घाउ भन्दा माथी टर्निक्वेटले बाँध्ने टोकेको घाउ बाट रगत चुसेर फाल्ने । सक्सन पम्पले घाउ बाट रगत निकल्ने । सर्पको पहिचान गरि आवश्यक मात्रामा एन्टिभेनम दिने । पशु लाई बढि हिडहुल गर्न नदिई आराम गराउने । १०. सर्पले टोकेको उपचार गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): एन्टिसेप्टिक, टर्निक्वेट, एन्टिस्नेक भेनम, कटन, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): सर्पले टोकेको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । सर्पले टोकेको उपचार गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>सर्पले टोकेको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> रक्तश्राव घाउको उपचार सम्बन्धी परिचय । आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: एन्टिसेप्टिक, टर्निक्वेट, एन्टिस्नेक भेनम, कटन, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी: मुखले चुस्दा मुखमा घाउ नभएको हुनु पर्दछ ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. विष लागेकोको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.४० घण्टा
सैद्धान्तिक : ४० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने ४. हिस्ट्रि लिएर कस्तो विष लागेको हो पत्ता लगाउने । ५. उग्रउने पशु लाई अमिलोको रस खुवाउने । ६. नउग्रउने पशु लाई बान्ता गराउने औषधि खुवाउने । ७. एट्रोपिन सल्फेट को सुई लगाउने । ८. पशु लाई पानी खुवाउने । ९. साना पशु लाई इनेमा दिने । १०. विष लागेको उपचार गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): अमिलोको रस, एट्रोपिन सल्फेट, इनेमा, डुस क्यान ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): विष लागेको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● विष लागेको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p><u>विष लागेको उपचार</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● विष लागेको उपचार सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: अमिलोको रसस एट्रोपिन सल्फेट, इनेमा, डुस क्यान, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. हाड भाँचिएको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने ४. भाँचिएको हाडको अवस्था यकिन गर्ने । ५. प्लाष्टर वा स्प्लिन्ट लगाउन यकिन गर्ने । ६. आवश्यकता अनुसार एनालजेसिक वा एनेसथेटिक औषधि दिने । ७. प्लाष्टर वा स्प्लिन्ट तयार गर्ने । ८. भाँचिएको हाड तानेर ठिक ठाउँमा ल्याउने । ९. भाँचिएको हाडको वरिपरी कटनले बेर्ने । १०. कटन माथी प्लाष्टर वा स्प्लिन्ट हलुका किसिने गरि लगाउने ११. प्लाष्टर लगाएमा सुक्न दिने । १२. पशु लाई सुरक्षित तरिकाले छाड्ने । १३. हाड भाँचिएको उपचार गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कटन, प्लाष्टर अफ पेरिस, स्प्लिन्ट, पानी, एनालजेसिक/एनासथेटिक</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): हाड भाँचिएको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● हाड भाँचिएको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p><u>हाड भाँचिएको उपचार</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● हाड भाँचिएको उपचार सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्यावल तथा उपकरण: कटन, प्लाष्टर अफ पेरिस, स्प्लिन्ट, पानी, एनालजेसिक/एनासथेटिक, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. पिलो (Abscess) को उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ४. पिलो पाकेको नपाकेको यकिन गर्ने । ५. पिलो र वरिपरिको भागको रौं सफा गर्ने । ६. पिलोमा एन्टिसेप्टिक लगाउने । ७. स्टेरिलाइज्ड ब्लेडले पिलोमा चिर्ने । ८. पिलो भित्रको पिप निकाल्ने । ९. एन्टिसेप्टिक भोलले पिलोको पकेट पखाल्ने । १०. पिलोमा गजले भर्ने । ११. आवश्यकता अनुसार Analgesic औषधि दिने १२. आवश्यकता अनुसार Antibiotic औषधि दिने १३. पिलो (Abscess) को उपचार गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, एन्टिबायोटिक, एनाल्जेसिक, एन्टिसेप्टिक, सिरिन्ज, ब्लेड ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पिलो (Abscess) को उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● पिलो (Abscess) को उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>पिलो (Abscess) को उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पिलो (Abscess) को उपचार सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एन्टिबायोटिक, एनाल्जेसिक, एन्टिसेप्टिक, सिरिन्ज, ब्लेड, कागज, डटपेन
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई आराम गर्न दिने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. हेमाटोमाको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.४० घण्टा
सैद्धान्तिक : ४० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ४. हेमाटोमा भएको ठाउँ यकिन गर्ने । ५. हेमाटोमा र वरिपरिको भागको रौं सफा गर्ने । ६. हेमाटोमा भएको ठाउँमा एन्टिसेप्टिक लगाउने । ७. आवश्यकता अनुसार anaesthesia दिने । ८. स्टेरिलाइज्ड ब्लेडले हेमाटोमा चिर्ने । ९. भित्रको फ्लुड निकाल्ने । १०. एन्टिसेप्टिक भोलले हेमाटोमा पखाल्ने । ११. आवश्यकता अनुसार एनाल्जेसिक औषधि दिने १२. आवश्यकता अनुसार एन्टिबायोटिक औषधि दिने १३. हेमाटोमाको उपचार गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): एन्टिबायोटिक, एनाल्जेसिक, एन्टिसेप्टिक, एनेस्थेटिक, सिरिन्ज, ब्लेड, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): हेमाटोमाको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● हेमाटोमाको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>हेमाटोमा :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● हेमाटोमाको उपचार सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एन्टिबायोटिक, एनाल्जेसिक, एन्टिसेप्टिक, एनेस्थेटिक, सिरिन्ज, ब्लेड, कागज, डटपेन
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई आराम गर्न दिने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ९. सिंग भाँचिएको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.४० घण्टा
सैद्धान्तिक : ४० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ४. भाँचिएको सिंगको एन्टिसेप्टिकले ड्रेसिङ गर्ने । ५. रगत बगेमा रगत रोक्ने । ६. भाँचिएको ठाउ बाट बाहिरी बस्तु हटाउने । ७. आवश्यकता अनुसार एनेस्थेसिया दिने । ८. भाँचिएको घाउमा एन्टिबायोटिक पाउडर राख्ने । ९. सिंगमा पट्टी बाध्ने । १०. आवश्यकता अनुसार एनालजेसिक औषधि दिने । ११. आवश्यकता अनुसार एन्टिबायोटिक औषधि दिने । १२. सिंग भाँचिएको उपचार गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): एन्टिबायोटिक, एनालजेसिक, एन्टिसेप्टिक, एनेस्थेसिक, सिरिन्ज, ब्लेड, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): सिंग भाँचिएको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● सिंग भाँचिएको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>सिंग भाँचिएको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सिंग भाँचिएको उपचार सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एन्टिबायोटिक, एनालजेसिक, एन्टिसेप्टिक, एनेस्थेसिक, सिरिन्ज, वेण्डेज, ब्लेड, कागज, डटपेन
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने । ● पशुलाई आराम गर्न दिने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १०. अरिगाल/माहुरीले टोकेको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ४. माहुरीको खिल निकाल्ने । ५. टाकेको ठाउमा एन्टीसेप्टिक भ्रोल लगाउने । ६. पशु लाई प्रसस्त पानी खान दिने । ७. पशु लाई एभिलको सुई दिने । ८. आवश्यकता अनुसार एनालजेसिक औषधि दिने । ९. आवश्यकता अनुसार सलाईन दिने । १०. अरिगाल/माहुरीले टोकेको उपचार गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): एनालजेसिक, एन्टिसेप्टिक, सिरिन्ज, एभिल, सुई, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): अरिगाल/माहुरीले टोकेको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● अरिगाल/माहुरीले टोकेको उपचार गरेको ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>अरिगाल/माहुरीले टोकेको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अरिगाल/माहुरीले टोकेको उपचार सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एनालजेसिक, एन्टिसेप्टिक, सिरिन्ज, एभिल सुई, कागज, डटपेन
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने । ● पशुलाई आराम गर्न दिने ।

सब मोड्युल ३.२: परजीविको नियन्त्रण/उपचार

समय : ५ घण्टा (सै) + १५ घण्टा (ब्या) = २० घण्टा

बर्णन:

यसमा परजीविको नियन्त्रण/उपचारसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु परजीविको नियन्त्रण/उपचारसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. जुम्रा/किर्ना/उपियाँ नियन्त्रण गर्ने
२. लुतोको उपचार गर्ने
३. नाकमा पर्ने जुकाको उपचार गर्ने
४. नाम्ले जुकाको उपचार गर्ने
५. गोलो जुकाको उपचार गर्ने
६. फित्ते जुकाको उपचार गर्ने ।

कार्यहरु :

१. जुम्रा/किर्ना/उपियाँ नियन्त्रण गर्ने
२. लुतोको उपचार गर्ने
३. नाकमा पर्ने जुकाको उपचार गर्ने
४. नाम्ले जुकाको उपचार गर्ने
५. गोलो जुकाको उपचार गर्ने
६. फित्ते जुकाको उपचार गर्ने ।

कार्य विश्लेषण
(परजीविको नियन्त्रण/उपचार)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. जुम्रा/किर्ना/उपियाँ नियन्त्रण गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु को निरीक्षण गर्ने । ४. जुम्रा/किर्ना/उपियाँ परेको यकिन गर्ने । ५. पशुको गोठ/खोर दिनहु सफा राख्न लगाउने । ६. पशु लाई नियमित नुहाई दिने वा सफा राख्ने । ७. गोठ/खोरमा फिनाइल (डिस्इन्फेक्टान्ट) छर्ने । ८. सुरक्षित तवरले पशुमा जुम्रा/किर्ना नाशक औषधिको प्रयोग गर्ने । ९. औषधि प्रयाग गरेको निश्चित समय पछि पानी ले सफा गर्ने वा नुहाई दिने । १०. जुम्रा/किर्ना/उपियाँ नियन्त्रण गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): डिस्इन्फेक्टान्ट, कुचो, बेल्ला, बाल्टी, पानी, किट नाशक औषधि ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): जुम्रा/किर्ना/उपियाँ नियन्त्रण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● जुम्रा/किर्ना/उपियाँ नियन्त्रण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>जुम्रा/किर्ना/उपियाँ नियन्त्रण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● जुम्रा/किर्ना/उपियाँ नियन्त्रण सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: डिस्इन्फेक्टान्ट, कुचो, बेल्ला, बाल्टी, पानी, किट नाशक औषधि, कलम, रजिष्टर, कागज
सुरक्षा तथा सावधानी: विषादी प्रयोग गर्दा सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. लुतोको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. लुतोको लक्षणका सूचि तयार गर्ने । ३. लक्षण अनुसार लुतो रोग पहिचान गर्ने । ४. सुरक्षा/सावधानी अपनाउने । ५. लक्षणहरूका आधारमा पशुलाई उपचार गर्ने । ६. पशुलाई काबुमा ल्याउने । ७. पशुको तौल लिने/अनुमान गर्ने । ८. औषधि तयार गर्ने । ९. औषधि प्रयोग गर्ने । १०. पशुलाई सुरक्षित तरिकाले छोड्ने । ११. ज्यावल/उपकरणहरू सफा गर्ने । १२. ज्यावल/उपकरणहरू भण्डारण गर्ने । १३. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १४. लुतोको उपचार गर्ने । १५. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): रोगी पशु, औषधि, सिरिन्ज, निडल ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): लुतोको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● लुतोको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>लुतोको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● लुतोको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● रोगको कारण ● रोग निदान ● लुतो रोगको लक्षणहरू ● लुतो रोगको उपचार <ul style="list-style-type: none"> ○ पशुको तौल ○ औषधि प्रयोग ○ रोगको रोकथाम ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: रोगी पशु, औषधि, सिरिन्ज, निडल, कलम, रजिष्टर, कागज
सुरक्षा तथा सावधानी: औषधि प्रयोग गर्दा सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. नाकमा पर्ने जुकाको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. लक्षण अनुसार जुका परेको पहिचान गर्ने । ४. सुरक्षा/सावधानी अपनाउने । ५. पशु लाई चाक्लो भाँडामा पानी खान दिने । ६. जुका बाहिर देखिएमा समातेर फाल्ने । ७. सुर्ति वा नुनको भोल बनाउने । ८. ५-१० मि.लि. भोल नाकको प्वालमा राख्ने । ९. पशुको टाउको तल पार्ने । १०. जुका निस्के समातेर टाढा फाल्ने वा नष्ट गर्ने । ११. नाकमा पर्ने जुकाको उपचार गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): प्रभावित पशु, भाँडाहरू, सुर्ति, नुन, पानी, सिरिन्ज ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): नाकमा पर्ने जुकाको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● नाकमा पर्ने जुकाको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>नाकमा पर्ने जुकाको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नाकमा पर्ने जुकाको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● रोग निदान ● नाकमा पर्ने जुकाको लक्षणहरू: ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: प्रभावित पशु, भाँडाहरू, सुर्ति, नुन, पानी, सिरिन्ज, कलम, रजिष्टर, कागज ।

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● नाकमा औषधि राख्दा सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. नाम्ले जुकाको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ३.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. नाम्ले रोगको लक्षणका सूचि तयार गर्ने । ३. लक्षण अनुसार नाम्ले रोग पहिचान गर्ने । ४. सुरक्षा/सावधानी अपनाउने । ५. लक्षणहरूका आधारमा पशुलाई उपचार गर्ने । ६. गोबरको प्रयोगशाला परिक्षण गर्ने । ७. पशुलाई काबुमा ल्याउने । ८. पशुको तौल लिने/अनुमान गर्ने । ९. औषधि छनौट/तयार गर्ने । १०. औषधि प्रयोग गर्ने । ११. पशुलाई सुरक्षित तरिकाले छोड्ने । १२. ज्यावल/उपकरणहरू सफा गर्ने । १३. ज्यावल/उपकरणहरू भण्डारण गर्ने । १४. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १५. नाम्ले जुकाको उपचार गर्ने । १६. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): रोगी पशु, एन्थेलमेन्टिक, ड्रेन्चिङ्ग गन/बोतल, सिरिन्ज ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): नाम्ले जुकाको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● नाम्ले जुकाको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>नाम्ले जुकाको पहिचान</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नाम्ले नुका सम्बन्धी ज्ञान । ● रोगको कारण ● रोग निदान ● नाम्ले रोगको लक्षणहरू ● नाम्ले रोगको उपचार <ul style="list-style-type: none"> ○ पशुको तौल ○ औषधि प्रयोग ○ रोगको रोकथाम ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: रोगी पशु, एन्थेलमेन्टिक, ड्रेन्चिङ्ग गन/बोतल, सिरिन्ज, कलम, रजिष्टर, कागज

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● व्यक्तिगत सरसफाई व्यवहारमा ल्याउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. गोलो जुकाको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ३.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. गोलो जुका रोगको लक्षणका सूचि तयार गर्ने । ३. लक्षण अनुसार गोलो जुका रोग पहिचान गर्ने । ४. सुरक्षा/सावधानि अपनाउने । ५. लक्षणहरूका आधारमा पशुलाई उपचार गर्ने । ६. गोबरको पर्योगशाला परिक्षण गर्ने । ७. पशुलाई काबुमा ल्याउने । ८. पशुको तौल लिने/अनुमान गर्ने । ९. औषधि छनौट/तयार गर्ने । १०. औषधि प्रयोग गर्ने । ११. पशुलाई सुरक्षित तरिकाले छोड्ने । १२. ज्यावल/उपकरणहरू सफा गर्ने । १३. ज्यावल/उपकरणहरू भण्डारण गर्ने । १४. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १५. गोलो जुकाको उपचार गर्ने । १६. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): रोगी पशु, एन्थेलमेन्टिक, ड्रेन्चिङ्ग, गन/बोतल, सिरिन्ज, निडल ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): गोलो जुकाको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● गोलो जुकाको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>गोलो जुका रोग पहिचान :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गोलो जुका रोग सम्बन्धी परिचय । ● रोगको कारण ● रोग निदान ● जीवन चक्र (Life cycle) ● गोलो जुका रोगको लक्षणहरू ● गोलो जुका रोगको उपचार <ul style="list-style-type: none"> ○ पशुको तौल ○ औषधि प्रयोग ○ रोगको रोकथाम ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: रोगी पशु, एन्थेलमेन्टिक, ड्रेन्चिङ्ग गन/बोतल, सिरिन्ज, कलम, रजिष्टर, कागज
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● व्यक्तिगत सरसफाई व्यवहारमा ल्याउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. फित्ते जुकाको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ३.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. फित्ते जुका रोगको लक्षणका सूचि तयार गर्ने । ३. लक्षण अनुसार फित्ते जुका रोग पहिचान गर्ने । ४. सुरक्षा/सावधानी अपनाउने । ५. लक्षणहरूका आधारमा पशुलाई उपचार गर्ने । ६. गोबरको प्रयोगशाला परिक्षण गर्ने । ७. पशुलाई काबुमा ल्याउने । ८. पशुको तौल लिने/अनुमान गर्ने । ९. औषधि छनौट/तयार गर्ने । १०. औषधि प्रयोग गर्ने । ११. पशुलाई सुरक्षित तरिकाले छोड्ने । १२. ज्यावल/उपकरणहरू सफा गर्ने । १३. ज्यावल/उपकरणहरू भण्डारण गर्ने । १४. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १५. फित्ते जुकाको उपचार गर्ने । १६. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): रोगी पशु, एन्थेलमेन्टिक, ड्रेन्चिङ्ग, गन/बोतल, सिरिन्ज ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): फित्ते जुकाको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● फित्ते जुकाको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>फित्ते जुकाको उपचार :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● फित्ते जुका रोग सम्बन्धी ज्ञान ● रोगको कारण ● रोग निदान ● जीवन चक्र (Life cycle) ● फित्ते जुका रोगको लक्षणहरू ● फित्ते जुका रोगको उपचार <ul style="list-style-type: none"> ○ पशुको तौल ○ औषधि प्रयोग ○ रोगको रोकथाम ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: रोगी पशु, एन्थेलमेन्टिक, ड्रेन्चिङ्ग गन/बोतल, सिरिन्ज, कलम, रजिष्टर, कागज
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● व्यक्तिगत सरसफाई व्यवहारमा ल्याउने ।

सब मोड्युल ३.३: नमुना परिक्षण

समय : ३ घण्टा (सै) + ४० घण्टा (ब्या) = ४३ घण्टा

वर्णन:

यसमा नमुना परिक्षणसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु नमुना परिक्षणसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. गोबरको नमुना संकलन गर्ने
२. छालाको Scrappings संकलन गर्ने
३. रगतको नमूना संकलन गर्ने
४. दुधको नमूना संकलन गर्ने
५. पिसाबको नमूना संकलन गर्ने
६. पंछीमा ट्राकियल/कोल्याकलको स्वाव नमुना संकलन गर्ने
७. सिरम संकलन/संरक्षण/Despatch गर्ने
८. रगतको थिन/थिक स्मेयर बनाउने/संरक्षण/Despatch गर्ने ।
९. प्रत्यक्ष विधिबाट गोबर परिक्षण गर्ने
१०. तैराउने विधिबाट गोबर परिक्षण गर्ने
११. थिग्राउने विधिबाट गोबर परिक्षण गर्ने ।
१२. युरिक स्टिक विधि बाट पिसाब परिक्षण गर्ने ।
१३. रायनिक विधिबाट छालाको नमुना परिक्षण गर्ने ।

कार्यहरु :

१. गोबरको नमुना संकलन गर्ने
२. छालाको Scrappings संकलन गर्ने
३. रगतको नमूना संकलन गर्ने
४. दुधको नमूना संकलन गर्ने
५. पिसाबको नमूना संकलन गर्ने
६. पंछीमा ट्राकियल/कोल्याकलको स्वाव नमुना संकलन गर्ने
७. सिरम संकलन/संरक्षण/Despatch गर्ने
८. रगतको थिन/थिक स्मेयर बनाउने/संरक्षण/Despatch गर्ने ।
९. प्रत्यक्ष विधिबाट गोबर परिक्षण गर्ने
१०. तैराउने विधिबाट गोबर परिक्षण गर्ने
११. थिग्राउने विधिबाट गोबर परिक्षण गर्ने ।
१२. युरिक स्टिक विधि बाट पिसाब परिक्षण गर्ने ।
१३. रासायनिक विधिबाट छालाको नमुना परिक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण
(नमुना परिक्षण)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. गोबरको नमूना संकलन गर्ने ।

कुल समय : २.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. नमूना संकलन गर्ने भाँडा तयार गर्ने । ४. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ५. हातमा प्लास्टिक ग्लोब लगाउने । ६. ठुला पशुको मलद्वारमा हात छिराई रेक्टमबाट गोबर भिकने । ७. साना पशुले गोब्राएको ठाउँबाट गोबर संकलन गर्ने । ८. गोबरको एउटै थुप्रोबाट ३/४ ठाउँबाट गोबर लिइ एक ठाउँमा मिसाउने । ९. बाखाको ४/५ वटा बड्कौला संकलन गर्ने । १०. कृखुरा, ककुर, विरालोको मल स्पेचुलाले संकलन गर्ने । ११. संकलन गरेको गोबर कन्टेनरमा राखि विको बन्द गरि चिसो ठाउँमा राख्ने । १२. कन्टेनरमा लेबल लगाउने । १३. गोबरको नमूना संकलन गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कन्टेनर, गोबर, पशु/पक्षी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): गोबरको नमूना संकलन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● गोबरको नमूना संकलन गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>गोबरको नमूना संकलन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गोबरको नमूना संकलन गर्ने सम्बन्धी परिचय । ● संकलन गर्ने तरीका । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्यावल तथा उपकरण: कन्टेनर, गोबर, पशु/पक्षी, नोटबुक, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. छालाको Scrappings संकलन गर्ने ।

कुल समय : ४.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : ४ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. नमूना संकलन गर्ने भाँडा तयार गर्ने । ४. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ५. संकलन गर्ने ठाउँको रौं कैचीले जरैबाट काट्ने ६. नमूना संकलन गर्ने ठाउँमा पातलो गरि Vaseline लगाउने । ७. ब्लेडले विस्तारै खुर्कने । ८. रगत नआउन्जेल सम्म खुर्कने । ९. खुर्किदा आएको वस्तु (छालाको नमूना) सफा कागजमा संकलन गर्ने । १०. छालाको नमूना कन्टेनरमा राख्ने । ११. कन्टेनरमा लेबल लगाउने । १२. कन्टेनरको मुख बन्द गरि चिसो ठाउँमा राख्ने । १३. छालाको नमूना संकलन गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कन्टेनर, कैची, ब्लेड, सफा कागज, भ्यासलिन, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): छालाको नमूना संकलन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● छालाको नमूना संकलन गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>छालाको नमूना संकलन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● छालाको नमूना संकलन गर्ने सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: भ्यासलिन, पशु, कागज, डटपेन, कन्टेनर, कैची, ब्लेड, सफा कागज ।

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. रगतको नमूना संकलन गर्ने ।

कुल समय : ६.२५ घण्टा
सैद्धान्तिक : २५ मिनेट
व्यवहारिक : ६ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. नमूना संकलन गर्ने भाँडा तयार गर्ने । ४. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ५. रगत भिक्ने ठाउँ स्पिरिट स्वाबले पुछ्ने । ६. नसा फुलाउने । ७. नसामा निडल रोप्ने । ८. सिरिन्ज वा भ्याकुटेनरले बिस्तारै रगत ताप्ने । ९. आवश्यक परे एन्टिकोगुलेन्ट राख्ने । १०. सिरिन्ज वा भ्याकुटेनरमा लेबल लगाउने । ११. रगतको नमूना संकलन गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कन्टेनर/ भ्याकुटेनर, स्पिरिट स्वाब, सिरिन्ज, एन्टिकोगुलेन्ट, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): रगतको नमूना संकलन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● रगतको नमूना संकलन गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>रगतको नमूना संकलन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रगतको नमूना संकलन गर्ने सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कन्टेनर/ भ्याकुटेनर, स्पिरिट स्वाब, सिरिन्ज, एन्टिकोगुलेन्ट, पशु, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. दुधको नमूना संकलन गर्ने ।

कुल समय : २.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. नमूना संकलन गर्ने भाँडा तयार गर्ने । ४. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ५. थुन, कल्चौडा सफा पानीले धुने । ६. थुन, कल्चौडा सुक्न दिने । ७. प्रत्येक थुनको दुध छुट्टा छुट्टै कन्टेनरमा दुहुने । ८. प्रत्येक कन्टेनरमा लेबल लगाउने । ९. कन्टेनरको मुख बन्द गरि चिसो ठाउँमा राख्ने । १०. दुधको नमूना संकलन गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कन्टेनर, सफा पानी, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): दुधको नमूना संकलन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● दुधको नमूना संकलन गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>दुधको नमूना संकलन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● दुधको नमूना संकलन गर्ने सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कन्टेनर, सफा पानी, पशु, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. पिसाबको नमूना संकलन गर्ने ।

कुल समय : २.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. नमूना संकलन गर्ने भाँडा तयार गर्ने । ४. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ५. ठुलो मुख भएको भाँडा तयार राख्ने । ६. पशुलाई कन्याउने, सुम्सुम्याउने । ७. पशुले पिसाब फेर्न लागे ठुलो मुख भएको भाँडोमा पिसाब संकलन गर्ने । ८. जाँचको लागी बिहान सवेरैको पिसाब उत्तम हुन्छ । ९. पिसाबको आवश्यक मात्रा कन्टेनरमा राख्ने । १०. कन्टेनरमा लेबल लगाउने । ११. कन्टेनरको मुख बन्द गरि चिसो ठाउँमा राख्ने । १२. पिसाबको नमूना संकलन गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कन्टेनर, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पिसाबको नमूना संकलन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● पिसाबको नमूना संकलन गरेको ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>पिसाबको नमूना संकलन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पिसाबको नमूना संकलन गर्ने सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कन्टेनर, पशु, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. पंछीमा ट्राकियल/कोल्याकलको स्वाव नमूना संकलन गर्ने ।

कुल समय : ४.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : ४ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. नमूना संकलन गर्ने ट्युब र मिडिया तयार गर्ने । ४. पंक्षीलाई नियन्त्रणमा लिने । ५. चुच्चो मुनि घाँटीमा बिस्तारै थिच्ने । ६. पंक्षीको ट्राकियामा कटन स्वाव छिराउने । ७. ट्राकियामा स्वाव हल्का संग रगडने । ८. स्वाव भिक्ने र मिडिया भएको ट्युबमा राख्ने । ९. क्लोएका वाटनमूना लिंदा मलद्वारमा स्वाव छिराउने । १०. मलद्वारमा स्वाव हल्का संग रगडेर भिक्ने । ११. मिडिया भएको ट्युबमा स्वाव राख्ने ११. ट्युबको मुख बन्द गरि चिसो ठाउँमा राख्ने । १२. पंछीमा ट्राकियल/कोल्याकलको स्वाव नमूना संकलन गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कन्टेनर, मिडिया, पंक्षी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पंछीमा ट्राकियल/ कोल्याकलको स्वाव नमूना संकलन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● पंछीमा ट्राकियल/ कोल्याकलको स्वाव नमूना संकलन गरेको ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>पंछीमा ट्राकियल/ कोल्याकलको स्वाव नमूना संकलन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नमूना संकलन गर्ने सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कन्टेनर, पंक्षी, मिडिया कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने । ● पंक्षीलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. सिरम संकलन/संरक्षण/Despatch गर्ने ।

कुल समय : ५.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. नमूना संकलन गर्ने मिडिया तयार गर्ने । ४. पशु/पंक्षीलाई नियन्त्रणमा लिने । ५. रक्त नलीबाट सिरिन्ज वा भ्याकुटेनर द्वारा आवश्यक रगत भिक्ने । ६. रगत भएको ट्युबलाई ढल्काएर केठाको तापक्रममा ३/४ घण्टा राख्ने । ७. रगतबाट छुट्टिएको सिरम भाइलमा राखि राम्रो संग मुख बन्द गर्ने । ८. सिरम भाइलमा लेबल गर्ने । ९. सिरम चिसोमा (Freeze) राख्ने । १०. सिरम भाइल बरफ वा आइस बक्समा राखि प्रयोगशालामा पुऱ्याउने । ११. सिरम संकलन/संरक्षण/Despatch गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): भ्याकुटेनर, सिरिन्ज, सिरम भाइल, स्पिरिट, पशु/पंक्षी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): सिरम संकलन/संरक्षण/Despatch गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● सिरम संकलन/संरक्षण/Despatch गरेको ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेका 	<p>सिरम संकलन/संरक्षण/ <u>Despatch गर्ने</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● सिरम संकलन गर्ने सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: भ्याकुटेनर, सिरिन्ज, सिरम भाइल, स्पिरिट, पशु/पंक्षी, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्नबाट सावधान हुने । ● पंक्षीलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. रगतको थिन/थिक स्मेयर बनाउने/संरक्षण/Despatch गर्ने ।

कुल समय : ५.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : ५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. रगतको नमूना संकलन गर्ने । ४. सफा ग्लिज फ्रि स्लाईडहरू लिने । ५. स्लाईडको एक छेउको विचमा सानो थोपा रगत राख्ने ६. अर्को स्लाईडले रगतको छेउमा छुवाउदै ४५° को कोण बनाउदै अर्कोछेउ तिर एक पटक रगडने । ७. जिब्रो आकार (Tongue shape) को थिन स्मेयर बनाउने । ८. स्मेयर हावामा सुकाउने । ९. सुकेको स्मेयर इथानोलले पिक्स गर्ने । १०. स्लाईड लाई कागजमा बेरेर सुक्खा ठाउमा राख्ने । ११. थिक स्मेयर बनाउदा स्लाईडको एक छेउको विचमा अलि ठुलो थोपा रगत राख्ने १३. अर्को स्लाईडले रगतको छेउमा छुवाउदै अलि बाक्लो हुने गरि गोलाकार स्मेयर बनाउने । १४. स्मेयर हावामा सुकाउने । १५. सुकेको स्मेयर इथानोलले पिक्स गर्ने । १६. स्लाईड लाई कागजमा बेरेर सुक्खा ठाउमा राख्ने । १७. स्लाईडहरूमा लेबल गर्ने । १८. स्लाईड बक्समा स्लाईडहरू राखि प्रयोगशालामा पठाउने । १९. रगतको थिन/थिक स्मेयर बनाउने/संरक्षण/Despatch गर्ने । २०. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): रगतको नमूना, स्लाईडहरू, इथानोल, सफा कागज, स्लाइड बक्स ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): रगतको थिन/थिक स्मेयर बनाउने/संरक्षण/Despatch गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● रगतको थिन/थिक स्मेयर बनाउने/संरक्षण/Despatch गरेको ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>रगतको थिन/थिक स्मेयर <u>बनाउने/संरक्षण/Despatch</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● स्मेयर बनाउने सम्बन्धी प्रशिक्षण ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: रगतको नमूना, स्लाईडहरू, इथानोल, सफा कागज, स्लाइड बक्स, कापी, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: एप्रोन लगाउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ९. प्रत्यक्ष विधिबाट गोबर परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : १.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. सफा गिज फ्री स्लाईडमा सानो नमूना लिने । ४. नमूनामा २/३ थोपा डिस्टिल वाटर मिसाउने । ५. काठको छेस्काले नमूना मिसाउने । ६. पातलो स्मेयर बनाउने । ७. आवश्यक भए कभर स्लिपले छोप्ने ८. माइक्रोस्कोपमा राखेर जाँच गर्ने । ९. प्रत्यक्ष विधिद्वारा गोबर परिक्षण गर्ने । १०. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): गोबरको नमूना, स्लाईड, माइक्रोस्कोप, कभर स्लिप, डिस्टिल वाटर, काठको छेस्का ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): प्रत्यक्ष विधि द्वारा गोबर परिक्षण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● प्रत्यक्ष विधिद्वारा गोबर परिक्षण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>प्रत्यक्ष विधिद्वारा गोबर परिक्षण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● प्रत्यक्ष विधिद्वारा गोबर परिक्षण गर्ने सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: गोबरको नमूना, स्लाईड, माइक्रोस्कोप, कभर स्लिप, डिस्टिल वाटर, काठको छेस्का, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १०. तैरिउने विधिबाट गोबर परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : २.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. ३ ग्राम गोबर जोखेर लिने । ५. ४२ मि.लि. पानी राखी खलमा गोबर पिस्ने । ६. चिया छान्ने जालीमा छान्ने । ७. उक्त घोलबाट १५ मि.लि.घोल लिई टेस्ट ट्युबमा राख्ने । ८. ट्युबलाई ५ मिनेट सम्म १००० rpm मा सेन्ट्रिफ्युज गर्ने । ९. ट्युबमा थिग्रिएको भाग नचलाई माथीको भोल बिस्तारै फाल्ने । १०. ट्युबलाई न्याकमा सिधा राखि त्यसमा सेचुरेटेड सोडियम क्लोराइडको घोल पुरै भर्ने । ११. ट्युबको मुखलाई सेलो टेप वा कभर स्लिपले टाँसी बन्द गर्ने । १२. ट्युब लाई पुनः ५ मिनेट सम्म १००० rpm मा सेन्ट्रिफ्युज गर्ने । १३. सेलो टेपमा भुन्डिएको थोपा सहित स्लाईडमा राख्ने र माइक्रोस्कोपमा जाँच गर्ने । १४. तैरिने विधि द्वारा गोबर परिक्षण गर्ने । १५. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): माइक्रोस्कोप, गोबरको नमूना, सफा बिकर, पानी, चिया छान्ने, सेचुरेटेड सोडियम क्लोराइड, टेस्ट ट्युब, ग्लास रड, मोटर, पेस्टल, सेलो टेप/कभर स्लिप ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): तैरिने विधि द्वारा गोबर परिक्षण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● तैरिने विधिद्वारा गोबर परिक्षण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>तैरिने विधि द्वारा गोबर परिक्षण :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● तैरिने विधिद्वारा गोबर परिक्षण सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: गोबरको नमूना, सफा बिकर, पानी, चिया छान्ने, सेचुरेटेड सोडियम क्लोराइड, टेस्ट ट्युब, ग्लास रड, मोटर पेस्टल, माइक्रोस्कोप, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ११. थिग्राउने विधिबाट गोबर परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : २.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३ ग्राम गोबर जोखेर लिने । ३०-४० मि.लि. पानी राखी खलमा गोबर पिस्ने । चिया छान्ने जालीमा छान्ने । छान्नेको घोल प्लास्टिक बिकरमा राख्ने । बिकरमा भरि पानी हाल्ने । १०-२० मिनेट सम्म थिग्रन दिने । माथीको पानी मिल्काउने । पुनः बिकर भरिपानी भर्ने । पुनः १०-२० मिनेट सम्म थिग्रन दिने । माथीको भोल मिल्काउने । थिग्रिएको भाग पेट्रिडिशमा राख्ने । एक थोपा मिथाइलिन ब्लु घोल राखेर जाँच गर्ने । थिग्राउने विधिद्वारा गोबर परिक्षण गर्ने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): माइक्रोस्कोप, गोबरको नमूना, सफा बिकर, पानी, चिया छान्ने, ग्लास रड, मोर्टर पेस्टल ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): थिग्राउने विधिद्वारा गोबर परिक्षण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । थिग्राउने विधिद्वारा गोबर परिक्षण गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>थिग्राउने विधिद्वारा गोबर परिक्षण गर्ने सम्बन्धी परिचय :</p> <ul style="list-style-type: none"> थिग्राउने विधिद्वारा गोबर परिक्षण गर्ने सम्बन्धी परिचय । आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: गोबरको नमूना, सफा बिकर, पानी, चिया छान्ने, ग्लास रड, मोर्टर पेस्टल, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १२. युरिक स्टिक विधि बाट पिसाब परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : २.१० घण्टा
सैद्धान्तिक : १० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक जानकारी लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । पिसाबको नमूना संकलन गर्ने । सफा सुक्खा टेष्ट ट्युब लिने । टेष्ट ट्युबमा ४/५ मि.लि. पिसाबको नमूना लिने । पिसाबको नमूनामा १५-२० सेकेण्ड युरिक स्टिक डुबाउने । नमूना बाट युरिक स्टिक निकाली ४-५ सेकेण्ड हावामा राख्ने । युरिक स्टिकको बढ्दामा भएको इन्डिकेटर संग युरिक स्टिकको रङ म्याच गराउने । इन्डिकेटर अनुसार रिजल्ट लेख्ने । युरिक स्टिक विधि बाट पिसाब परिक्षण गर्ने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पिसाबको नमूना, टेष्ट ट्युब, युरिक स्टिक ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): युरिक स्टिकविधिबाट पिसाब परिक्षण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । युरिक स्टिक विधि बाट पिसाब परिक्षण गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>युरिक स्टिक विधि बाट पिसाब परिक्षण गर्ने सम्बन्धी परिचय :</p> <ul style="list-style-type: none"> युरिक स्टिक विधि बाट पिसाब परिक्षण गर्ने सम्बन्धी परिचय । आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पिसाबको नमूना, टेष्ट ट्युब, युरिक स्टिक, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १३. रसायनिक विधिबाट छालाको नमुना परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : ३.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने ।</p> <p>२. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने ।</p> <p>३. छालाको नमूना लिने ।</p> <p>४. ५ मि.लि १० प्रतिशतको पोट्यासियम हाइड्रोअक्साइड बिकरमा राख्ने ।</p> <p>५. त्यस बिकरमा छालाको नमूना मिसाउने ।</p> <p>६. स्पिरिट ल्याम्पमा उक्त घोल उमाल्ने ।</p> <p>७. घोल चिस्याउने ।</p> <p>८. उक्त घोल लाई टेष्ट ट्युबमा राखेर सेन्ट्रीफ्युज गर्ने ।</p> <p>९. घोल माथि तैरिएको भाग फाल्ने ।</p> <p>१०. थिग्रीएको भाग बाट १ थोपा स्लाईडमा राखि माइक्रोस्कोपमा हेर्ने ।</p> <p>११. रसायनिक विधिबाट छालाको नमूना परिक्षण गर्ने ।</p> <p>१२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>अवस्था (दिइएको): छालाको नमूना, टेष्ट ट्युब, बिकर, स्पिरिट, ल्याम्प, माइक्रोस्कोप, पोट्यासियम हाइड्रोअक्साइड ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): रसायनिक विधिबाट छालाको नमूना परिक्षण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● रसायनिक विधिबाट छालाको नमूना परिक्षण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>रसायनिक विधिबाट छालाको नमूना परिक्षण :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रसायनिक विधिबाट छालाको नमूना परिक्षण गर्ने सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: छालाको नमूना, टेष्ट ट्युब, बिकर, स्पिरिट ल्याम्प, माइक्रोस्कोप, पोट्यासियम हाइड्रोअक्साइड, कागज, डटपेन ।
सुरक्षा तथा सावधानी: एसिड चलाउदा सावधान हुने ।

सब मोड्युल ३.४: औषधि प्रयोग (Administer) ।

समय : ३ घण्टा (सै) + १४ घण्टा (ब्या) = १७ घण्टा

बर्णन:

यसमा औषधि प्रयोग (Administer) संग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु औषधि प्रयोग (Administer) संग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. उग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउन
२. नउग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउन
३. पशुलाई छालामुनि (S/C) सुई लगाउन
४. पशुलाई मासुमा (I/M) सुई लगाउन
५. पशुलाई नशामा (I/V) सुई लगाउन
६. Epidural सुई लगाउन
७. इन्ट्रामेमरी इन्फ्युजन गर्न
८. इन्ट्रायुटेराइन औषधि दिन ।

कार्यहरु :

१. उग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउने
२. नउग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउने
३. पशुलाई छालामुनि (S/C) सुई लगाउने
४. पशुलाई मासुमा (I/M) सुई लगाउने
५. पशुलाई नशामा (I/V) सुई लगाउने
६. Epidural सुई लगाउने
७. इन्ट्रामेमरी इन्फ्युजन गर्ने
८. इन्ट्रायुटेराइन औषधि दिने ।

कार्य विश्लेषण
[औषधि प्रयोग (Administer)]

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. उग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउने ।

कुल समय : १.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. खुवाउने औषधि निश्चित गर्ने । ४. औषधिको मात्रा यकिन गर्ने । ५. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ६. भोल औषधि ड्रेन्चिङ्ग बोतल गनले खुवाउने । ७. बोलस/टेबलेट पिठो भित्र राखि खुवाउने । ८. पाउडर पानी वा पिठो संग खुवाउने । ९. उग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउने । १०. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): कलम, औषधि, कास्टिङ्ग रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर, ड्रेन्चिङ्ग बोतल/गन । निर्दिष्ट कार्य (के): उग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउने । स्तर (कति राम्रो): <ul style="list-style-type: none"> उग्राउने पशुलाई औषधि खुवाएको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	उग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउने <ul style="list-style-type: none"> आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, औषधि, कास्टिङ्ग रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान रहने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. नउग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउने ।

कुल समय : १.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. खुवाउने औषधि निश्चित गर्ने । ४. औषधिको मात्रा यकिन गर्ने । ५. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ६. भोल औषधि ड्रेन्चिङ्ग बोतल गनले खुवाउने । ७. घोडा लाई भोल औषधि नाक बाट खुवाउने । ८. बोलस/टेबलेट पिठो भित्र राखि खुवाउने । ९. पाउडर पानी वा पिठो संग खुवाउने । १०. नउग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): कलम, औषधि, कास्टिङ्ग रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर, ड्रेन्चिङ्ग बोतल/गन । निर्दिष्ट कार्य (के): नउग्राउने पशुलाई औषधि खुवाउने । स्तर (कति राम्रो): <ul style="list-style-type: none"> नउग्राउने पशुलाई औषधि खुवाएको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	नउग्राउने पशुलाई औषधि <u>खुवाउने</u> <ul style="list-style-type: none"> आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, औषधि, कास्टिङ्ग रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान रहने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. पशुलाई छालामुनि (S/C) सुई लगाउने ।

कुल समय : २.२५ घण्टा
सैद्धान्तिक : २५ मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. लगाउने सुई निश्चित गर्ने । ४. औषधिको मात्रा यकिन गर्ने । ५. सुई/सिरिन्ज तयार गर्ने । ६. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ७. सुई लगाउने ठाउँ स्पिरिटले सफा गर्ने । ८. विस्तारै छाला ताप्ने । ९. छाला र मासुको विचमा निडल प्रिक गर्ने (घोच्ने) । १०. विस्तारै पिस्टन धकेली औषधि पठाउने । ११. सुई लगाएको ठाउँमा विस्तारै मालिस गर्ने । १२. पशुलाई छालामुनि (S/C) सुई लगाउने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, औषधि, सिरिन्ज, स्पिरिट, कास्टिङ रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पशुलाई छालामुनि (S/C) सुई लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पशुलाई छालामुनि (S/C) सुई लगाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पशुलाई छालामुनि (S/C) सुई लगाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● सुई लगाउने सम्बन्धि आवश्यक प्रशिक्षण । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, औषधि, कास्टिङ रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर, सिरिन्ज, स्पिरिट / डिस्टिल्ड वाटर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान रहने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. पशुलाई मासुमा (I/M) सुई लगाउने ।

कुल समय : २.२५ घण्टा
सैद्धान्तिक : २५ मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. लगाउने सुई निश्चित गर्ने । ४. औषधिको मात्रा यकिन गर्ने । ५. सुई/सिरिन्ज तयार गर्ने । ६. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ७. सुई लगाउने ठाउँ स्पिरिटले सफा गर्ने । ८. भारी (Heavy) मसल भएको भागमा निडल प्रिक गर्ने (घोच्ने) । ९. रक्त नली मा परे नपरेको यकिन गर्न पिस्टन थोरै पछाडी ताप्ने । १०. विस्तारै पिस्टन धकेली औषधि पठाउने । ११. सुई लगाएको ठाउँमा विस्तारै मालिस गर्ने । १२. पशुलाई मासुमा (I/M) सुई लगाउने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, औषधि, सिरिन्ज, स्पिरिट, कास्टिङ रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पशुलाई मासुमा (I/M) सुई लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पशुलाई मासुमा (I/M) सुई लगाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पशुलाई मासुमा (I/M) सुई लगाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● सुई लगाउने सम्बन्धि आवश्यक प्रशिक्षण । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, औषधि, कास्टिङ रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर, सिरिन्ज, स्पिरिट / डिस्टिल्ड वाटर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान रहने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. पशुलाई नशामा (I/V) सुई लगाउने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. लगाउने सुई निश्चित गर्ने । ४. औषधिको मात्रा यकिन गर्ने । ५. सुई/सिरिन्ज तयार गर्ने । ६. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ७. सुई लगाउने ठाउँ स्पिरिटले सफा गर्ने । ८. नशामा हल्का मालिस गरि नशा फुलाउने । ९. फुलेको नशामा निडल घोच्ने । १०. निडल बाट रगत आएमा सिरिन्ज फिट गर्ने । ११. बिस्तारै पिस्टन धकेली औषधि पठाउने । १२. सुई लगाएको ठाउँमा बिस्तारै मालिस गर्ने । १३. पशुलाई नशामा (I/V) सुई लगाउने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, औषधि, सिरिन्ज, स्पिरिट, कास्टिङ्ग रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पशुलाई नशामा (I/V) सुई लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पशुलाई नशामा (I/V) सुई लगाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पशुलाई नशामा (I/V) सुई लगाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● सुई लगाउने सम्बन्धि आवश्यक प्रशिक्षण । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, औषधि, कास्टिङ्ग रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर, सिरिन्ज, स्पिरिट/डिस्टिल्ड वाटर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान रहने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. Epidural सुई लगाउने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. लगाउने सुई निश्चित गर्ने । ४. औषधिको मात्रा यकिन गर्ने । ५. सुई/सिरिन्ज तयार गर्ने । ६. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ७. सुई लगाउने ठाउँ स्पिरिटले सफा गर्ने । ८. सुई लगाउने ठाउँ यकिन गर्ने । ९. दुई वटा हाडको बिच जोर्नीमा निडल घोच्ने । १०. निडल रक्त नलीमा नपरेको यकिन गर्ने । ११. बिस्तारै पिस्टन धकेली औषधि पठाउने । १२. सुई लगाएको ठाउँमा बिस्तारै मालिस गर्ने । १३. Epidural सुई लगाउने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, औषधि, सिरिन्ज, स्पिरिट, कास्टिङ्ग रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Epidural सुई लगाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Epidural सुई लगाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Epidural सुई लगाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● सुई लगाउने सम्बन्धि आवश्यक प्रशिक्षण । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, औषधि, कास्टिङ्ग रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर, सिरिन्ज, स्पिरिट/डिस्टिल्ड वाटर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान रहने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. इन्ट्रामेमरी इन्फ्युजन गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. औषधि निश्चित गर्ने । ४. औषधिको मात्रा यकिन गर्ने । ५. इन्फ्युजन तयार गर्ने । ६. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ७. थुन एन्टीसेप्टिक भोलले सफा गर्ने । ८. सफा कटनले थुन पुछि सुक्खा बनाउने । ९. थुनको प्वालमा चिप्लो बनाई इन्फ्युजन साईफन छिराउने । १०. विस्तारै पिस्टन धकेली/ट्युब थिची औषधि पठाउने । ११. विस्तारै साईफन भिकने । १२. विस्तारै थुन, कल्चौडा मालिस गर्ने । १३. इन्ट्रामेमरी इन्फ्युजन गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, औषधि, इन्फ्युजन साईफन, स्पिरिट/डिस्टिल्ड वाटर, कास्टिङ रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): इन्ट्रामेमरी इन्फ्युजन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● इन्ट्रामेमरी इन्फ्युजन गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>इन्ट्रामेमरी इन्फ्युजन गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● इन्ट्रामेमरी इन्फ्युजन सम्बन्धि आवश्यक प्रशिक्षण । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, औषधि, कास्टिङ रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर, इन्फ्युजन साईफन, स्पिरिट/डिस्टिल्ड वाटर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान रहने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. इन्ट्रायुटेराइन औषधि दिने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. औषधि निश्चित गर्ने । ४. औषधिको मात्रा यकिन गर्ने । ५. भेजाइनल डुस तयार गर्ने । ६. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ७. सुत वरिपरी एन्टीसेप्टिक भोलले सफा गर्ने । ८. सफा कटनले पुछि सुक्खा बनाउने । ९. देब्र हात रेक्टममा छिराउने । १०. डुस पाइप चिप्लो बनाई भेजाईना हुदै युटेरसमा पठाउने । ११. युटेरसमा पाइप पठाउदा देब्र हातको सहयाग लिने । १२. डुस पाईप बाट युटेरसमा औषधि पठाउने । १३. इन्ट्रायुटेराइन औषधि दिने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, औषधि, डुसक्यान, स्पिरिट/डिस्टिल्ड वाटर, कास्टिङ रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): इन्ट्रायुटेराइन औषधि दिने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● इन्ट्रायुटेराइन औषधि दिएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>इन्ट्रायुटेराइन औषधि दिने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● इन्ट्रायुटेराइन औषधि दिने सम्बन्धि आवश्यक प्रशिक्षण । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, औषधि, कास्टिङ रोप, ट्रेभिज, रजिष्टर, डुसक्यान, स्पिरिट/डिस्टिल्ड वाटर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान रहने ।

सब मोड्युल ३.५: पशुको उपचार

समय : १० घण्टा (सै) + ४० घण्टा (ब्या) = ५० घण्टा

बर्णन:

यसमा पशुको उपचारसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु पशुको उपचारसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. केस हिस्ट्री लिन
२. बाह्य शारिरीक परिक्षण गर्न
३. तापक्रम लिन
४. श्वास प्रस्वासको गति नाप्न
५. नाडीको चाल नाप्न
६. रुमेनको गति नाप्न
७. ब्याक्टेरियल रोगको उपचार गर्न
८. भाइरल रोगको उपचार गर्न
९. मेटाबोलिक रोगको उपचार गर्न
१०. फङ्गल(दुसीजन्य) रोगको उपचार गर्न
११. प्रोटोजोवल रोगको उपचार गर्न
१२. डिस्टोक्रियाको उपचार गर्न
१३. साल अड्केको उपचार गर्न
१४. भण्डाल्लो फर्कनेको उपचार गर्न
१५. टोर्सनको उपचार गर्न
१६. भिटामिन तथा मिनरलको कमीबाट हुने रोगको उपचार गर्न
१७. घाउको उपचार गर्न ।

कार्यहरु :

१. केस हिस्ट्री लिने
२. बाह्य शारिरीक परिक्षण गर्ने
३. तापक्रम लिने
४. श्वास प्रस्वासको गति नाप्ने
५. नाडीको चाल नाप्ने
६. रुमेनको गति नाप्ने
७. ब्याक्टेरियल रोगको उपचार गर्ने
८. भाइरल रोगको उपचार गर्ने
९. मेटाबोलिक रोगको उपचार गर्ने
१०. फङ्गल(दुसीजन्य) रोगको उपचार गर्ने
११. प्रोटोजोवल रोगको उपचार गर्ने
१२. डिस्टोक्रियाको उपचार गर्ने
१३. साल अड्केको उपचार गर्ने
१४. भण्डाल्लो फर्कनेको उपचार गर्ने
१५. टोर्सनको उपचार गर्ने
१६. भिटामिन तथा मिनरलको कमीबाट हुने रोगको उपचार गर्ने
१७. घाउको उपचार गर्ने ।

कार्य बिश्लेषण (पशुको उपचार)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. केस हिस्ट्री लिने ।

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. कृषक लाई स्वागत गरि बस्न दिने । ४. कृषकको नाम ठेगाना रेकर्ड गर्ने । ५. पशुको जात, उमेर, संख्या रेकर्ड गर्ने । ६. पशुको लक्षण सोधि रेकर्ड गर्ने । ७. पशुको दिसा, पिसाव, भोकको अवस्था रेकर्ड गर्ने । ८. यस भन्दा पहिले विरामी भए/नभएको रेकर्ड लिने । ९. गरिएको उपचार बारे जानकारी लिने । १०. केस हिस्ट्री लिने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): कृषक, रजिष्टर, कलम । निर्दिष्ट कार्य (के): केस हिस्ट्री लिने । स्तर (कति राम्रो): <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । केस हिस्ट्री लिएको कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	केस हिस्ट्री <ul style="list-style-type: none"> केस हिस्ट्री सम्बन्धी परिचय । आवश्यक सामग्री । सावधानीहरू । कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: कृषक, रजिष्टर, कलम ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. बाह्य शारिरीक परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ४. पशुको सबै अंग शुक्ष्मता पूर्वक अवलोकन गर्ने । ५. घाउ, चोट पटक भए रेकर्ड गर्ने । ६. आँखा बाट कचेरा आए/नआएको रेकर्ड गर्ने । ७. नाक बाट सिगान वा अन्य तरल रेकर्ड गर्ने । ८. कुनै अंग सुन्निएको भए रेकर्ड गर्ने । ९. सामान्य बानी व्यहोरामा भएको फरक नोट गर्ने । १०. बाह्य शारिरीक परिक्षण गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): पशु, रजिष्टर, कलम । निर्दिष्ट कार्य (के): बाह्य शारिरीक परिक्षण गर्ने । स्तर (कति राम्रो): <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । बाह्य शारिरीक परिक्षण गरेको कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	बाह्य शारिरीक परिक्षण <ul style="list-style-type: none"> बाह्य शारिरीक परिक्षण सम्बन्धी परिचय । आवश्यक सामग्री । सावधानीहरू । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: पशु, रजिष्टर, कलम
सुरक्षा तथा सावधानी: • चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । • पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. तापक्रम लिने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई नियन्त्रणमा लिने । ४. थर्मोमिटरको पारा भाारेर सामान्य अवस्थामा ल्याउने । ५. थर्मोमिटरमा लुब्रीकेन्ट लगाउने । ६. मलद्वारमा थर्मोमिटर अलि छड्के पारी राख्ने । ७. २-३ मिनेट थर्मोमिटर मलद्वारमा राख्ने । ८. मलद्वारबाट थर्मोमिटर भिकि रिडिङ लिने । ९. तापक्रम लिने । १०. तापक्रम रेकर्ड गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<u>अवस्था (दिइएको):</u> पशु, थर्मोमिटर, रजिष्टर, कलम । <u>निर्दिष्ट कार्य (के):</u> तापक्रम लिने । <u>स्तर (कति राम्रो):</u> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । तापक्रम लिएको कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<u>तापक्रम लिने</u> <ul style="list-style-type: none"> तापक्रम लिने सम्बन्धी परिचय आवश्यक सामग्री । सावधानीहरू । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, रजिष्टर, कलम, थर्मोमिटर

सुरक्षा तथा सावधानी: • चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । • पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. श्वास प्रस्वासको गति नाप्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई आराम संग बस्न दिने । ४. पशु लाई नतर्साई श्वासको गति पेटको चाल बाट लिने । ५. नाकको प्वालमा कटनको पातलो लेयर राखि दिने । ६. कटनको हल्लाई प्रति मिनेट गन्ने । ७. १ मिनेटमा कति पटक श्वास प्रश्वास चल्नो रेकर्ड गर्ने । ८. श्वास प्रस्वासको गति नाप्ने । ९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<u>अवस्था (दिइएको):</u> पशु, कटन, रजिष्टर, कलम । <u>निर्दिष्ट कार्य (के):</u> श्वास प्रस्वासको गति नाप्ने <u>स्तर (कति राम्रो):</u> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । श्वास प्रस्वासको गति नापेको कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<u>श्वास प्रस्वासको गति</u> <ul style="list-style-type: none"> श्वास प्रस्वासको गति नाप्ने सम्बन्धी परिचय आवश्यक सामग्री । सावधानीहरू । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, रजिष्टर, कलम, कटन

सुरक्षा तथा सावधानी: • चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । • पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. नाडीको चाल नाप्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ४. पशुको पुच्छरको फेदमा हल्का संग समात्ने । ५. नाडी चलेको पत्ता लगाउने । ६. १ मिनेटमा कति पटक नाडी चल्न रेकर्ड गर्ने । ७. नाडीको चाल नाप्ने । ८. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, रजिष्टर, कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): नाडीको चाल नाप्ने</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● नाडीको चाल नापेको ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>नाडीको चाल</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नाडीको चाल नाप्ने ● सम्बन्धी परिचय ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: पशु, रजिष्टर, कलम,

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. रुमेनको गति नाप्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ४. पशु लाई आराम संग उभ्याउने । ५. पशुको देब्रे पट्टीको पेटमा मुडकीले थिच्ने । ६. रुमेनको चाल मुडकीले महसुस गर्ने । ७. २ मिनेट सम्म रुमेन निर मुडकी राख्ने । ८. रुमेनको गति नाप्ने । ९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, घडी, रजिष्टर, कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): रुमेनको गति नाप्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● रुमेनको गति नापेको ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>रुमेनको गति</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रुमेनको गति नाप्ने ● सम्बन्धी परिचय ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: पशु, घडी, रजिष्टर, कलम,

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. ब्याक्टेरियल रोगको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ३.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको हिस्ट्री लिने । ४. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ५. पशुको क्लीनिकल जाँच गर्ने । ६. पशुको लक्षण पहिचान गर्ने । ७. प्रयोगशाला परिक्षण गर्ने । ८. ब्याक्टेरियल रोग लागेको यकिन गर्ने । ९. उपयुक्त एन्टिबायोटिक छनौट गर्ने । १०. निश्चित अवधि सम्म एन्टिबायोटिक प्रयोग गर्ने । ११. ब्याक्टेरियल रोगको उपचार गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, एन्टिबायोटिक, थर्मोमिटर, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): ब्याक्टेरियल रोगको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● ब्याक्टेरियल रोगको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p><u>ब्याक्टेरियल रोगको उपचार</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● ब्याक्टेरियल रोगको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एन्टिबायोटिक, थर्मोमिटर, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम,
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. भाइरल रोगको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ३.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको हिस्ट्री लिने । ४. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ५. पशुको क्लीनिकल जाँच गर्ने । ६. पशुको लक्षण पहिचान गर्ने । ७. प्रयोगशाला परिक्षण गर्ने । ८. भाइरल रोग लागेको यकिन गर्ने । ९. उपयुक्त औषधि छनौट गर्ने । १०. निश्चित अवधि सम्म औषधि प्रयोग गर्ने । ११. भाइरल रोगको उपचार गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, औषधि, थर्मोमिटर, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): भाइरल रोगको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● भाइरल रोगको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p><u>भाइरल रोगको उपचार</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● भाइरल रोगको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, औषधि, थर्मोमिटर, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम,
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ९. मेटाबोलिक रोगको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ३.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको हिस्ट्री लिने । ४. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ५. पशुको क्लीनिकल जाँच गर्ने । ६. पशुको लक्षण पहिचान गर्ने । ७. मेटाबोलिक रोग लागेको यकिन गर्ने । ८. उपयुक्त औषधि छनौट गर्ने । ९. निश्चित अवधि सम्म औषधि प्रयोग गर्ने । १०. मेटाबोलिक रोगको उपचार गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): पशु, औषधि, थर्मोमिटर, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम । निर्दिष्ट कार्य (के): मेटाबोलिक रोगको उपचार गर्ने । स्तर (कति राम्रो): <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । मेटाबोलिक रोगको उपचार गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	मेटाबोलिक रोगको उपचार <ul style="list-style-type: none"> मेटाबोलिक रोगको उपचार सम्बन्धी ज्ञान आवश्यक सामग्री । सावधानीहरू । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, औषधि, थर्मोमिटर, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम,
सुरक्षा तथा सावधानी: • चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । • पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १०. फङ्गल(दुसीजन्य) रोगको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ३.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको हिस्ट्री लिने । ४. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ५. पशुको क्लीनिकल जाँच गर्ने । ६. पशुको लक्षण पहिचान गर्ने । ७. पशुको छाला परिक्षण गर्ने । ८. फङ्गल(दुसीजन्य) रोग लागेको यकिन गर्ने । ९. उपयुक्त एन्टी फङ्गल औषधि छनौट गर्ने । १०. निश्चित अवधि सम्म औषधि प्रयोग गर्ने । ११. फङ्गल(दुसीजन्य) रोगको उपचार गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): पशु, एन्टी फङ्गल औषधि, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम । निर्दिष्ट कार्य (के): फङ्गल(दुसीजन्य) रोगको उपचार गर्ने । स्तर (कति राम्रो): <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । फङ्गल(दुसीजन्य) रोगको उपचार गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	फङ्गल(दुसीजन्य) रोगको उपचार <ul style="list-style-type: none"> फङ्गल(दुसीजन्य) रोगको उपचार सम्बन्धी ज्ञान आवश्यक सामग्री । सावधानीहरू । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एन्टी फङ्गल औषधि, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम,
सुरक्षा तथा सावधानी: • चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । • पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ११. प्रोटोजोवल रोगको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको हिस्ट्री लिने । ४. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ५. पशुको क्लीनिकल जाँच गर्ने । ६. पशुको लक्षण पहिचान गर्ने । ७. रगतको प्रयोगशाला परिक्षण गर्ने । ८. प्रोटोजोवल रोग लागेको यकिन गर्ने । ९. उपयुक्त एन्टी प्रोटोजोवल औषधि छनौट गर्ने । १०. निश्चित अवधि सम्म औषधि प्रयोग गर्ने । ११. प्रोटोजोवल रोगको उपचार गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, एन्टी प्रोटोजोवल औषधि, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): प्रोटोजोवल रोगको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● प्रोटोजोवल रोगको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>प्रोटोजोवल रोगको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● प्रोटोजोवल रोगको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एन्टी प्रोटोजोवल औषधि, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम ।

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १२. डिस्टोक्रियाको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ४.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको हिस्ट्री लिने । ४. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ५. पशुको रेक्टममा हात राखि बच्चाको अवस्था पत्ता लगाउने । ६. साबुन पानीले हात धोई फुल आर्म ग्लव लगाउने । ७. पाठेघरमा हात राखि बच्चाको खुट्टा, टाउको सोभो पार्ने । ८. बच्चा लाई बहिर निस्कन सहयोग गर्ने । ९. आवश्यक परे डोरीले बाँधेर बच्चा लाई तान्ने । १०. आवश्यक परे डेलिभरी हुक प्रयोग गर्ने । ११. बच्चा निस्के पछि पाठेघरमा एन्टिसेप्टिक डुस गर्ने । १२. आवश्यकता अनुसार एनालजेसिक औषधि दिने । १३. डिस्टोक्रियाको उपचार गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, एनालजेसिक औषधि, डोरी, डेलिभरी, सेट, एन्टिसेप्टिक, डुसक्यान, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): डिस्टोक्रियाको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● डिस्टोक्रियाको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>डिस्टोक्रियाको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● डिस्टोक्रियाको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एनालजेसिक औषधि, डोरी, डेलिभरी सेट, एन्टिसेप्टिक, डुसक्यान, , सिरन्ज, रजिष्टर, कलम

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १३. साल अड्केको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको हिस्ट्री लिने । ४. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ५. साबुन पानीले हात धोई फुल आर्म ग्लव लगाउने । ६. पाठेघरमा हात राखि साल लाई बेदै जाने । ७. साल लाई पाठेघरको कोटिलेडन बाट बिस्तारै छुटाउने ८. हलुका संग साल तान्दै बाहिर निकाल्ने । ९. साल निस्के पछि पाठेघरमा एन्टिसेप्टिक डुस गर्ने । १०. पाठेघरमा एन्टिबायोटीक औषधि राख्ने । ११. आवश्यकता अनुसार एनालजेसिक औषधि दिने । १२. साल अड्केको उपचार गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, एनालजेसिक औषधि, एन्टिबायोटीक, औषधि, डोरी, डेलिभरी सेट, एन्टिसेप्टिक, डुसक्यान, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): साल अड्केको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● साल अड्केको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>साल अड्केको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● साल अड्केको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एनालजेसिक औषधि, एन्टिबायोटीक औषधि, डोरी, डेलिभरी सेट, एन्टिसेप्टिक, डुसक्यान, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १४. भण्डाल्को फर्कनेको उपचार गर्ने ।

कुल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको निरक्षण गर्ने । ४. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ५. साबुन पानीले हात धोई फुल आर्म ग्लव लगाउने । ६. पाठेघरमा भएको बाहिरी वस्तु हटाउने । ७. मन्तातो एन्टिसेप्टिकले पाठेघर सफा गर्ने । ८. पाठेघर लाई सफा प्लाष्टिक शिटमा साख्ने । ९. पाठेघर काटिएको भए क्याट गटले सुचर गर्ने । १०. पाठेघरको विच भाग देखि भित्र हुल्न थाल्ने । ११. बिस्तारै पाठेघरको सबै भाग भित्र हुल्ने । १२. पाठेघरमा एन्टिबायोटीक औषधि राख्ने । १३. आवश्यकता अनुसार एनालजेसिक औषधि दिने । १४. आवश्यक परे भल्भा सुचर गर्ने । १५. पशुको अगाडीको भाग ओरालो तिर पारेर राख्ने । १६. भण्डाल्को फर्कनेको उपचार गर्ने । १७. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, एनालजेसिक औषधि, एन्टिबायोटीक औषधि, एन्टिसेप्टिक, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): भण्डाल्को फर्कनेको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● भण्डाल्को फर्कनेको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>भण्डाल्को फर्कनेको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भण्डाल्को फर्कनेको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, एनालजेसिक औषधि, एन्टिबायोटीक औषधि, एन्टिसेप्टिक, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १५. टोर्सनको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको हिस्ट्री लिने ४. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ५. साबुन पानीले हात धोई फुल आर्म ग्लव लगाउने । ६. मलद्वारमा हात राखि टोर्सनको अवस्था यकिन गर्ने । ७. पशु लाई डोरीले बाँधि पल्टाउने । ८. मलद्वारमा हात राखि टोर्सनको उल्टो तर्फ पशु लाई फर्काउने । ९. टोर्सन नखुलेमा उक्त प्रकृया पुनः दोहर्‍याउने । १०. टोर्सनको उपचार गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, डोरी, ग्लव्स, रजिष्टर, कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): टोर्सनको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● टोर्सनको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>टोर्सनको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● टोर्सनको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, डोरी, ग्लव्स, रजिष्टर, कलम

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १६. भिटामिन तथा मिनरलको कमीबाट हुने रोगको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ४. पशुको हिस्ट्री लिने । ५. पशुको क्लीनिकल जाँच गर्ने । ६. पशुको लक्षण पहिचान गर्ने । ७. आवश्यकता अनुसार प्रयोगशाला परिक्षण गर्ने । ८. भिटामिन तथा मिनरलको कमीबाट हुने रोगको यकिन गर्ने । ९. उपयुक्त मिनरल/भिटामीन छनौट गर्ने । १०. निश्चित अवधि सम्म मिनरल/भिटामीन प्रयोग गर्ने ११. भिटामिन तथा मिनरलको कमीबाट हुने रोगको उपचार गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पशु, मिनरल/भिटामीन औषधि, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): भिटामिन तथा मिनरलको कमीबाट हुने रोगको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● भिटामिन तथा मिनरलको कमीबाट हुने रोगको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>भिटामिन तथा मिनरलको कमीबाट हुने रोगको रोगको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भिटामिन तथा मिनरलको कमीबाट हुने रोगको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● सावधानीहरू । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्यावल तथा उपकरण: पशु, मिनरल/भिटामीन औषधि, सिरन्ज, रजिष्टर, कलम, रजिष्टर, कागज

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १७. घाउको उपचार गर्ने ।

कुल समय : २ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : १.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने ४. घाउ एन्टिसेप्टिक भोलले सफा गर्ने । ५. ताजा घाउ भए सुचर गर्ने । ६. फेरी एन्टिसेप्टिक भोलले सफा गर्ने । ७. घाउमा Fly repelant मलहम लगाउने । ८. आवश्यकता अनुसार एन्टिबायोटीक दिने । ९. घाउको उपचार गर्ने । १०. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): एन्टिसेप्टिक, एन्टिबायोटिक, कटन, फोसेप्स, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): घाउको उपचार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● घाउको उपचार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p><u>घाउको उपचार</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● घाउको उपचार सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्यावल तथा उपकरण: एन्टिसेप्टिक, , एन्टिबायोटिक, कटन, फोसेप्स, सिरिन्ज, ड्रेसिङ ट्रे, पशु, कलम, रजिष्टर, कागज
सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतर्साउने ।

मोड्युल ४: दूध तथा दुग्ध पदार्थको व्यवस्थापन

समय : ५ घण्टा (सै) + ४५ घण्टा (ब्या) = ५० घण्टा

बर्णन:

यसमा दूध/दुग्ध पदार्थको व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु दूध/दुग्ध पदार्थको व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. अर्गानोलेप्टिक विधिबाट दूधको परिक्षण गर्ने
२. Clot on boiling परिक्षण गर्न
३. गरवर विधिबाट Fat परिक्षण गर्ने
४. S.N.F. टेस्ट गर्ने
५. Acidity परिक्षण गर्ने
६. दहि बनाउने
७. चिज बनाउने
८. पनिर बनाउने
९. खुवा बनाउने
१०. पेडा बनाउने
११. आइसक्रिम बनाउने
१२. घिउ बनाउने
१३. छुर्पि बनाउने

कार्यहरु :

१. अर्गानोलेप्टिक विधिबाट दूधको परिक्षण गर्ने
२. Clot on boiling परिक्षण गर्न
३. गरवर विधिबाट Fat परिक्षण गर्ने
४. S.N.F. टेस्ट गर्ने
५. Acidity परिक्षण गर्ने
६. दहि बनाउने
७. चिज बनाउने
८. पनिर बनाउने
९. खुवा बनाउने
१०. पेडा बनाउने
११. आइसक्रिम बनाउने
१२. घिउ बनाउने
१३. छुर्पि बनाउने

कार्य विश्लेषण

(दूध तथा दुग्ध पदार्थको व्यवस्थापन)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. अर्गानोलेप्टिक विधिबाट दूधको परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : २ घण्टा
सैद्धान्तिक : २५ मिनेट
व्यवहारिक : १.३५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. दुधको नमूना संकलन गर्ने । ४. दुध हेरेर रङ्गको फरक पत्ता लगाउने । ५. दुध सुंघेर गन्ध पहिचान गर्ने । ६. दुध मुखमा राखि स्वाद पत्ता लगाउने । ७. दुध ननिली उपयुक्त भाँडा फाल्ने (थुक्ने) । ८. अर्गानोलेप्टिक विधिबाट दूधको परिक्षण गर्ने । ९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p><u>दिइएको (अवस्था (दिइएको):</u> कलम, दुधको नमूना, फोहर फाल्ने, भाँडा, रजिष्टर ।</p> <p><u>निर्दिष्ट कार्य (के):</u> अर्गानोलेप्टिक विधिबाट दूधको परिक्षण गर्ने</p> <p><u>स्तर (कति राम्रो):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● अर्गानोलेप्टिक विधिबाट दूधको परिक्षण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>अर्गानोलेप्टिक विधिबाट दूधको परिक्षण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, दुधको नमूना, फोहर फाल्ने भाँडा, रजिष्टर ।

सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. Clot on boiling परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : २५ मिनेट
व्यवहारिक : २.३५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. दुधको नमूना संकलन गर्ने । ४. ३/४ मि.लि. दुध Test tube मा लिने । ५. स्पीरिट बर्नर बाल्ने । ६. बर्नरमा दुध भएको Test tube बिस्तारै तताउने । ७. दुधमा छोका आए नआएको हेर्ने । (छोका देखिए Test positive हुन्छ) ८. Clot on boiling परिक्षण गर्ने । ९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p><u>अवस्था (दिइएको):</u> कलम, दुधको नमूना, टेष्ट ट्युब, स्पीरिट, बर्नर, फोहर फाल्ने भाँडा, रजिष्टर ।</p> <p><u>निर्दिष्ट कार्य (के):</u> Clot on boiling परिक्षण गर्ने ।</p> <p><u>स्तर (कति राम्रो):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Clot on boiling परिक्षण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>Clot on boiling परिक्षण</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, दुधको नमूना, टेष्ट ट्युब, स्पीरिट बर्नर, फोहर फाल्ने भाँडा, रजिष्टर ।

सुरक्षा तथा सावधानी: पोलिन बाट सावधान रहने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. गरवर विधिबाट Fat परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : ३.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. ग्लब्स र मास्क लगाउने । ४. १० मि.लि सल्फुरिक एसिड पिपेटले ब्युटारो मिटरमा राख्ने । ५. दुधको स्याम्पल राम्ररी हल्लाउने । ६. १०.७५ मि.लि दुध ब्युटारो मिटरमा मिसाउने । ७. १ मि.लि. एमाइल अल्कोहल पिपेटले ब्युटारोमिटरमा मिसाउने । ८. स्टपरले ब्युटारोमिटरमा बिको लगाउने । ९. ब्युटारो मिटर लाई बिस्तारै हल्लाउने । १०. ब्युटारोमिटर लाई ६५ डिग्री से.को वाटर बाथमा कमिमा ५ मिनेट राख्ने । ११. ११०० RPM मा ब्युटारोमिटर लाई ५ मिनेट सम्म सेन्ट्रीफ्युज गर्ने । १२. फेरी ब्युटारोमिटर लाई ६५ डिग्री से.को वाटर बाथमा ५ मिनेट राख्ने । १३. स्टपरले फ्याट कोलम मिलाउने । १४. फ्याटको रिडिङ रेकर्ड गर्ने । १५. औजार, उपकरणहरूको सर सफाई गर्ने । १६. औजार उपकरणहरू उचित तवरले भण्डारण गर्ने । १७. गरवर विधिबाट Fat परिक्षण गर्ने । १८. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने १९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): गरवर सेन्ट्रीफ्युज मेसिन, ब्युटारोमिटर, हट वाटर बाथ, १ मि.लि ग्लास पिपेट, १०.७५ मि.लि ग्लास पिपेट, १० मि.लि ग्लास पिपेट, ब्युटारोमिटर स्टपर, ब्युटारोमिटर स्टेण्ड, स्टपर की, टिस्यु पेपर, सल्फ्युरिक एसिड, एमाइल अल्कोहल, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): गरवर विधिबाट Fat परिक्षण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● गरवर विधिबाट Fat परिक्षण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>गरवर विधिबाट Fat परिक्षण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गरवर विधिबाट Fat परिक्षण सम्बन्धि ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: गरवर सेन्ट्रीफ्युज मेसिन, ब्युटारोमिटर, हट वाटर बाथ, १ मि.लि ग्लास पिपेट, १०.७५ मि.लि ग्लास पिपेट, १० मि.लि ग्लास पिपेट, ब्युटारोमिटर स्टपर, ब्युटारोमिटर स्टेण्ड, स्टपर की, टिस्यु पेपर, सल्फ्युरिक एसिड, एमाइल अल्कोहल, कलम, रजिष्टर

सुरक्षा तथा सावधानी:

- एसिड चलाउदा सावधान रहने ।
- सीसाका उपकरणहरू सावधानी पूर्वक प्रयोग गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. S.N.F. टेस्ट गर्ने ।

कुल समय : ३.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक प्रशिक्षण लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । दुधमा भएको चिल्लो पदार्थ पत्ता लगाउने । दुधको नमूना लाई २७ डिग्री से.ग्रे.मा स्थिर गर्ने । दुधमा फिँज नआउने गरि हल्लाउने । दुधको नमूना ल्याक्टोमिटर जारमा भरिने गरि खन्याउने । ल्याक्टोमिटर लाई उक्त जारमा राख्ने । ल्याक्टोमिटर लाई जारमा स्थिर हुन दिने । ल्याक्टोमिटरको रिडिङ रेकर्ड गर्ने । करेक्सन फ्याक्टर चार्ट अनुसार SNF पत्ता लगाउने औजार, उपकरणहरूको सर सफाई गर्ने । औजार उपकरणहरू उचित तवरले भण्डारण गर्ने । S.N.F. टेस्ट गर्ने । व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, दुधको नमूना, ल्याक्टोमिटर, ल्याक्टोमिटर जार, थर्मोमिटर, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): S.N.F. टेस्ट गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । S.N.F. टेस्ट गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>S.N.F. टेस्ट</p> <ul style="list-style-type: none"> S.N.F. टेस्ट सम्बन्धि ज्ञान आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, दुधको नमूना, ल्याक्टोमिटर, ल्याक्टोमिटर जार, थर्मोमिटर, रजिष्टर
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. Acidity परिक्षण गर्ने ।

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक प्रशिक्षण लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । २० मि.लि. दुधको नमूना लिने । २ वटा पोर्सिलिन डिस्मा १०/१० मि.लि. नमूना राख्ने । एउटा नमूनामा १ प्रतिशतको १ मि.लि. फेनोथ्यालिन इन्डिकेटर मिसाउने । ब्युरेटमा ०.१ N भएको सोडियम हर्ड्रोअक्साइड राखि थोपा थोपा गरि दुध संग Titrate गर्ने दुधको रङ हल्का गुलाफी भए पछि Titration बन्द गर्ने । ब्युरेटबाट प्रयोग गरिएको सोडियम हर्ड्रोअक्साइडको मात्रा नोट गर्ने । त्यस मात्रा लाई सूत्रमा राखि दुधको एसिडिटी पत्ता लगाउने । (Acidity%= Vol of NaOH*0.09) औजार, उपकरणहरूको सर सफाई गर्ने । औजार उपकरणहरू उचित तवरले भण्डारण गर्ने । Acidity परिक्षण गर्ने । व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): बिकर, १ देखि १० मि.लि. को पिपेट, मेजरिङ सिलिण्डर, ब्युरेट, ग्लास रड, फेनोथ्यालिन, इन्डिकेटर, सोडियम हाइड्रोअक्साईड सोलुसन, सूत्रको चार्ट, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Acidity परिक्षण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । Acidity परिक्षण गरेको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Acidity परिक्षण</p> <ul style="list-style-type: none"> Acidity परिक्षण सम्बन्धि ज्ञान आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: बिकर, १ देखि १० मि.लि. को पिपेट, मेजरिङ सिलिण्डर, ब्युरेट, ग्लास रड, फेनोथ्यालिन इन्डिकेटर, सोडियम हाइड्रोअक्साईड सोलुसन, सूत्रको चार्ट, कलम, रजिष्टर ।

सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. दहि बनाउने ।

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : २.४५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. दुध उमाल्ने । ४. दुधको तापक्रम ३५-४० डिग्री से.ग्रे. मा ल्याउने । ५. दुधमा १-२ प्रतिशत जोरन मिसाउने । ६. जोरन मिसाएको दुध लाई ढाकेर ४-५ घण्टा सम्म ३५-४० डिग्री से.ग्रे.तापक्रममा राख्ने । ७. दही लाई रेफ्रीजेरेटरमा भण्डारण गर्ने । ८. औजार, उपकरणहरूको सर सफाई गर्ने । ९. औजार उपकरणहरू उचित तवरले भण्डारण गर्ने । १०. दहि बनाउने । ११. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): दही राख्ने कप वा भाडा, छोप्ने ढकनी, चुलो सेट, दुध तताउने भाँडा, जोरन, दुध, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): दहि बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● दहि बनाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>दहि बनाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● दहि बनाउने सम्बन्धि ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: दही राख्ने कप वा भाडा, छोप्ने ढकनी, चुलो सेट, दुध तताउने भाँडा, जोरन, दुध, कलम, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. चिज बनाउने ।

कुल समय : १० घण्टा
सैद्धान्तिक : १.३० मिनेट
व्यवहारिक : ८.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. दुध पास्चुराइज गर्ने । ४. दुधको तापक्रम ३३ डिग्री से.ग्रे. मिलाउने । ५. दुधमा १ प्रतिशत स्टार्टर कल्चर मिसाउने । ६. १२ मिनेट सम्म पख्ने । ७. प्रति १०० लि. दुधमा १ग्राम का दरले रेनेट मिसाउने ८. ३० मिनेट सम्म पख्ने । ९. जमेको दही लाई हार्पले केहि मिनेट सम्म काट्ने । १०. ५० डिग्री से.ग्रे. तापक्रम पुग्ने गरि तताउने । ११. ३० मिनेट सम्म चलाउने । १२. चिज लाई मसलिन क्लथले छात्रे । १३. चिज लाई साँचामा रोखेर प्रेश गर्ने । १४. चिज लाई ५, १५, ४५ मिनेटको अन्तरालमा फर्काइ थिच्ने । १५. पुनः चिज लाई १, १.३०, २ घण्टाको अन्तरालमा फर्काइ थिच्ने । १६. ५-६ घण्टामा चिजमा प्रेशर ले लेवल गर्ने । १७. २४ प्रतिशत नुनको घोलमा २४ घण्ट सम्म चिज डुबाउने । १८. १०-१७ डिग्री से.ग्रे. को तापक्रम तथा ८०-८५ प्रतिशत आद्रतामा चिज भण्डारण गर्ने । १९. भण्डारण गरुन्जेल सम्म दिनहु २२-२४ प्रतिशतको नुनको भोलले चिज लाई पुछ्ने । २०. चिज बनाउने । २१. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): पास्चुराइजेशन भ्याट, नुनको घोल, चिज हार्प, स्टार्टर कल्चर, रेनेट, हिटर, चिज थिच्ने प्लेट, ब्रायन ट्याड्ड, चिज च्याक, मस्लीन क्लथ, दुध, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): चिज बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● चिज बनाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>चिज बनाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● चिज बनाउने सम्बन्धि ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: पास्चुराइजेशन भ्याट, नुनको घोल, चिज हार्प, स्टार्टर कल्चर, रेनेट, हिटर, चिज थिच्ने प्लेट, ब्रायन ट्याड्ड, चिज च्याक, मस्लीन क्लथ, दुध, कलम, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. पनिर बनाउने ।

कुल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : ३३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. ६ प्रतिशतक चिल्लो पदार्थ भएको दुध लिने । ४. दुधलाई ८२ डिग्री से.ग्रे.को तापक्रम सम्म तताउने । ५. दुधलाई ७० डिग्री से.ग्रे.को तापक्रममा ल्याउने । ६. प्रति लिटर १० मि.लि. का हिसाबले भिनेगर दुधमा मिसाउने । ७. दुध राम्ररी नफाटे सम्म पन्युले चलाउने । ८. ५ मिनेट सम्म थिग्राउने । ९. फाटेको दुध लाई मस्लिन क्लथमा छान्ने । १०. छोक्रा भएको मस्लिन कपडा लाई भुण्ड्याई पानी निथार्ने । ११. १:३ को भारले पनिर लाई आधा घण्टा सम्म थिच्ने । १२. कपडा बाट पनिर निकाल्ने । १३. चिसो पानीमा पनिर लाई २-३ घण्टा राख्ने । १४. १० डिग्री से.ग्रे.को तापक्रममा पनिर भण्डारण गर्ने । १५. ओजार उपकरण सफा गर्ने । १६. औजार उपकरण उचित तवरले भण्डारण गर्ने । १७. पनिर बनाउने । १८. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): भिनेगर, बाल्टीन, चुलो सेट, दुध तताउने, भाँडा, थर्मोमिटर, मेजरिङ्ग सिलिण्डर, मस्लीन, क्लथ, दुध, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पनिर बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● पनिर बनाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पनिर बनाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पनिर बनाउने सम्बन्धि ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: भिनेगर, बाल्टीन, चुलो सेट, दुध तताउने भाँडा, थर्मोमिटर, मेजरिङ्ग सिलिण्डर, मस्लीन क्लथ, दुध, कलम, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ९. खुवा बनाउने ।

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : २.४५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. दुध लाई छान्ने । ४. दुधलाई कराहीमा तताउने । ५. दुधलाई निरन्तर पन्युले बाक्लो नहुन्जेलसम्म चलाई रहने । ६. आँच/ताप घटाउने । ७. खुवा तयार भए पछि आगो बाट कराहि उतार्ने । ८. खुवा चिस्याउने । ९. विभिन्न तौलमा प्याक गर्ने । १०. ओजार उपकरण सफा गर्ने । ११. औजार उपकरण उचित तवरले भण्डारण गर्ने । १२. खुवा बनाउने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): चुलो सेट, दुध तताउने भाँडा, पन्यु, थर्मोमिटर, दुध, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): खुवा बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● खुवा बनाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>खुवा बनाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● खुवा बनाउने सम्बन्धि ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: चुलो सेट, दुध तताउने भाँडा, पन्यु, थर्मोमिटर, दुध, कलम, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: कराहीको पिंघमा दुध डहन बाट बचाउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १०. पेडा बनाउने ।

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : २.४५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. दुध लाई छान्ने । ४. दुधलाई कराहीमा तताउने । ५. दुधलाई निरन्तर पन्युले बाक्लो नहुन्जेलसम्म चलाई रहने । ६. आँच/ताप घटाउने । ७. खुवामा १-२ प्रतिशत चिनी मिसाउने । ८. खुवा तयार भए पछि आगो बाट कराहि उतार्ने । ९. खुवा चिस्याउने । १०. उपयुक्त आकार तथा साईजमा पेडा बनाउने । ११. ओजार उपकरण सफा गर्ने । १२. औजार उपकरण उचित तवरले भण्डारण गर्ने । १३. पेडा बनाउने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): चुलो सेट, दुध तताउने भाँडा, पन्यु, थर्मोमिटर, चिनी, दुध, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पेडा बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● पेडा बनाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>पेडा बनाउने</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● पेडा बनाउने सम्बन्धि ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: चुलो सेट, दुध तताउने भाँडा, पन्यु, थर्मोमिटर, चिनी, दुध, कलम, रजिष्टर,
सुरक्षा तथा सावधानी: कराहीको पिँधमा दुध डहन बाट बचाउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ११. आइसक्रिम बनाउने ।

कुल समय : ५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : ४.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पाश्चुराईज्ड दुधको आवश्यक मात्रा लिने । ४. दुध लाई होमोजेनाईजेशन गर्ने । ५. दुधलाई ०-४ डिग्री से.ग्रे. ४-१२ घण्टा सम्म राख्ने । ६. आवश्यकता अनुसार कलर तथा फ्लेभर मिसाउने । ७. -४ देखि -५ डिग्री से.ग्रे.मा चिस्याउने । ८. उपयुक्त प्याकिङमा प्याक गर्ने । ९. -२० डिग्री से.ग्रे.मा भण्डारण गर्ने । १०. ओजार उपकरण सफा गर्ने । ११. औजार उपकरण उचित तवरले भण्डारण गर्ने । १२. आइसक्रिम बनाउने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): स्टेबिलाईजर, इमल्सीफायर, फ्रिजर, फ्लेभर, तथा कलर, पाश्चुराईज्ड दुध, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): आइसक्रिम बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● आइसक्रिम बनाएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>आइसक्रिम बनाउने</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● आइसक्रिम बनाउने सम्बन्धि ज्ञान ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: स्टेबिलाईजर, इमल्सीफायर, फ्रिजर, फ्लेभर तथा कलर, पाश्चुराईज्ड दुध, कलम, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १२. घिउ बनाउने ।

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : २.४५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक प्रशिक्षण लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । नुन रहित नौनी लिने । नौनी लाई ११०-१२० डिग्री से.ग्रे. सम्म तताउने । घ्यु लाई कोठाको तापक्रममा चिस्याउने । घ्यु लाई छात्रे । उपयुक्त प्यकिङ्गमा प्याक गर्ने । कोठाको तापक्रममा घ्यु भण्डारण गर्ने । औजार उपकरण सफा गर्ने । औजार उपकरण उचित तवरले भण्डारण गर्ने । घिउ बनाउने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): नौनी, घिउ तताउने भाँडा, फिल्टर, चुलो सेट, पन्थु, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): घिउ बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । घिउ बनाएको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>घिउ बनाउने</u></p> <ul style="list-style-type: none"> घिउ बनाउने सम्बन्धि ज्ञान आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: नौनी, घिउ तताउने भाँडा, फिल्टर, चुलो सेट, पन्थु, कलम, रजिष्टर
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १३. छुर्पि बनाउने ।

कुल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : ३.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> आवश्यक प्रशिक्षण लिने । आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ०.१- ०.३ प्रतिशत चिल्लो भएको दुध लिने । दुध लाई ८०-८५ डिग्री से.ग्रे. सम्म तताउने । दुध लाई ६५-७० डिग्री से.ग्रे. मा चिस्याउने । २ प्रतिशत साइट्रिक एसिड वा अघिल्लो दिनको ह्वे मिसाउने । दुध नफाटे सम्म चलाउने । थिग्न का लागि केहि समय राख्ने । १ तिहाई पानी फाल्ने । बाकी ह्वे र दुधको चोक्टालाई करिब आधा घण्टा सम्म तताउने । चोक्टा र ह्वेलाई सफा र सुखा मलमलको कपडमा राखेर छात्रे । मलमलको कपडा सहितको दुधको चोक्टालाई साना साना प्वाल भएको mould मा राख्ने । चोक्टाको दोवर तौलले २४ घण्टा सम्म थिच्ने । भोलिपल्ट निकाली १ इन्चको वर्गमा मिलाएर लाम्चो बनाई काट्ने छुर्पि लाई नाईलन वा सुतलीको धागोमा बाँधी घाम नलाग्ने तर हावा लाग्ने ठाउँमा १ हप्ता सम्म सुकाउने । आवश्यकता अनुसार छुर्पि काटेर प्याक गर्ने । औजार उपकरण उचित तवरले भण्डारण गर्ने । छुर्पि बनाउने । कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): स्किम मिल्क, कराही, साइट्रिक एसिड/ह्वे, डोरी, चुलो सेट, पन्थु, कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): छुर्पि बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । छुर्पि बनाएको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>छुर्पि बनाउने</u></p> <ul style="list-style-type: none"> छुर्पि बनाउने सम्बन्धि ज्ञान आवश्यक सामग्री । कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: स्किम मिल्क, कराही, साइट्रिक एसिड/ह्वे, डोरी, चुलो सेट, पन्थु, कलम, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

मोड्युल ५: पशु नस्ल सुधार सब मोड्युल ५.१: नस्ल सुधार

समय : ७ घण्टा (सै) + २८ घण्टा (ब्या) = ३५ घण्टा

बर्णन:

यसमा पशु नश्ल सुधारसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु पशु नश्ल सुधारसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. नस्ल सुधारको लागि पशुको छनौट गर्न
२. Breeding प्लान तयार गर्न
३. Heat Detection गर्ने
४. प्राकृतिक गर्भाधान गराउन
५. गाई भैंसीमा कृत्रिम गर्भाधान गर्न
६. भेंडा, बाखालाई कृत्रिम गर्भाधान गर्न
७. बंगुरमा कृत्रिम गर्भाधान गर्न
८. गाई/भैंसीमा गर्भ परिक्षण (Recto-vaginal Method) गर्ने ।

कार्यहरु :

१. नस्ल सुधारको लागि पशुको छनौट गर्ने
२. Breeding प्लान तयार गर्ने
३. Heat Detection गर्ने
४. प्राकृतिक गर्भाधान गराउने
५. गाई भैंसीमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने
६. भेंडा, बाखालाई कृत्रिम गर्भाधान गर्ने
७. बंगुरमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने
८. गाई/भैंसीमा गर्भ परिक्षण (Recto-vaginal Method) गर्ने ।

कार्य बिश्लेषण (नशल सुधार)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. नश्ल सुधारको लागि पशुको छनौट गर्ने ।

कुल समय : ४.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको उमेर अनुसार शारीरिक विकास हेर्ने ४. पशुको breed हेर्ने । ५. पशु स्वस्थ र निरोगी भए नभएको हेर्ने । ६. हाड नाता प्रजननबाट नजन्मेको यकिन गर्ने । ७. भालेको अण्डकोष र अन्य प्रजनन अङ्ग पूर्ण विकसित भएको छान्ने । ८. भाले अलि फुर्तिलो, अलि आक्रामक छान्ने । ९. पोथीको थुन कल्चौडा र अन्य प्रजनन अङ्ग पूर्ण विकसित भएको यकिन गर्ने । १०. पोथी मायालु खालको छान्ने । ११. नश्ल सुधारको लागि पशुको छनौट गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): विभिन्न पशुहरू, कागज, कलम, नोटबुक ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): नश्ल सुधारको लागि पशुको छनौट गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● नश्ल सुधारको लागि पशुको छनौट गरेको ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>नश्ल सुधारको लागि पशुको <u>छनौट</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● नश्ल सुधारको लागि पशुको छनौट सम्बन्धी परिचय ● छनौटका विभिन्न तरिकाहरू बारे जानकारी ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्यावल तथा उपकरण: विभिन्न पशुहरू, कागज, कलम, नोटबुक ।

सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. Breeding प्लान तयार गर्ने ।

कुल समय : ४.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३.१५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुको जात र उमेर यकिन गर्ने । ४. भाले तथा पोथीको संख्या यकिन गर्ने । ५. पशुहरूमा ट्यागिङ गरि तथ्याङ्क राख्ने । ६. कुन पोथीमा कुन भाले लगाउने भन्ने निर्धारण गर्ने । ७. कुन सिजन वा समयमा भाले लगाउने भन्ने निर्धारण गर्ने । ८. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कागज, कलम, नोटबुक ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Breeding Plan तयार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● Breeding Plan तयार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>Breeding Plan तयार :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Breeding Plan तयार गर्ने सम्बन्धी परिचय ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, कलम, नोटबुक ।

सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. Heat Detection गर्ने ।

कुल समय : ४.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. हिटमा आएका पशुहरूको अवलोकन गर्ने । ४. सामान्य बानी व्यहोरामा आएको फरक हेर्ने । ५. पशुको छटपटाहट अवलोकन गर्ने । ६. छिन छिनमा पिसाब फेरेको हेर्ने । ७. अन्य पशु माथी चढेको/आफुमाथी अरु पशु लाई चढ्न दिएको हेर्ने । ८. पशु कराएको/नकराएको हेर्ने । ९. सुत सामान्य भन्दा रातो भए/नभएको हेर्ने । १०. योनीबाट सेप (Mucous) बगेको हेर्ने । ११. Heat Detection गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): हिटमा आएको पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Heat Detection गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Heat Detection गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Heat Detection</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पशुको हिटका लक्षणहरू सम्बन्धी परिचय ● हिटका लक्षणहरूका सूची ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: हिटमा आएको पशु, कागज, कलम, नोटबुक
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. प्राकृतिक गर्भाधान गराउने ।

कुल समय : ४.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३.१५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु ऋतुचक्रमा आएको यकिन गर्ने । ४. प्राकृतिक गर्भाधान गराउने उपयुक्त समय पखने । ५. नजिक नाता नपर्ने भाले पशु यकिन गर्ने । ६. उपयुक्त समयमा भाले र पोथीको मेल गराउने । ७. भालेको वीर्य पोथी प्रजनन अङ्गमा परे नपरेको यकिन गर्ने । ८. भाले पोथी दुबैलाई आराम गर्न दिने । ९. गर्भाधान पश्चात पोथीको दाना पानीको उपयुक्त व्यस्थाको निरन्तरता गर्ने । १०. प्राकृतिक गर्भाधान गराउने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): ऋतुचक्रमा आएको पोथी र भाले पशु, कागज, कलम, नोटबुक ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): प्राकृतिक गर्भाधान गराउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● प्राकृतिक गर्भाधान गराएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>प्राकृतिक गर्भाधान गराउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पशुको हिटका लक्षणहरू सम्बन्धी परिचय ● हिटका लक्षणहरूका सूची ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: ऋतुचक्रमा आएको पोथी र भाले पशु कागज, कलम, नोटबुक ।
सुरक्षा तथा सावधानी: हाडनाता प्रजनन रोकन सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. गाई भैंसीमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने ।

कुल समय : ४.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३.१५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु ऋतुचक्रमा आएको यकिन गर्ने । ४. ऋतुचक्र शुरु भएको समयको यकिन गर्ने । ५. हातमा पञ्जा (Full arm glove) लगाउने । ६. सिमेन स्ट्र थडङ्ग गर्ने । ७. ए.आ. गनमा सिमेल लोड गर्ने । ८. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ९. देब्रे हात मलव्दारमा राखि सरभिक्स समाउने । १०. दाहिने हातले सिमेन गन योनि भित्र छिराउने । ११. सरभिक्सका सबै रिडहरू पार गराउने । १२. गनको पिस्टन धकेली पाठेभरमा सिमेन राख्ने १३. विस्तारै गन फिक्ने । १४. मलव्दार बाट हात फिक्ने । १५. ऋतुचक्र शुरु भएको १२ घण्टा पछि र १८ घण्टाको बिचमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने । १६. गाई भैंसीमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने । १७. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): ऋतुचक्रमा आएको गाई/भैंसी, फ्रोजन, सिमेन, ए.आइ.गन, ग्लोभ, कलम, नोटबुक, मनतातो पानी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): गाई भैंसीमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गाई भैंसीमा कृत्रिम गर्भाधान गराएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>गाई भैंसीमा कृत्रिम गर्भाधान</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कृत्रिम गर्भाधानसम्बन्धी परिचय ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: ऋतुचक्रमा आएको गाई/भैंसी, फ्रोजन सिमेन, ए.आइ. गन, ग्लोभ, कलम, नोटबुक ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. भेंडा, बाखालाई कृत्रिम गर्भाधान गर्ने ।

कुल समय : ४.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३.१५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु ऋतुचक्रमा आएको यकिन गर्ने । ४. ऋतुचक्र शुरु भएको समयको यकिन गर्ने । ५. हातमा पञ्जा (Full arm glove) लगाउने ६. सिमेन स्ट्र थडङ्ग गर्ने । ७. पिपेटमा सिमेन लोड गर्ने । ८. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ९. पिपेट योनि भित्र छिराउने । १०. बेलुन दवाई सिमेन राख्ने । ११. भेंडा, बाखालाई कृत्रिम गर्भाधान गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): ऋतुचक्रमा आएको भेंडा/बाखा, सिमेन, ए.आइ. पिपेट, ग्लोभ, कलम, नोटबुक, मनतातो पानी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): गाई भैंसीमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भेंडा, बाखालाई कृत्रिम गर्भाधान गराएको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>भेंडा, बाखालाईमा कृत्रिम गर्भाधान</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कृत्रिम गर्भाधानसम्बन्धी परिचय ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: ऋतुचक्रमा आएको भेंडा/बाखा, सिमेन, ए.आइ. पिपेट, ग्लोभ, कलम, नोटबुक ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. बंगुरमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने ।

कुल समय : ४.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु ऋतुचक्रमा आएको यकिन गर्ने । ४. ऋतुचक्र शुरु भएको समयको यकिन गर्ने । ५. हातमा पञ्जा (glove) लगाउने ६. सिमेन स्ट्र थडङ्ग गर्ने । ७. पिपेटमा सिमेन लोड गर्ने । ८. बंगुर लाई नियन्त्रणमा लिने । ९. पिपेट योनि भित्र छिराउने । १०. बेलुन दबाई सिमेन राख्ने । ११. बंगुरमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): ऋतुचक्रमा आएको बंगुर, सिमेन, स्ट्रो, पिपेट, ग्लोभ, कलम, नोटबुक ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): बंगुरमा कृत्रिम गर्भाधान गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बंगुरमा कृत्रिम गर्भाधान गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>बंगुरमा कृत्रिम गर्भाधान</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कृत्रिम गर्भाधानसम्बन्धी परिचय ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्यावल तथा उपकरण: ऋतुचक्रमा आएको बंगुर, सिमेन, स्ट्रो, ए.आइ. पिपेट, ग्लोभ, कलम, नोटबुक ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. गाई/भैंसीमा गर्भ परिक्षण (Recto-vaginal Method) गर्ने ।

कुल समय : ४.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ३.३० घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशुलाई ट्रेभिजमा राख्ने । ४. हातमा पञ्जा (Full arm glove) लगाउने ५. ट्रेभिजमा पशु लाई सजिलो संग उभ्याउने । ६. देब्रे हात मलव्दारमा राख्ने । ७. रेक्टममा भएको गोबर बाहिर फाल्ने । ८. सरभिक्स समातेर बिस्तारै पाठेघर तिर छाम्दै जाने । ९. पाठेघरमा भ्रुणको अवस्था छाम्ने । १०. भ्रुण सानो भए दुबै हर्न समान भए नभएको छाम्ने । ११. गाई/भैंसीमा गर्भ परिक्षण गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): गर्भिणि गाई/भैंसी, ग्लोभ, कलम, नोटबुक ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): गाई/भैंसीमा गर्भ परिक्षण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गाई/भैंसीमा गर्भ परिक्षण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>गाई/भैंसीमा गर्भ परिक्षण गरेको</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● गर्भ परिक्षण सम्बन्धी परिचय ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: गर्भिणि गाई/भैंसी, कलम, नोटबुक ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने ।

सब मोड्युल ५.२: पशु बन्ध्याकरण

समय : २ घण्टा (सै) + ८ घण्टा (ब्या) = १० घण्टा

बर्णन:

यसमा पशु बन्ध्याकरणसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु पशु बन्ध्याकरणसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. बर्डिजो क्यास्टेटरले बन्ध्याकरण गर्ने
२. रीङ्ग विधिबाट बन्ध्याकरण गर्ने ।
३. खुल्ला विधि (Open Method) बाट बन्ध्याकरण गर्ने ।

कार्यहरु :

१. बर्डिजो क्यास्टेटरले बन्ध्याकरण गर्ने
२. रीङ्ग विधिबाट बन्ध्याकरण गर्ने ।
३. खुल्ला विधि (Open Method) बाट बन्ध्याकरण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण
(पशु बन्ध्याकरण)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. बर्डिजो क्यास्ट्रेटरले बन्ध्याकरण गर्ने ।

कुल समय : ३.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ४५ मिनेट
व्यवहारिक : ३ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने ।</p> <p>२. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने ।</p> <p>३. उपयुक्त साइजको बर्डिजो क्यास्ट्रेटर छनौट गर्ने ।</p> <p>४. बर्डिजो क्यास्ट्रेटरमा टिन्चर आयोडिन पेन्ट गर्ने ।</p> <p>५. साना पशु लाई समातेर पल्टाउने ।</p> <p>६. ठुला पशु लाई कास्टिङ्ग रोपले बाँधि पल्टाउने ।</p> <p>७. स्क्रोटममा हल्का मसाज गरि तन्काउने ।</p> <p>८. अण्डकोष भन्दा माथि स्परमेटिक कर्ड छामेर पत्ता लगाउने ।</p> <p>९. स्परमेटिक कर्ड रहेको क्षेत्रमा टिन्चर आयोडिन पेन्ट गर्ने ।</p> <p>१०. एकातर्फको अण्डकोष माथि स्परमेटिक कर्डमा बर्डिजो क्यास्ट्रेटरले च्याप्ने ।</p> <p>११. थिचिएको ठाउ भन्दा केहि माथि वा तल फेरी च्याप्ने</p> <p>१२. सोहि प्रकृया अर्को तर्फको अण्डकोष तिर दोहर्चाउने</p> <p>१३. थिचिएको ठाउमा टिन्चर आयोडिन पेन्ट गर्ने ।</p> <p>१४. पशु लाई सुरक्षित तवरले छोड्ने ।</p> <p>१५. पशु लाई आरा मगर्न दिने ।</p> <p>१६. प्रयोगमा आएका सामग्रीहरू उचित भण्डरण गर्ने</p> <p>१७. बर्डिजो क्यास्ट्रेटरले बन्ध्याकरण गर्ने ।</p> <p>१८. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>अवस्था (दिइएको): बर्डिजो क्यास्ट्रेटर, कटन, फोसेप्स, टिन्चर, आयोडिन, ड्रेसिङ्ग ट्रे, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): बर्डिजो क्यास्ट्रेटरले बन्ध्याकरण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पन्न भएका । ● बर्डिजो क्यास्ट्रेटरले बन्ध्याकरण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>बर्डिजो क्यास्ट्रेटरले बन्ध्याकरण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बर्डिजो क्यास्ट्रेटरले बन्ध्याकरण सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: बर्डिजो क्यास्ट्रेटर, , कटन, फोसेप्स, टिन्चर आयोडिन , ड्रेसिङ्ग ट्रे, पशु, कलम, रजिष्टर, कागज

सुरक्षा तथा सावधानी:

- चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने ।
- पशुलाई नतर्साउने ।
- अण्डकोष वा थुन च्याप्न बाट जोगाउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. रीङ्ग विधिबाट बन्ध्याकरण गर्ने ।

कुल समय : १.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. यो विधि ७ देखि १५ दिन उमेरका पशुमा प्रयोग गर्ने । ४. पशुको जात यकिन गर्ने । ५. उपयुक्त साइजको रिङ्ग छनौट गर्ने । ६. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ७. अण्डकोष भन्दा माथि स्परमेटिक कर्ड छामेर पत्ता लगाउने । ८. अण्डकोष भन्दा माथि स्परमेटिक कडर्मा रिङ्ग लगाउने ९. रिङ्ग राम्ररी कसिएको यकिन गर्ने । १०. बढि दुखाई हुने हुंदा एनालजेसिकको प्रयोग गर्ने । ११. २१ दिन देखि १ महिना सम्म रिङ्ग नहटाउने । १२. रीङ्ग विधिबाट बन्ध्याकरण गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): स्कोटल रीङ्ग, फोसेप्स, एनालजेसिक, सिरन्ज, ड्रेसिङ्ग ट्रे, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): रीङ्ग विधिबाट बन्ध्याकरण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● रीङ्ग विधिबाट बन्ध्याकरण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>रीङ्ग विधिबाट बन्ध्याकरण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रीङ्ग विधिबाट बन्ध्याकरण सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: स्कोटल रीङ्ग, फोसेप्स, एनालजेसिक, सिरन्ज, ड्रेसिङ्ग ट्रे, पशु, कलम, रजिष्टर, कागज

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई नतसाउने । ● अण्डकोषमा रीङ्ग लगाउन बाट जोगाउने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. खुल्ला विधि (Open Method) बाट बन्ध्याकरण गर्ने ।

कुल समय : ५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
व्यवहारिक : ४ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पशु लाई नियन्त्रणमा लिने । ४. स्कोटम एन्टिसेप्टिकले सफा गर्ने । ५. स्कोटमको रौं सफा संग खुर्कने । ६. फेरी स्कोटममा एन्टिसेप्टिक पेन्ट गर्ने । ७. चिर्ने ठाउमा लोकल एनसथेसिया दिने । ८. स्कोटममा चिरेर एक वटा अण्डकोष बाहिर निकाल्ने । ९. अण्डकोष भन्दा माथिको स्परमेटिक कर्ड, रक्त नशा आदी अर्दरी फोरसेपले च्याप्ने । १०. च्यापिएको भन्दा केहि माथि क्याटगटले कसेर बाध्ने ११. च्यापिएको भन्दा तल बाट ब्लेडले काटेर अण्डकोष छुट्टयाउने । १२. रगत नबगेको यकिन गर्ने । १३. स्कोटम बाट अर्को अण्डकोष निकाली सोहि प्रकृया दोहर्न्याउने । १४. दुबै अण्डकोष निकाले पछि चिरेको भागमा सुचर गर्ने । १५. सुचर गरेको ठाउमा एन्टिसेप्टिक लगाउने । १६. आवश्यकता अनुसार एनालजेसिक दिने र IT खाउप दिने । १७. पशु लाई सुरक्षित तरिकाले छोडने । १८. खुल्ला विधि (Open Method) बाट बन्ध्याकरण गर्ने १९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): आर्टरी फोसेप्स, एन्टिसेप्टिक, एनालजेसिक, सिरन्ज, कटन, क्याटगट, सिजर, ब्लेड, ड्रेसिङ्ग ट्रे, पशु ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): खुल्ला विधि (Open Method) बाट बन्ध्याकरण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य सम्पादन चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पन्न भएका । ● खुल्ला विधि (Open Method) बाट बन्ध्याकरण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखेको । 	<p>खुल्ला विधि (Open Method) बाट बन्ध्याकरण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● खुल्ला विधि (Open Method) बाट बन्ध्याकरण सम्बन्धी परिचय । ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: आर्टरी फोसेप्स, एन्टिसेप्टिक, एनालजेसिक, सिरन्ज, कटन, क्याटगट, सिजर, ब्लेड, ड्रेसिङ्ग ट्रे, पशु, कलम, रजिष्टर, कागज

सुरक्षा तथा सावधानी: ● चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने । ● पशुलाई आराम गर्न दिने ।

मोड्युल ६: कखुरा पालन

समय : ३ घण्टा (सै) + १२ घण्टा (ब्या) = १५ घण्टा

वर्णन:

यसमा कखुरा पालनसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु कखुरा पालनसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. कखुराको खोरको लेआउट गर्न
२. स्प्रे विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्न
३. Fumigation गर्न
४. Flame विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्न
५. कखुराको खोरमा सोत्तर राख्न
६. खोरको तापक्रम मिलाउन
७. चल्लालाई दाना/पानी व्यवस्थापन गर्न
८. चल्लालाई खोप खुवाउन
९. नाक/आँखाबाट खोप दिन
१०. छालामा खोप दिन
११. कखुराको चुच्चो काट्न
१२. कखुराको कलिङ्ग गर्न ।

कार्यहरु :

१. कखुराको खोरको लेआउट गर्ने
२. स्प्रे विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्ने
३. Fumigation गर्ने
४. Flame विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्ने
५. कखुराको खोरमा सोत्तर राख्ने
६. खोरको तापक्रम मिलाउने
७. चल्लालाई दाना/पानी व्यवस्थापन गर्ने
८. चल्लालाई खोप खुवाउने
९. नाक/आँखाबाट खोप दिने
१०. छालामा खोप दिने
११. कखुराको चुच्चो काट्ने
१२. कखुराको कलिङ्ग गर्ने ।

कार्य विश्लेषण
(कुखुरा पालन)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. कुखुराको खोरको लेआउट गर्ने ।

कुल समय : १.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. कुखुराको जात (ब्रोइलर) यकिन गर्ने । ४. कुखुराको संख्या यकिन गर्ने । ५. खोरको साइज यकिन गर्ने । ६. कोठा (Compartment) संख्या निर्धारण गर्ने । ७. स्केच तयार गर्ने । ८. आवश्यक परेमा विज्ञसंग सम्पर्क राख्ने । ९. आवश्यक परेमा डिजाइन परिमार्जन गर्ने । १०. डिजाइनलाई अन्तिम रूप दिने । ११. कुखुराको खोरको लेआउट गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, स्केल, क्याल्कुलेटर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): कुखुराको खोरको लेआउट गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● कुखुराको खोरको लेआउट गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>कुखुराको खोरको लेआउट गर्ने:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कुखुराको खोर लेआउट सम्बन्धि ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, पेन्सिल/डटपेन, इरेजर, नोटबुक, स्केल, क्याल्कुलेटर ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. स्प्रे विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्ने ।

कुल समय : १.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पि.पि.ई. लगाउने । ४. खोरको क्षेत्रफल यकिन गर्ने । ५. औजार/उपकरण सफा गर्ने । ६. उपयुक्त डिसइन्फेक्टेन्ट वा रसायन (Disinfectant or Chemical) छनौट गर्ने । ७. आवश्यक मात्रामा डिसइन्फेक्टेन्ट वा रसायनसिसाको भाँडामा नापेर लिने । ८. आवश्यक पानीमा घोल्ने । ९. डिसइन्फेक्टेन्ट वा रसायन घोलेको पानी स्प्रेयरमा खन्याउने । १०. सावधानीपूर्वक खोर निसंक्रमण गर्ने । ११. औजार/उपकरण सफा गर्ने । १२. उपयुक्त ठाउँमा औजार/उपकरण भण्डारण गर्ने । १३. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १४. स्प्रे विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्ने । १५. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): खोर, आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू, डिसइन्फेक्टेन्ट, रसायन, स्प्रेयर, पि.पि.ई., बाल्टिन, मग, मिजरिङ्ग सिलिण्डर</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): स्प्रे विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्ने</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● स्प्रे विधिबाट खोर निसंक्रमण गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>स्प्रे विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्ने:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● खोर निसंक्रमण गर्ने सम्बन्धी ज्ञान । ● आवश्यक सामग्री । ● पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: डिसइन्फेक्टेन्ट, रसायन, स्प्रेयर, पि.पि.ई., बाल्टिन, मग, मिजरिङ्ग सिलिण्डर ।
सुरक्षा तथा सावधानी: सावधानीपूर्वक निसंक्रमण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. Fumigation गर्ने ।

कुल समय : १ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : ४५ मिनेट

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पि.पि.ई. लगाउने । ४. खोरको क्षेत्रफल यकिन गर्ने । ५. भ्याल, ढोका, भेन्टिलेशन बन्द गर्ने । ६. खोरको तापक्रम र आद्रता (Temperature and Humidity) मिलाउने । ७. क्षेत्रफल अनुसार पोटास, फर्मालिन र पानी (Potassium Permanganate, Formalin and water) को मात्रा (Dose) निर्धारण गर्ने । ८. मात्रा अनुसार छुट्टा छुट्टै सिसाको भाडामा नापेर राख्ने । ९. क्ले भाडामा एक पछि अर्को पोटास, फर्मालिन र पानी खन्याउने । १०. बाहिर निस्कने । ११. खोरको ढोका २० मिनेट देखि ३० मिनेटसम्म बन्द राख्ने । १२. औजार/उपकरण सफा गर्ने । १३. उपयुक्त ठाउँमा औजार/उपकरण भण्डारण गर्ने । १४. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १५. Fumigation गर्ने । १६. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): खोर, आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू, Potassium, Permanganate, Formalin and water, Clay pot (Container), पि.पि.ई., बाल्टिन, मग, मिजरिङ्ग सिलिण्डर, आवश्यक सरसामानहरू ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Fumigation गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • Fumigation गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Fumigation गर्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • खोर निसंक्रमण गर्ने सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: Potassium Permanganate, Formalin and water, Clay pot (Container), पि.पि.ई., बाल्टिन, मग, मिजरिङ्ग सिलिण्डर, आवश्यक सरसामानहरू ।

सुरक्षा तथा सावधानी: सावधानीपूर्वक निसंक्रमण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. Flame विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्ने ।

कुल समय : १.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. पि.पि.ई. लगाउने । ४. Flame विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्न मिल्ने/नमिल्ने यकिन गर्ने । ५. फ्लेम बर्नर (Flame Burner) तयार गर्ने । ६. फ्लेम बर्नर (Flame Burner) बाट खोर निसंक्रमण गर्ने । ७. औजार/उपकरण सफा गर्ने । ८. उपयुक्त ठाउँमा औजार/उपकरण भण्डारण गर्ने । ९. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १०. Flame विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): खोर, आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू, Flame Burner set, Fuel, पि.पि.ई., मिजरिङ्ग सिलिण्डर, आवश्यक सरसामानहरू ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): Flame विधिबाट खोर निसंक्रमण गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • Flame विधिबाट खोर निसंक्रमण गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>Flame विधिबाट खोर</p> <p>निसंक्रमण गर्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • खोर निसंक्रमण गर्ने सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्याबल तथा उपकरण: Flame Burner set, Fuel, पि.पि.ई., आवश्यक सरसामानहरू ।

सुरक्षा तथा सावधानी: सावधानीपूर्वक निसंक्रमण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. कुखुराको खोरमा सोत्तर राख्ने ।

कुल समय : २ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.४५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. खोरको क्षेत्रफल यकिन गर्ने । ४. सोत्तरको प्रकार (धानको ढुटो वा पराल काटेर) यकिन गर्ने । ५. क्षेत्रफल अनुसार सोत्तर राख्ने । ६. औजार/उपकरण सफा गर्ने । ७. उपयुक्त ठाउँमा औजार/उपकरण भण्डारण गर्ने । ८. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । ९. कुखुराको खोरमा सोत्तर राख्ने । १०. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): खोर, आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू, सोत्तर, बेल्ला, ट्रल, बोरा, डोरी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): कुखुराको खोरमा सोत्तर राख्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • कुखुराको खोरमा सोत्तर राखेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>कुखुराको खोरमा सोत्तर राख्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • खोरमा सोत्तर राख्ने सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: सोत्तर, बेल्ला, ट्रल, बोरा, डोरी ।
सुरक्षा तथा सावधानी: एकनाशले सोत्तर राख्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. खोरको तापक्रम मिलाउने ।

कुल समय : १.४५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : १.१५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. खोरको क्षेत्रफल यकिन गर्ने । ४. तापक्रमको लागि आवश्यक उपकरण जडान गर्ने । ५. कुखुराको उमेर यकिन गर्ने । ६. चार्टमा उल्लेख अनुसार (कुखुराको उमेर अनुसार) तापक्रम मिलाउने । ७. खोरको तापक्रम मिलाउने । ८. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): खोर, आवश्यक औजार तथा सामग्रीहरू, तापक्रमको चार्ट, हिटर, बल्ब, स्टोभ, ब्रुडर आदी</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): खोरको तापक्रम मिलाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएको • खोरको तापक्रम मिलाएको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>खोरको तापक्रम मिलाउने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • खोरको तापक्रम सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: हिटर, बल्ब, स्टोभ, ब्रुडर, तापक्रमको चार्टहरू ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. चल्लालाई दाना/पानी व्यवस्थापन गर्ने ।

कुल समय : १.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.१५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. चल्लाको संख्या यकिन गर्ने । ४. चल्लाको संख्या अनुसार फिडरको संख्या निश्चित गर्ने । ५. चल्लाको संख्या अनुसार वाटरको संख्या अनुसार निश्चित गर्ने । ६. आवश्यक ठाँउहरूमा फिडर तथा वाटर जडान गर्ने । ७. उमेर अनुसार चल्लाहरूलाई दाना/पानी दिने । ८. चल्लालाई दाना/पानी व्यवस्थापन गर्ने । ९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): चल्ला, फिडर, वाटर, दाना, पानी ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): चल्लालाई दाना/पानी व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • चल्लालाई दाना/पानी व्यवस्थापन गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>चल्लालाई दाना/पानी व्यवस्थापन गर्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • चल्लाको दाना, पानी सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: फिडर, वाटर, दाना, पानी ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चल्लाहरूले दानापानी खेर नफाल्ने किसिमको व्यवस्था गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. चल्लालाई खोप खुवाउने ।

कुल समय : १.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.१५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. खोप खुवाउनु पर्ने कुखुराको संख्या यकिन गर्ने । ४. खोपको मात्रा यकिन गर्ने । ५. खोप घोल्ले Vehicle यकिन गर्ने । ६. आवश्यक मात्रामा खोप Vehicle मा मिसाउने । ७. वाटरमा खोप राखि कुखुरालाई खान दिने । ८. सबै कुखुराले खोप खाए/ नखाएको यकिन गर्ने । ९. खोप खुवाई सकेपछि वाटर सफा गर्ने । १०. खोप खुवाउने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): चल्ला, वाटर, Vehicle (Diluent), खोप, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): चल्लालाई खोप खुवाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । • चल्लालाई खोप खुवाएको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>चल्लालाई खोप खुवाउने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • कुखुराको खोप सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: वाटर, Vehicle (Diluent), खोप, पानी, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चल्लाहरूले खोप खेर नफाल्ने किसिमको व्यवस्था गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ९. नाक/आँखाबाट खोप दिने ।

कुल समय : १.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. खोप दिनुपर्ने कुखुराको संख्या यकिन गर्ने । ४. खोपको मात्रा यकिन गर्ने । ५. खोप घोल्ले Vehicle (Diluent) यकिन गर्ने । ६. आवश्यक मात्रामा खोप Vehicle मा मिसाउने । ७. घोलिएको खोप ड्रपर भाइलमा खास्ने । ८. आवश्यक कोल्ड चेन मिलाई राख्ने । ९. कुखुरालाई सजिलो गरि समात्ने । १०. ड्रपर भाइलको सहायताले कुखुराको नाकको प्वालमा/आँखामा आवश्यक ड्रप राख्ने । ११. कुखुरालाई सुरक्षित छाड्ने । १२. नाक/आँखाबाट खोप दिने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): चल्ला, वाटरर, Vehicle (Diluent), खोप । निर्दिष्ट कार्य (के): नाक/आँखाबाट खोप दिने । स्तर (कति राम्रो): <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । नाक/आँखाबाट खोप दिएको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	नाक/आँखाबाट खोप दिन: <ul style="list-style-type: none"> खोप सम्बन्धी ज्ञान । आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: ड्रपर, Vehicle (Diluent), खोप, पानी ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चल्लालाई बढी तनाव नदिने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १०. छालामा खोप दिने ।

कुल समय : १.१५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. खोपको तयारी गर्ने । ४. चल्लालाई नियन्त्रणमा लिने । ५. खोप लगाउने ठाउँ यकिन गर्ने । ६. छाला समातेर विस्तारै तास्ने । ७. खोप दिने ठाउँमा निडल घोच्ने । ८. निडल छाला र मासुको विचमा परे नपरेको यकिन गर्ने । ९. निडल छाला र मासुको विचमा भए विस्तारै पिस्टन धकेलि छाला मुनि खोप पठाउने । १०. विस्तारै सिरिन्ज निडल फिक्ने । ११. खोप लगाएको ठाउँमा हल्का मालिस गर्ने । १२. छालामा खोप दिने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): चल्ला, सिरिन्ज, Vehicle (Diluent), खोप, आइस बक्स (आइस प्याक सहित), कागज, डटपेन । निर्दिष्ट कार्य (के): छालामा खोप दिने । स्तर (कति राम्रो): <ul style="list-style-type: none"> कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । छालामा खोप दिएको । कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	छालामा खोप दिन: <ul style="list-style-type: none"> खोप सम्बन्धी ज्ञान । आवश्यक सामग्री । पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: सिरिन्ज, Vehicle (Diluent), खोप, आइस बक्स (आइस प्याक सहित), कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चल्लालाई बढी तनाव नदिने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ११. कुखुराको चुच्चो काट्ने ।

कुल समय : १.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.१५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. चुच्चो काट्नु पर्ने कुखुरा यकिन गर्ने । ४. डिविकर बिजुलीमा जोड्ने । ५. डिविकरको स्वीच अन गर्ने । ६. कुखुरालाई नियन्त्रण गर्ने । ७. कुखुराको माथिल्लो चुच्चो एक तिहाई वा दुई तिहाई भाग र तल्लो चुच्चोको एक चौथाई भाग डिविकरको ब्लेड मुनी राख्ने । ८. कुखुराको चुच्चो काट्ने । ९. चुच्चोलाई ५ देखि १० सेकेन्डसम्म ब्लेडमा डाम्ने । १०. कुखुरालाई सुरक्षित साथ छोड्ने । ११. ज्यावल/उपकरण सफा गर्ने । १२. ज्यावल/उपकरण भण्डारण गर्ने । १३. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । १४. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): चल्ला, डिविकर, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): कुखुराको चुच्चो काट्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । • कुखुराको चुच्चो काट्नेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>कुखुराको चुच्चो काट्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> • चुच्चो काट्ने सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: डिविकर, इलेक्ट्रिक स्प्लाइ, कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चल्लालाई बढी तनाव नदिने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १२. कुखुराको कलिङ्ग गर्ने ।

कुल समय : १.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : १५ मिनेट
व्यवहारिक : १.१५ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. उत्पादन दिन थालेको अवधि (समय) यकिन गर्ने । ४. उत्पादन दिने/नदिने प्रत्येक कुखुरा यकिन गर्दै जाने । ५. उत्पादन नदिने कुखुरा छुट्याउदै जाने । ६. कुखुराको कलिङ्ग गर्ने । ७. व्यक्तिगत सरसफाई गर्ने । ८. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): चल्ला, कागज, डटपेन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): कुखुराको कलिङ्ग गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> • कार्य चरणहरू क्रमिक रुपमा सम्पादन भएका । • कुखुराको कलिङ्ग गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>कुखुराको कलिङ्ग गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> • चुच्चो काट्ने सम्बन्धी ज्ञान । • आवश्यक सामग्री । • पूर्व सावधानी ।

ज्यावल तथा उपकरण: कागज, डटपेन ।

सुरक्षा तथा सावधानी: चल्लालाई बढी तनाव नदिने ।

मोड्युल ७: पशु सेवा प्रसार

समय : ५ घण्टा (सै) + २० घण्टा (ब्या) = २५ घण्टा

बर्णन:

यसमा पशु सेवा प्रसारसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु पशु सेवा प्रसारसंग सम्बन्धित निम्न कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्

१. समुह गठन गर्न
२. समुह परिचालन गर्न
३. तरिका प्रदर्शन गर्न
४. नतिजा प्रदर्शन गर्न
५. PRA गर्न
६. पशु मेला प्रदर्शनी संचालन गर्न
७. पोष्टर, पम्प्लेट बनाउन
८. भिलेज प्रोफाइल तयार गर्न
९. तालिम संचालन गर्न
१०. अवलोकन भ्रमण गर्ने/गराउन
११. प्रतिवेदन तयार गर्न ।

कार्यहरु :

१. समुह गठन गर्ने
२. समुह परिचालन गर्ने
३. तरिका प्रदर्शन गर्ने
४. नतिजा प्रदर्शन गर्ने
५. PRA गर्ने
६. पशु मेला प्रदर्शनी संचालन गर्न
७. पोष्टर, पम्प्लेट बनाउने
८. भिलेज प्रोफाइल तयार गर्ने
९. तालिम संचालन गर्ने
१०. अवलोकन भ्रमण गर्ने/गराउने
११. प्रतिवेदन तयार गर्ने ।

कार्य बिश्लेषण
(पशुसेवा प्रसार)

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १. समूह गठन गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. उपयुक्त समुदाय पहिचान गर्ने । ४. समुदायका मानीसहरूको भेला गराउने । ५. भेलामा समूह बारे विस्तृत जानकारी गराउने । ६. भेलाबाट समूहमा रहने व्यक्तिहरूको छनौट गर्ने । ७. समूहमा रहने व्यक्तिहरू मध्ये १ जना समूह अध्यक्ष चयन गराउने । ८. समूहको लागि सचिव, कोषाध्यक्ष क्रमशः १, १ जना चयन गराउने । ९. बाकि व्यक्तिहरू सदस्यको रूपमा रहने गरि समूह गठन गर्ने । १०. सबैपदाधिकारीहरूकाकाम, कर्तव्यरजिम्मेवारबारेजानकारीगराउने । ११. समूहको नियमित बैठक तथा हितकोष बारे निर्णय गर्न सघाउने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): समूह गठन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● समूह गठन गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>समूह गठन गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, रजिष्टर ।

सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: २. समूह परिचालन गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. समूहको नियमित बैठक बस्न सहयोग गर्ने । ४. बैठकमा सबै सदस्यहरूको अनिवार्य उपस्थितिको लागि उत्प्रेरित गर्ने । ५. हितकोष संकलन गर्न लगाउने । ६. संकलित हितकोष परिचालन गर्न लगाउने । ७. विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग समन्वय गराउन सहयोग गर्ने । ८. उन्नत पशु पालन तथा कृषिकार्य गर्न उत्प्रेरित गर्ने । ९. विभिन्न प्रतियोगिताहरूमा भाग लिन लगाउने । १०. सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गर्न लगाउने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): समूह परिचालन गर्ने।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● समूह परिचालन गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>समूह परिचालन गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, रजिष्टर

सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ३. तरिका प्रदर्शन गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. सहभागीहरूलाई भेला गराउने । ४. तरिकाको बारेमा जानकारी दिने । ५. प्रदर्शन पूर्व सबैले हेर्न सक्ने गरि व्यवस्था मिलाउने । ६. चरणबद्ध रूपमा तरिका प्रदर्शन गर्दै जाने । ७. बिच बचमा बुझे नबुझेको बारे सोध्ने । ८. अप्ठ्यारो चरणहरू दोहर्‍याउने । ९. सुरक्षात्मक उपायहरूको जानकारी दिने । १०. आवश्यक भए सहभागी हरुलाई गर्न दिने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<u>अवस्था (दिइएको):</u> कलम, रजिष्टर । <u>निर्दिष्ट कार्य (के):</u> तरिका प्रदर्शन गर्ने । <u>स्तर (कति राम्रो):</u> <ul style="list-style-type: none"> • तरिका प्रदर्शन गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको 	<u>तरिका प्रदर्शन गर्ने</u> <ul style="list-style-type: none"> • आवश्यक सामग्री । • कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, रजिष्टर तथा आवश्यकता अनुसारको समग्री ।
सुरक्षा तथा सावधानी: चोट पटक लाग्न बाट सावधान हुने ।

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ४. नतिजा प्रदर्शन गर्ने ।

कुल समय : २.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. नतिजा प्रदर्शन गर्ने स्थल निर्धारण गर्ने । ४. नतिजा प्रदर्शनको बारेमा सम्बन्धितलाई जानकारी दिने । ५. प्रदर्शन सबैले हेर्न, बुझ्न सक्ने गरि व्यवस्था मिलाउने । ६. सिफारिस अनुसारको मल, विषदीको प्रयोग गर्ने । ७. चरणबद्ध रूपमा नतिजा प्रदर्शन गर्दै जाने । ८. सोको रेकर्ड राख्ने । ९. तुलना गर्नको लागि Control को व्यवस्था गर्ने । १०. अन्त्यमा Control संग तुलना गराई नतिजा प्रदर्शन गर्ने । ११. सुरक्षात्मक उपायहरूको जानकारी दिने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<u>अवस्था (दिइएको):</u> कलम, रजिष्टर । <u>निर्दिष्ट कार्य (के):</u> नतिजा प्रदर्शन गर्ने । <u>स्तर (कति राम्रो):</u> <ul style="list-style-type: none"> • नतिजा प्रदर्शन गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<u>नतिजा प्रदर्शन गर्ने</u> <ul style="list-style-type: none"> • आवश्यक सामग्री । • कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, रजिष्टर तथा आवश्यकता अनुसारको समग्री ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ५. PRA गर्ने ।

कुल समय : २.४० घण्टा
सैद्धान्तिक : ४० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. PRA गर्ने स्थान निर्धारण गर्ने । ४. PRA का Tools निर्धारण गर्ने । ५. सहभागीहरूको भेला गराउने । ६. सहभागीहरू लाई PRA बारे जानकारी गराउने । ७. PRA का Tools प्रयोग गरि आवश्यक नक्सा सहभागि बाट बनाउन सहयोग गर्ने । ८. आवश्यक तथ्याङ्क दिन सहभागिहरूलाई उत्प्रेरित गर्ने । ९. नक्सा तथा तथ्याङ्क रेकर्ड गरि राख्ने । १०. Focus group अन्तरकृया गरि तथ्याङ्क जाँच गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, पेन्सिल, वाल चार्ट, मार्करहरू, स्केल, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): PRA गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● PRA गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>PRA गर्ने</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, पेन्सिल, वाल चार्ट, मार्करहरू, स्केल, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ६. पशु मेला प्रदर्शनी संचालन गर्ने ।

कुल समय : २.४० घण्टा
सैद्धान्तिक : ४० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. प्रदर्शनीको योजना बनाउने । ४. प्रदर्शनी स्थलको निर्धारण गर्ने । ५. प्रदर्शनीको मिति निर्धारण गर्ने । ६. प्रदर्शनी बारे प्रचार प्रसार गर्ने । ७. प्रदर्शनीको तयारी गर्ने । ८. प्रदर्शनका लागि अएका पशु तथा अन्य सामग्री उपयुक्त ढंगल राख्ने । ९. सहज अवलोकनको व्यवस्था मिलाउने । १०. मूल्याङ्कनको व्यवस्था गर्ने । ११. विजयी प्रतियोगीलाई पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने । १२. पशु मेला प्रदर्शनी संचालन गर्ने । १३. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, पेन्सिल, कागज, पोस्टर, पम्पलेट, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पशु मेला प्रदर्शनी संचालन गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पशु मेला प्रदर्शनी संचालन गरेको ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p><u>पशु मेला प्रदर्शनी संचालन</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्यावल तथा उपकरण: कलम, पेन्सिल, पेन्सिल, कागज, पोस्टर, पम्पलेट, रजिष्टर
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ७. पोष्टर, पम्पलेट बनाउने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. विषय वस्तु निर्धारण गर्ने । ४. पोष्टर, पम्पलेटको ले आउट गर्ने । ५. उपयुक्त तस्वीर छनौट गर्ने/बनाउने । ६. उपयुक्त स्लोन/Topic यकिन गर्ने । ७. पोष्टर/पम्पलेटको Consistency समान राख्ने । ८. पोष्टर/पम्पलेटमा उपयुक्त रङ्ग भर्ने । ९. प्रकाशन पूर्व जाँच गराउने । १०. पोष्टर/पम्पलेट प्रकाशन गराउने । ११. पोष्टर पम्पलेट तयार गर्ने । १२. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, पेन्सिल, इरेजर, कागज, स्केल, रङ्गहरू, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): पोष्टर, पम्पलेट बनाउने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पोष्टर पम्पलेट तयार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>पोष्टर पम्पलेट तयारी</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, पेन्सिल, इरेजर, स्केल, कागज, रङ्गहरू, रजिष्टर
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ८. भिलेज प्रोफाइल तयार गर्ने ।

कुल समय : १.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. भिलेज प्रोफाइल तयार गर्ने क्षेत्र निर्धारण गर्ने । ४. संकलित पुराना तथ्याङ्क अध्ययन गर्ने । ५. उक्त क्षेत्रको आवश्यक तथ्याङ्क संकलन गर्ने । ६. संकलित तथ्याङ्कको विश्लेषण/तालीकाकरण गर्ने । ७. उपयुक्त ढाँचामा तथ्याङ्क प्रस्तुतिकरण गर्ने । ८. आवश्यक चार्ट तथा Graph हरु तयार गर्ने । ९. निर्धारित ढाँचामा प्रोफाइल तयार गर्ने । १०. भिलेज प्रोफाइल तयार गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (दिइएको): कलम, पेन्सिल, इरेजर, कागज, स्केल, रङ्गहरू, रजिष्टर ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): भिलेज प्रोफाइल तयार गर्ने</p> <p>स्तर (कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भिलेज प्रोफाइल तयार गरेको । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको । 	<p>भिलेज प्रोफाइल तयार गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक सामग्री । ● कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, पेन्सिल, इरेजर, स्केल, कागज, रङ्गहरू, रजिष्टर
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ९. तालिम संचालन गर्ने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. तालीमको विषय निर्धारण गर्ने । ४. तालीमको लागी सहभागी छनौट गर्ने । ५. तालीमको लागी स्थान निर्धारण गर्ने । ६. तालीमको लागी आवश्यक सामग्री (Media) तयार गर्ने । ७. तालीमको मिति र समय बारे सहभागीलाई जानकारी गराउने । ८. तालीमको मिति र समय बारे प्रशिक्षकलाई जानकारी गराउने । ९. खाजा तथा अन्य आवश्यक व्यवस्था मिलाउने । १०. निश्चित समयमा तालीम संचालन गर्ने । ११. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): कलम, पेन्सिल, इरेजर, कागज, स्केल, मार्कर, कापी, रजिष्टर । निर्दिष्ट कार्य (के): तालीम संचालन गर्ने स्तर (कति राम्रो): • तालीम संचालन गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको ।	<u>तालीम संचालन</u> • आवश्यक सामग्री । • कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, पेन्सिल, इरेजर, स्केल, कागज, मार्कर, कापी, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: १०. अवलोकन भ्रमण गर्ने/गराउने ।

कुल समय : २.३० घण्टा
सैद्धान्तिक : ३० मिनेट
व्यवहारिक : २ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. अवलोकन भ्रमणको योजना बनाउने । ४. अवलोकन भ्रमणको स्थान निर्धारण गर्ने । ५. अवलोकन भ्रमणको लागी सहभागी छनौट गर्ने । ६. भ्रमण गरिने संस्थालाई पूर्व जानकारी गराउने । ७. भोजन तथा आवासको व्यवस्था गर्ने । ८. यातायातको व्यवस्था गर्ने । ९. सहभागीको लागी मसलन्दको व्यवस्था गर्ने । १०. प्राथमिक उपचारको किटको व्यवस्था गर्ने । ११. निश्चित समयमा भ्रमण संचालन गर्ने । १२. भ्रमणको समिक्षा गर्ने । १३. सम्बन्धित संस्थालाई धन्यवादको पत्र पठाउने । १४. अवलोकन भ्रमण गर्ने/गराउने । १५. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): कलम, कापी, रजिष्टर । निर्दिष्ट कार्य (के): अवलोकन भ्रमण गर्ने/गराउने स्तर (कति राम्रो): • अवलोकन भ्रमण गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको ।	<u>अवलोकन भ्रमण गर्ने/गराउने</u> • आवश्यक सामग्री । • कार्य सम्पादनको अभिलेख

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, कापी, रजिष्टर ।
सुरक्षा तथा सावधानी:

कार्य विश्लेषण

निर्दिष्ट कार्य: ११. प्रतिवेदन तयार गर्ने ।

कुल समय : १.२० घण्टा
सैद्धान्तिक : २० मिनेट
व्यवहारिक : १ घण्टा

क्रियाकलापका चरणहरू	प्राविधिक क्रियाकलापका उद्देश्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान
१. आवश्यक प्रशिक्षण लिने । २. आवश्यक सामग्री संकलन गर्ने । ३. आवश्यक तथ्याङ्क संकलन गर्ने । ४. सरोकार वाला संग बुझ्ने । ५. निर्धारित ढाँचामा प्रतिवेदन तयार गर्ने । ६. बिज्ञ संग आवश्यक परामर्श लिने । ७. आवश्यक चार्टहरू प्रस्तुत गर्ने । ८. प्रतिवेदन तयार गर्ने । ९. कार्य सम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था (दिइएको): कलम, कागज, कम्प्युटर, कापी, रजिष्टर निर्दिष्ट कार्य (के): प्रतिवेदन तयार गर्ने । स्तर (कति राम्रो): • प्रतिवेदन तयार गरेको । • कार्य सम्पादनको अभिलेख राखिएको	प्रतिवेदन तयार गर्ने • आवश्यक सामग्री । • कार्य सम्पादनको अभिलेख ।

ज्याबल तथा उपकरण: कलम, कापी, रजिष्टर, कागज, कम्प्युटर ।

सुरक्षा तथा सावधानी:

मोड्युल ८: सञ्चार तथा ब्यवसायिक बिकास सब मोड्युल ८.१: सञ्चार

समय : ४ घण्टा (सै) + ६ घण्टा (ब्या) = १० घण्टा

वर्णन:

यो मोड्युलमा सञ्चार सम्बन्धी आवश्यक ज्ञान तथा सीप समावेश गरिएको छ ।

उद्देश्यहरु :

यो मोड्युलको समापनपछि प्रशिक्षार्थीहरु निम्न कार्य समर्थ हुनेछन् ।

१. सहकर्मीसंग संचार गर्न
२. सुपरिवेक्षकसँग सञ्चार गर्न
३. रोजगारदातासँग सञ्चार गर्न
४. ग्राहकसंग संचार गर्न
५. व्यावसायिक संघ संस्थासित सञ्चार गर्न ।

कार्यहरु :

१. सहकर्मीसंग संचार गर्ने
२. सुपरिवेक्षकसँग सञ्चार गर्ने
३. रोजगारदातासँग सञ्चार गर्ने
४. ग्राहकसंग संचार गर्ने
५. व्यावसायिक संघ संस्थासित सञ्चार गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

क्र. सं	कार्यहरु	अन्तिम कार्य संपादन सूचक उद्देश्य	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान	समय घण्टामा		
				सै	प्र	जम्मा
१	सहकर्मीहरुसँग सञ्चार गर्ने ।	<p>अवस्था (दिइएको): सहकर्मी, फोन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): सहकर्मीहरुसँग सञ्चार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो) :</p> <ul style="list-style-type: none"> शिष्टाचारका शब्द र व्यवहारको प्रदर्शन भएको । समान्त पूर्वक विचारको आदानप्रदान भएको । पेशागत समस्या, विचार र अवसरहरु बारे खुल्ला वार्तालाप भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> सहकर्मीसँग संबन्ध कायम गर्नाको महत्व । सहकर्मीसँग सञ्चार गर्नाको उद्देश्य । सहकर्मी सञ्चार गर्ने विधि । 	०.५०	१	१.५
२	सुपरिवेक्षकसँग सञ्चार गर्ने ।	<p>अवस्था (दिइएको) : सुपरीवेक्षक, फोन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): सुपरिवेक्षकसँग सञ्चार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो) :</p> <ul style="list-style-type: none"> शिष्टाचारयुक्त शब्द र हाउ भाउ युक्त वार्ता भएको । चुस्त तवरले आवश्यकताको प्रस्तुति र कार्य तत्परता स्पष्ट भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> सुपरिवेक्षकसँग सुसम्बन्ध कायम गर्नाको आवश्यकता । सुपरिवेक्षकसँग सञ्चार गर्ने विधि । 	०.५०	१	१.५
३	रोजगारदातासँग सञ्चार गर्ने ।	<p>अवस्था (दिइएको) : रोजगारदातासँग भेट ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): रोजगारदातासँग सञ्चार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो) :</p> <ul style="list-style-type: none"> गर्नुपर्ने कार्यको आदेश माग भएको रोजगारदाताको आवश्यकता अनुसार कार्य प्रगति रिपोर्ट गरिएको । रोजगारदाताको अनुमति विचार सकारात्मक भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> रोजगारदातासँगको सञ्चारको आवश्यकता । रोजगारदातासँग सञ्चार गर्नाको उद्देश्य । रोजगारदातासँग सञ्चार गर्ने विधि । 	०.४०	१	१.५
४	ग्राहकसँग सञ्चार गर्ने	<p>अवस्था (दिइएको) : ग्राहकसँग भेट ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): ग्राहकसँग सञ्चार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो) :</p> <ul style="list-style-type: none"> गर्नुपर्ने कार्यको आदेश माग भएको । ग्राहकको आवश्यकता अनुसार कार्य प्रगति रिपोर्ट गरिएको । ग्राहकको अनुमति विचार सकारात्मक भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ग्राहकसँगको सञ्चारको आवश्यकता । ग्राहकसँग सञ्चार गर्नाको उद्देश्य । ग्राहकसँग सञ्चार गर्ने विधि । 	०.५०	१.३०	२
५	व्यावसायिक संघ संस्था एवं पशु चिकित्सालयमा सञ्चार गर्ने	<p>अवस्था (दिइएको) : व्यावसायिक संघ संस्था, फोन, भेटघाट, पशु चिकित्सालय, पत्राचार, संलग्नता ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य (के): व्यावसायिक संघ संस्था एवं पशु चिकित्सालयसँग सञ्चार गर्ने ।</p> <p>स्तर (कति राम्रो) :</p> <ul style="list-style-type: none"> शिष्टाचारयुक्त शब्द र हाउ भाउ युक्त वार्ता भएको । चुस्त तवरले आवश्यकताको प्रस्तुति र कार्य तत्परता स्पष्ट भएको । व्यावसायिक संघ संस्था एवं पशु चिकित्सालयमा भेटघाट, संलग्नता, समन्वय र विचार सकारात्मक भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> व्यावसायिक संघ संस्था एवं पशु चिकित्सालयमा सुसम्बन्ध कायम गर्नाको आवश्यकता व्यावसायिक संघ संस्था एवं पशु चिकित्सालयमा सञ्चार गर्ने विधि । 	०.५०	१	१.३०
जम्मा				४	६	१०

सब मोड्युल ८.२: व्यवसायिकता विकास

समय : ४ घण्टा (सै) + ६ घण्टा (ब्या) = १० घण्टा

वर्णन :

यो मोड्युलमा पेशागत ब्यावसायिकता विकास सम्बन्धी आवश्यक पर्ने ज्ञान तथा सीप समावेश गरिएको छ ।

उद्देश्यहरू :

यो मोड्युलको समापनपछि, प्रशिक्षार्थीहरू निम्न कार्य समर्थ हुनेछन् ।

१. इन्टरनेट ब्राउज गर्न
२. तालीममा सहभागी हुन
३. कार्यशाला/सेमिनार कार्यशालाहरूमा भाग लिन
४. संबन्धित सामग्रीहरू (पत्रपत्रिका, पुस्तिका, ब्रोशियर आदि) को अध्ययन गर्न
५. श्रव्य दृश्य सामग्रीहरूको अवलोकन गर्न
६. पशु चिकित्सालयको अवलोकन गर्न
७. विषय विज्ञसँग कार्य गर्न ।

कार्यहरू :

१. इन्टरनेट ब्राउज गर्ने
२. तालीममा सहभागी हुने
३. कार्यशाला/सेमिनार कार्यशालाहरूमा भाग लिने
४. संबन्धित सामग्रीहरू (पत्रपत्रिका, पुस्तिका, ब्रोशियर आदि) को अध्ययन गर्ने
५. श्रव्य दृश्य सामग्रीहरूको अवलोकन गर्ने
६. पशु चिकित्सालयको अवलोकन गर्ने
७. विषय विज्ञसँग कार्य गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

क्र. सं.	कार्यहरू	अन्तिम कार्य संपादन सूचक उद्देश्य	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान	समय घण्टामा		
				सै	प्र	जम्मा
१.	इन्टरनेट ब्राउज गर्ने ।	अवस्था दिइएको): इन्टरनेट प्रयोगको सुविधा । निर्दिष्ट कार्य(के): इन्टरनेट ब्राउज गर्ने । स्तर(कति राम्रो): इन्टरनेट ब्राउज गरी पशुसेवा सम्बन्धि थप ज्ञान र सीप प्राप्त गरेको ।	●इन्टरनेट ब्राउजको महत्व ●महत्वपूर्ण साइटहरू ब्राउज गर्ने विधि	१	१	२
२.	तालीममा सहभागी हुने ।	अवस्था दिइएको): तालीम प्रदायक संस्थाहरू । निर्दिष्ट कार्य(के): तालीममा सहभागी हुने । स्तर(कति राम्रो): पशुसेवा सम्बन्धी तालीम दिने विभिन्न तालीम प्रदायक संस्थाहरू खोजि गरेको ।	●तालीम कार्यक्रमको सूची प्राप्त गर्ने विधि ●सञ्चार र सम्बन्ध कायम गर्ने विधि	०.३०	१	१.३०
३.	कार्यशाला/सेमिनार कार्यशालाहरूमा भाग लिने ।	अवस्था दिइएको): तालीम/सेमिनार कार्यशाला । निर्दिष्ट कार्य(के): तालीम/सेमिनार कार्यशालाहरूमा भाग लिने । स्तर(कति राम्रो): तालीम, सेमिनार तथा कार्यशालामा सक्रियताका साथ सहभागिता जनाएको ।	●तालीम/ सेमिनार कार्यशालाहरूमा भाग लिनाको उद्देश्य ●तालीम/ सेमिनार कार्यशालाबाट फाइदा लिने तरिका	०.३०	१	१.३०
४.	संबन्धित सामग्रीहरू (पत्रपत्रिका, पुस्तिका, ब्रोशियर आदि) को अध्ययन गर्ने ।	अवस्था दिइएको): संबन्धित पुस्तक ब्रोशियर । निर्दिष्ट कार्य(के): संबन्धित सामग्रीहरू (पत्रपत्रिका, पुस्तिका, ब्रोशियर आदिको अध्ययन गर्ने । स्तर(कति राम्रो): अध्ययन गरेका कागजबाट कार्य क्षेत्रमा लागू हुने कुरा प्रस्तुत गरिएको ।	● ब्रोशियर लगायत अन्य सामग्रीको अध्ययनको आवश्यकता ● अध्ययन गर्ने विधि	०.३०	१	१.३०
५.	श्रव्य दृश्य सामग्रीहरूको अवलोकन गर्ने ।	अवस्था दिइएको): श्रव्य दृश्य सामग्री । निर्दिष्ट कार्य(के): श्रव्य दृश्य सामग्रीहरूको अवलोकन गर्ने । स्तर(कति राम्रो): विभिन्न श्रव्य दृश्य सामग्रीहरूको अध्ययन गरी आफूलाई चुस्त दुरुस्त बनाएको ।	● श्रव्य दृश्य सामग्री अवधारण ● श्रव्य दृश्य सामग्री अवलोकन, काम, फाइदा	०.३०	१	१.३०

६.	पशु चिकित्सालय तथा फर्मको अवलोकन गर्ने ।	<p>अवस्था दिइएको): नयाँ नयाँ पशु चिकित्सालय, तथा फर्मको पहिचान तथा अवलोकन ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के): पशु चिकित्सालय तथा फर्मको अवलोकन गर्ने ।</p> <p>स्तर(कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नयाँ नयाँ पशु चिकित्सालय तथा फर्मको अध्ययन भ्रमणगरी आफूलाई चुस्त दुरुस्त बनाएको । ● नयाँ नयाँ प्रविधि र ज्ञान आर्जन गरि आफ्ना व्यवसायमा लागु गर्न सफल भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● पशुसेवा प्रविधि अवधारण ● पशु चिकित्सालय तथा फर्मको अवलोकनबाट फाइदा 	०.३०	०.३०	१
७.	विषय विज्ञसँग कार्य गर्ने ।	<p>अवस्था दिइएको): विषय विज्ञ संग संगै काम गर्ने बातावरण ।</p> <p>निर्दिष्ट कार्य(के): विषय विज्ञसँग कार्य गर्ने ।</p> <p>स्तर(कति राम्रो):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सक्रियताका साथ काममा सहभागिता जनाएको । ● नयाँ नयाँ प्रविधि र ज्ञान आर्जन गरि आफ्नो काममा लागु गर्न सफल भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● नयाँ नयाँ प्रविधि अवधारण ● विषय विज्ञसँग काम गर्दाको फाइदा 	०.३०	०.३०	१
		जम्मा		४	६	१०

कार्य विश्लेषण

मोड्यूल : ९: उद्यमशीलता बिकास (Entrepreneurship Development)

समय : १८ घण्टा (सै) + २२ घण्टा (व्या) = ४० घण्टा

Course description:

This course is designed to impart the knowledge and skills necessary for micro enterprise startup. The entire course intends to provide basics of entrepreneurial characteristics, finding viable business idea and developing business plan.

Course objectives:

After completion of this course students will be able to:

1. Understand concept of entrepreneurship and business
2. Explore viable business idea
3. Learn to prepare business plan

SN	Task statements	Related technical knowledge	Time (hrs)		
			T	P	Tot.
1.	State the concept of entrepreneurship/ business/enterprises	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction to entrepreneurship • Classification of enterprises • Benefits of self employment 	2		2
2.	Grow entrepreneurial attitudes	<ul style="list-style-type: none"> • Wheel of success • Risk taking attitude 	3		3
3.	Generate viable business ideas	<ul style="list-style-type: none"> • Business idea generation • Evaluation of business ideas • Creativity and innovation 	3		3
4.	Prepare business plan	<ul style="list-style-type: none"> • Concept of market and marketing • Description of product or service • Selection of business location • Estimation of market share • Promotional measures • Required fixed assets and cost • Required raw materials and costs • Operation process flow • Required human resource and cost • Office overhead and utilities • Working capital estimation • Unit price calculation • Cost benefit analysis • Information collection guidelines 	9	20	29
5.	Prepare basic business records	<ul style="list-style-type: none"> • Day book • Payable & receivable account 	1	2	3
Total:			18	22	40

Text book:

- क) प्रशिक्षकहरूका लागि निर्मित निर्देशिका तथा प्रशिक्षण सामग्री, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्, २०६९
 ख) प्रशिक्षार्थीहरूका लागि निर्मित पाठ्यसामग्री तथा कार्यपुस्तिका, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् (अप्रकाशित), २०६९

Reference book:

Entrepreneur's Handbook, Technonet Asia, 1981

व्यवसायमा आवश्यक तालीम गुणस्तर सूचक

प्रशिक्षणको पेसा : सामुदायिक पशुसेवा सहायक प्राविधिक (Community Livestock Assistant Technician)

अवधि : ५२० घन्टा (आधारभूत)

समूहको आकार : २० प्रशिक्षार्थी

क्र.सं.	मापक/विधि	सूचकाङ्क(अनिवार्य)	सूचकाङ्क (भएमा राम्रो)
१.	प्रशिक्षणस्थलमा हनुपने विशेष आवश्यकता	<ul style="list-style-type: none"> विद्युत आपूर्ति शतप्रतिशत व्यावहारिक सिकाइ वातावरण 	<ul style="list-style-type: none"> थप इन्भटर वा जेनेरेटर
२.	कक्षाकोठा र बस्ने तथा लेख्ने सुविधा (फर्निचर)	<ul style="list-style-type: none"> एउटा कक्षाकोठा (२० वर्ग मी.) 	
३.	प्रयोगशाला (पशु फर्म) र बस्ने तथा लेख्ने सुविधा (फर्निचर)	<ul style="list-style-type: none"> क्षेत्रफल कम्तीमा २० वर्ग मी. (पूर्ण आयताकार आकारको) हरेक प्रशिक्षार्थीलाई पुग्ने किसिमका औजारहरु, उपकरणहरु र अन्य सामग्रीहरु कम्तिमा एक वटा भित्ते घडी कोठाको दुवैतिर पर्याप्त मात्रामा ऐना फिट गरिएको, ऐनामा सजिलो संग हरेर प्रशिक्षार्थीलाई सिक्न र सिकाउन सक्ने अवस्था सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक कक्षा भिन्न भिन्न पर्याप्त प्रकाश र हावा खेल्ने कोठा 	<ul style="list-style-type: none"> ८० वर्ग मी. क्षेत्रफलको कोठा फेसियल र कटिङ्गलाई छुट्टाछुट्टै कोठा औजार, उपकरण तथा सामग्रीहरुका लागी छुट्टै कोठाभित्र च्याकमा सजाइएको। टिभी र भिडियो
४.	व्यावसायिक स्वास्थ्य र सुरक्षा	<ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक प्रशिक्षार्थीलाई एक-एकवटा माक्स र एप्रोन प्राथमिक उपचार किट बाकस सुरक्षासँग सम्बन्धित जानकारीहरु 	<ul style="list-style-type: none"> आगो नियन्त्रण गर्ने मेसिन (कम्तीमा एउटा) आगोलागेको जानकारीदिनयन्त्र
५.	प्रशिक्षकहरु	<ul style="list-style-type: none"> २ जना प्रशिक्षक सामुदायिक पशुसेवा प्राविधिक तह-घ को सीप परिक्षा उत्तीर्ण र कम्तिमा २ वर्षको अनुभव वा भि.जे.टि. र कम्तिमा १ वर्षको कार्य अनुभव भएको। भि.जे.टि.ए. र कम्तिमा ५ वर्षको कार्य अनुभव भएको। 	<ul style="list-style-type: none"> प्रमुख प्रशिक्षक १ जना र सहायक प्रशिक्षक २ जना
६.	प्रशिक्षार्थीहरु	<ul style="list-style-type: none"> न्यूनतम दश कक्षा उत्तीर्ण गरी ३ वर्षको पशुसेवा प्राविधिकको अनुभव प्राप्त व्यक्तिहरु वा सीप तह-१ उत्तीर्ण गरेका व्यक्तिहरु। 	एस.एल.सी. उत्तीर्ण
७.	औजार तथा उपकरणहरु	<ul style="list-style-type: none"> नत्थी गरिएको सूचीअनुसार (पेज नं. १२१ र १२२) 	
८.	कार्यस्थलमा व्यावहारिक सिपको प्रयोग	<ul style="list-style-type: none"> वास्तविक कार्यक्षेत्रमा क्षमता/सिपको प्रदर्शन गर्ने गरी भ्रमण 	<ul style="list-style-type: none"> कार्य क्षेत्रमा ६ हप्ताको व्यावहारिक कक्षा
९.	मूल्याङ्कन	<ul style="list-style-type: none"> सबै योजनाको लागि मूल्याङ्कन मापक योजनाअनुसारको मूल्याङ्कन प्रणाली 	
१०.	प्रयोग हुने सामग्रीहरु	<ul style="list-style-type: none"> नत्थी गरिएको सूचीअनुसार 	

सामान्य गुणस्तर सूचक

उपलब्धि तह

क्र.सं	मापक	उद्देश्य प्रमाणीकरण हुने सूचक	प्रमाणीकरणको साधन
१.	श्रम बजारमा तालिमको आवश्यकता छनोट गर्ने विधि/उपाय	तालिमको आवश्यकता निर्धारण, द्रुत बजार सम्भावना सर्वेक्षण वा अन्य उपयुक्त विधि अवलम्बन गरी कम्तीमा वर्षको एकपटक स्थानीय बजारमा माग हुने दक्ष/सिपयुक्त कामदारका लागि आवश्यक तालिम प्रतिबिम्बित हुनेगरी बजार अवलोकनमार्फत सम्भावना पत्ता लगाइन्छ ।	टिएमए अथवा द्रुतबजार सर्वेक्षण प्रतिवेदन
		टी.र ई. उद्योग वाणिज्य सङ्घका कार्यालयमा नियमित भेटनुका साथै स्थानीय उद्योग व्यवसायी र ठूला उद्योगपतिको प्रतिनिधिसमेत स्थानीय रूपमा रोजगारी उपलब्ध गराउने विषयका बैठकमा सहभागी हुनेछन् र तालिमबारे समीक्षा गर्छन् ।	बैठकको सङ्ख्या, सहभागीहरूको नामावली र बैठकपुस्तिका
२.	भिएसटीमा राम्रो पहुँचका लागि प्रयोग गरिएको योजनाहरू	तालिमसम्बन्धी आवश्यकताका सूचना स्थानीय पत्रपत्रिका र एफएमलगायत आमसञ्चारका माध्यमबाट व्यापक प्रसारण गरिन्छन् । साथै यस्ता स्थानीय एफएम, पोस्टर र स्थानीय सामुदायिक कार्यकर्तासमेतको माध्यमबाट घोषणा गरिन्छ ।	सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण भएका सूचनाका विषयहरू र प्रसारण संख्या
		प्रशिक्षार्थीहरू कार्यक्रमको प्रशिक्षार्थी छनोट निर्देशिकामा उल्लेख भएको विधि अपनाइ छनोट गरिन्छ ।	छनोट प्रक्रिया र छनोट गरिएका तालिम लिने व्यक्तिहरूको जानकारी, योग्यता र सूची
३.	तालिमसम्बन्धी पाठ्यक्रम र तालिम पुस्तिकाको उपलब्धता	सिटिइभिटीद्वारा गुणस्तर कायम गरी बनाइएको पाठ्यक्रम प्रशिक्षकहरूलाई उपलब्ध गराइन्छ ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन
		तालिम पुस्तिका तथा तालिम सामग्रीहरू सिटिइभिटीको स्तरीय पाठ्यक्रमलाई आधार मानी निर्माण गरिन्छ । यसलाई स्थानीय श्रम बजारअनुकूलको बनाइन्छ ।	तालिम पुस्तिका/अन्य साधन
४.	तालिम दिने व्यक्तिहरूको छनोट	कम्तीमा दुइ वटा	तालिमकर्ताहरूको विस्तृत जानकारी तालिम अवलोकन प्रतिवेदन
		दुईजना प्रशिक्षकमध्ये कम्तीमा एकजनाले प्रावधान भएसम्म भि.जे.टि. र कम्तीमा १ वर्षको सम्बन्धित व्यवसायको कार्य अनुभव भएको अथवा सिप परीक्षा तह ३ उत्तीर्ण गरी सम्बन्धित विषयमा तीन वर्षको कार्य अनुभव भएको अथवा भि.जे.टि.ए. र कम्तीमा ५ वर्षको सम्बन्धित व्यवसायको कार्य अनुभव भएका हुनु पर्नेछ ।	सबै तालिमकर्ताहरूको विस्तृत जानकारी
		त्यस्तै दुईजना प्रशिक्षकमध्ये कम्तीमा एकजनाले निर्धारित पाँचदिने प्रशिक्षार्थी प्रशिक्षक तालिम सफलतापूर्वक सम्पन्न गरेको हुनुपर्ने र आधारभूत/प्रारम्भिक सिप तहका लागि राष्ट्रिय रूपमा प्रतिष्ठित संस्था जस्तै- टिआइटीआईबाट चारदिने तालिम सम्पन्न गरेको हुनुपर्ने ।	सबै तालिमकर्ताहरूको विस्तृत जानकारी
		समग्र कार्यक्रम तालिमको पाठ्यक्रम र तालिम सामग्रीहरूबारे तालिम हनुअघि नै तालिमका सबै प्रशिक्षकहरूलाई अभिमुखीकरण तालिम दिइन्छ ।	तालिम अगाडिको अभिमुखीकरण प्रतिवेदन
५.	नियमित तालिम व्यवस्थापन	तालिमको सुरुआत, अन्त्य, कार्यगत तालिम, पदस्थापन योजना, सिप परीक्षण मिति, रोजगारी स्थापना सम्बन्धी योजना र तालिमपछिको सहयोग योजनाजस्ता विषयहरूलाई समेटेर उपयुक्त समयमा तालिम पात्रोको निर्माण हुने ।	तालिम पात्रो

प्रक्रियागत तह

क्र.सं	मापक	उद्देश्य प्रमाणीकरण हुने सूचक	प्रमाणीकरणको साधन
१.	तालिममा सहभागिता	प्रशिक्षाथीहरू लिंग, जाती, जनजाती, शिक्षाको तह र भौगोलिता लगायत समग्र क्षेत्रहरू र त्यो सम्बन्धित योग्य एवम् सम्बन्धित क्षेत्रको लक्षित समूहलाई ध्यानमा राखेर छानिन्छ ।	तालिम लिनेहरूको सूची
		एउटा समूहमा बढीमा २० जना	तालिम लिनेहरूको सूची तालिम अवलोकन प्रतिवेदन
		कम्तीमा ८०% प्रशिक्षाथीहरू तालिमको पूरा अवधीभर उपस्थित हुनपर्ने ।	सहभागीहरूको हाजिरी पुस्तिका, तालिम अवलोकन प्रतिवेदन
२.	तालिमकर्ताको संलग्नता	प्रशिक्षार्थी र प्रशिक्षकको अनुपात सैद्धान्तिक तालिमको अवधिमा बढीमा २० जना प्रशिक्षार्थी = एकजना प्रशिक्षक र व्यावहारिक तालिमको अवधिमा १० जना प्रशिक्षार्थी = एकजना प्रशिक्षक हुनुपर्ने ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन तालिम सत्र योजना
३.	भौतिक साधन	तालिम कार्यक्रमको दस्तावेजमा उल्लेख भएअनुसारको भौतिक सुविधा पर्याप्त मात्रामा उपलब्ध हुनुपर्ने । नियमित पानी र हात धुने साबुनसहितका पुरुष र महिला शौचालय छुट्टाछुट्टै व्यवस्था हुनपर्छ ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन
		सबैखाले सामग्री र मेसिनहरूको प्रयोग गर्दा अवलम्बन गर्ने सुरक्षा विधिहरूको व्यवस्था, सुरक्षासँग सम्बन्धित जानकारी र त्यससँग सम्बन्धित वस्तुहरूको सूची कार्यशाला तथा प्रयोगशालामा टाँसिएको हुनपर्छ । प्रशिक्षार्थी एवम् प्रशिक्षकहरूलाई स्वास्थ्य र सुरक्षाको उपायहरूबारे निर्देशन दिइन्छ । प्राथमिक उपचार बाकस नियमित रूपमा (औषधीसहित) सम्बन्धित कक्षमा उपलब्ध रहन्छ । साथै, त्यो बाकसमा प्राथमिक उपचारसँग सम्बन्धित चिह्न पनि स्पष्ट रूपमा लेखिन्छ । प्रशिक्षाथीहरूलाई कसरी प्राथमिक उपचार गर्ने भन्ने विधिको जानकारी गराइन्छ ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन तालिम सत्र योजना
४.	व्यावहारिक तालिमसम्बन्धी व्यवस्था	सैद्धान्तिक कक्षा र व्यावहारिक कक्षाको अनुपात २० सैद्धान्तिक कक्षा = ८० व्यावहारिक कक्षा हुन्छ ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन तालिम सत्र योजना
		प्रत्येक प्रशिक्षाथीहरूले आ-आफ्नो व्यवसायसँग सम्बन्धित साधन/मेसिनहरूमा मात्रै आफ्नो अभ्यास र अन्य काम गर्नुपर्छ । साथै, अन्य सामग्री पेसा/सिपसँग सम्बन्धित रही वर्गीकरण गरेर राखिएको क्षेत्रमा गुणस्तर निर्धारण हुनेगरी सोही स्थानमा सबै प्रशिक्षार्थीले सम्बन्धित रही काम गरेको हुनुपर्छ ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन तालिम सत्र योजना
		स्तरीय पाठ्यक्रमबमोजिम सबै प्रशिक्षार्थी कार्यगत तालिम, औद्योगिक अभ्यास, सिप प्रदर्शन भ्रमणलगायत गतिविधिमा अनिवार्य सहभागी हुनुपर्छ ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन कार्यगत तालिम पदस्थापनको औद्योगिक अभ्यास र सिप प्रदर्शन भ्रमणको सूची
५.	नरम तथा व्यावसायिक सिप तालिमको व्यवस्था	सबै प्रशिक्षार्थीलाई श्रमअधिकार, एचआइभी/एड्स, प्रजनन स्वास्थ्य, व्यवसायिक सिप तालिम, जीवनोपयोगी तालिम र वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी अभिमुखीकरणजस्ता आफ्नो आवश्यकताअनुसारका तालिममा पहुँच पुऱ्याइन्छ ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन तालिम सत्र योजना

क्र.सं	मापक	उद्देश्य प्रमाणीकरण हुने सूचक	प्रमाणीकरणको साधन
६.	तालिम दिने योजना तथा त्यसलाई लागू गर्ने विधि	सम्पूर्ण तालिम कार्यविधि तालिम पात्रोअनुसार नै लागू गरिन्छ ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन तालिम पात्रो
		पाठ्यक्रम र तालिम पात्रोअनुसार तालिमको दैनिक पाठयोजना बनाइन्छ र त्यससम्बन्धी दैनिक कार्य पुस्तिकाको व्यवस्था हुनुपर्छ ।	तालिम अवलोकन प्रतिवेदन
		सिटिइभिटीबाट गुणस्तर कायम गरी निर्धारण गरिएको पाठ्यक्रमलाई तालिममा लागू गरिन्छ र त्यसै अनुसार बनाइएको तालिमपुस्तिकालाई प्रशिक्षक र प्रशिक्षार्थीहरूले प्रयोग गर्छन् ।	तालिम सत्र योजना, तालिम गतिविधि, अवलोकन प्रतिवेदन
७.	पदस्थापन र सरसल्लाह सम्बन्धी सहयोगको व्यवस्था	रोजगारीको पदस्थापना र अन्य स्थान विशेष सल्लाहहरू उपयुक्त कर्मचारीहरूद्वारा पर्याप्त मात्रामा उपलब्ध गराइन्छ ।	अवलोकनप्रतिवेदन
		प्रशिक्षार्थी छनोट गर्न र सिप परीक्षाको लागि रोजगारदाताहरू मध्येका विशिष्ट र सम्बन्धित क्षेत्रमा विशिष्टता हासिल गरका दक्ष व्यक्तिहरूलाई सामेल गराइन्छ । रोजगारदाताहरूले नै कार्यगत तालिमको सुविधा उपलब्ध गराउँछन् । सफल प्रशिक्षार्थीहरूलाई तालिमपछि तत्काल रोजगारी उपलब्ध गराइन्छ ।	अवलोकन प्रतिवेदन, रोजगारी र आम्दानी प्रमाणीकरण प्रतिवेदन
		सफल प्रशिक्षार्थीहरूलाई ऋण सुविधा र व्यवसाय स्थापना गर्न आवश्यक पर्ने 'सिड मनी' उपलब्ध गराई उद्योग व्यवसायको स्थापना र प्रवर्द्धन गराउन उनीहरूलाई तालिमपछि आर्थिक कारोबार गर्ने संस्थाहरूसँग सम्बन्ध स्थापना गराई सहयोग प्रदान गर्ने ।	अवलोकन प्रतिवेदन, तालिम दिनु संस्था र वित्तिय संस्थाहरूबीचको करारपत्र

परिणाम/उपलब्धि तह

क्र.सं	मापक	उद्देश्य प्रमाणीकरण हुने सूचक	प्रमाणीकरणको साधन
१.	तालिम पूरा गर्ने दर	प्रशिक्षार्थीमध्ये १० प्रतिशतभन्दा बढीले तालिमअधुरो पारी बिचमा नछोड्ने	प्रशिक्षार्थीहरूको सूची
२.	क्षमता/सिप परीक्षा	कम्तीमा ९० प्रतिशतभन्दा बढीले तालिम पूरा गरी सिप परीक्षा दिने	एनएसटिबी सिप परीक्षाको परिणाम
		कम्तीमा ८० प्रतिशत प्रशिक्षार्थीहरूले सिप परीक्षा उत्तीर्ण गर्नुपर्ने	एनएसटिबी सिप परीक्षाको परिणाम
३.	सफल प्रशिक्षार्थीहरूको पदस्थापन दर	प्रत्येक तालिमबाट सफल ६० प्रतिशत प्रशिक्षार्थीलाई रोजगारीको व्यवस्था भएको/रोजगारी पाएका छन् ।	आम्दानी प्रमाणीकरण प्रतिवेदन / ट्रेसर अध्ययन प्रतिवेदन
		रोजगार पाएका प्रशिक्षार्थीहरूले विशेष रूपमा व्यवस्था गरिएको वर्गीकरण (यदि गरेको भएमा) अनुसारको सामान्य अवस्थाको आम्दानी गरेका छन् ।	आम्दानी प्रमाणीकरण प्रतिवेदन / ट्रेसर अध्ययन प्रतिवेदन
४.	तालिमबाट प्राप्त सिपहरूको कार्यस्थलमा भएको प्रयोग बारे	९० प्रतिशत जागिरमा संलग्न प्रशिक्षार्थीहरूले आफ्नो सिपसँग सम्बन्धित व्यावसायिक तालिममा संलग्न भएको हुनुपर्छ ।	आम्दानी प्रमाणीकरण प्रतिवेदन / ट्रेसर अध्ययन प्रतिवेदन
		कम्तीमा ८० प्रतिशत रोजगारमा संलग्न प्रशिक्षार्थीहरू आफ्नो कामप्रति सन्तुष्ट रहेको साथै ६० प्रतिशत रोजगारदाताहरू प्रशिक्षार्थीहरूको कार्यबाट सन्तुष्ट रहेको देखिन्छ । रोजगारदाताहरू तालिमबाट प्रशिक्षार्थीहरूले पाएको सिपबाट सन्तुष्ट छन् ।	ट्रेसर अध्ययन प्रतिवेदन रोजगारदाताहरूको सर्वेक्षण

औजार, सामग्री तथा उपकरण:

कार्यशालामा चाहिने आवश्यक औजार तथा उपकरणहरू (२० जना प्रशिक्षार्थीहरूको लागि)

सि.नं	विवरण	परिमाण
१	Forceps	१० थान
२	Automatic Syringe	५ थान
३	Beaker	१५ थान
४	BP Blade (Curve/Straight)	५० थान
५	BP Handle	५ थान
६	Burdizzo castrator (small, Large, medium)	१+१+१=३ थान
७	Chital Forceps	२ थान
८	Conical Flask	५ थान
९	Cotton	५ रोल
१०	Delivery set/distokia set	१ सेट
११	Drenching Gun	२ थान
१२	Dressing Forceps	१० थान
१३	Gauze and Bandage	५ थान
१४	Hoof cutter	२ थान
१५	Horn cutter wire/Dehorning wire	२ सेट
१६	Measuring Cylinder/Jug	५ रोल
१७	Microscopic Slide	२ बक्स
१८	Mortar & Pestle	३ सेट
१९	Needle-16-24	१०० थान
२०	Pill, tile & Spatula	२ सेट
२१	Post mortem set/kit	१ सेट
२१	Sample collection containers (Glass, Plastic)	१०० थान
२२	Scalpel	५ थान
२३	Scissors	१० थान
२४	Suture Threads	१० रोल
२५	Syringe	२० थान
२६	Tablet Gun	१ थान
२७	Teeth cutter	२५ थान
२८	Test tubes	२ थान
२९	Thermometer	१२ थान
३०	Trocar & Cannula	२ (ठुलो र सानो)
३१	Weighing Balance	३ थान
३२	Artificial insemination gun	४ सेट
३३	Anticoagulants	५ थान
३४	Branding Rod	२ थान
३५	Butyro meter	२ थान
३६	Centrifuge machine (electric)	१ थान
३७	Centrifuge machine/ Gurber	१ थान
३८	Debeaker	१ थान
३९	Douch Can	२ थान
४०	Ear notcher	१ थान
४१	Formalin	१ बोटल
४२	Gloves	१ बाकस
४३	Lactometer	२ थान
४४	Liquid nitrogen container	१ थान

सि.नं	विवरण	परिमाण
४५	Liquid nitrogen container	१ थान
४५	Mastrip	१० स्ट्रीप
४६	Microscope	२ थान
४७	Mouth Gag	५ थान
४८	Room thermometer	२ थान
४९	Semen straw	२० थान
५०	Sheath	२ पाकेट
५१	Stethoscope	२ थान
५२	Stomach Tube	२ थान
५३	Tag	१०० थान
५४	Tagging Machine	२ थान
५५	Teat Syphon	५ थान
५६	Thawing kit	१ थान
५७	Uristick	१ पाकेट
५८	Vaginal speculum (Small & Large)	१+१=२ थान
५९	Wool Scissors	२ थान

नोट : तालीमका बखत सैद्धान्तिक विषयको प्रशिक्षणका कममा उपलब्ध हुन सक्ने अवस्थामा ओभरहेड प्रोजेक्टर, फ्लिपचार्ट बोर्ड, पिन बोर्ड प्रयोगमा ल्याउन सकिनेछ।

घाँसको विवरणः

डाले घाँस		भुईँ घाँस	
सि.नं.	घाँसको नाम	सि.नं.	घाँसको नाम
१	ईपिल ईपिल	१	जै घाँस
२	टांकी	२	बरसिम
३	निभारो	३	Vetch
४	चिउरी	४	नेपियर
५	बडहर	५	सेटेरिया
६	किम्बु	६	White clover
७	कोइरालो	७	वाजरा
८	काब्रो	८	मकै
९	दुधिलो	९	अम्रिसो
१०	बकैनो	१०	ल्याव ल्याव
११	कुटमिरो	११	राई घाँस
१२	खन्यु	१२	बदामे घाँस
१३	गोगन	१३	भटमासे घाँस
१४	वाँभ	१४	कुड्जु
१५	खसु	१५	टियोसेन्टी
१६	जिङ्गट	१६	स्टाइलो
१७	बैश	१७	दिनानाथ
१८	दबदबे		
१९	फलेदो		
२०	डुम्री		
२१	खरी		
२२	सिमल		
२३	पिपल		